

ISSN 1234-7752

Bibliotekarz Zamojski

Książnica Zamojska im. Stanisława Kostki Zamoyskiego w Zamościu 2018/1-2 (47-48)

„Gazeciarze” z jednodniówką
„biblioTEKA Niepodległości”

Obchody 100-lecia odzyskania Niepodległości - Księga wpisów

Zamojscy bibliotekarze
w bibliotekach Wrocławia i Oświęcimia

Z ŻYCIA BIBLIOTEK

Działalność Książnicy Zamojskiej w 2017 r.	3
Biblioteki publiczne pow. zamojskiego w 2017 r.	26
<i>Niepodległa</i> w bibliotece	32
Dofinansowane projekty Książnicy Zamojskiej	38
Zamość to niezwykle miejsce	42
Wolontariat w Książnicy Zamojskiej	44

RELACJE

Wyjazd do bibliotek Oświęcimia i Wrocławia	46
Lubelski BiblioLAB 2018	50
Latająca Biblioteka Pomysłów	52

TO WARTO WIEDZIEĆ

Podsumowanie zamojskiego Roku Kulturalnego 2018	54
Odeszły na emeryturę	55

POMOCE METODYCZNE

Rocznice literackie 2020	58

ZESTAWIENIA BIBLIOGRAFICZNE

Jerzy Markiewicz	66

NASZE RECENZJE

O. Tokarczuk <i>Opowiadania bizardne</i>	73
N. O'Hara, L. O'Hara: <i>Hortensja i cień</i>	75

SBP

Aktywni i Kreatywni – monografia jubileuszowa	77
Lubelski Bibliotekarz Roku	78

KRONIKA	80

WYDAWCA

Książnica Zamojska im. Stanisława Kostki Zamoyskiego w Zamościu

Zespół redakcyjny

Piotr Bartnik

Barbara Grabowska

Anna Kalniuk

Joanna Kołtun

Halina Zielińska – red. nacz.

Redakcja techniczna

Anna Kalniuk

Projekt okładki

Leszek Wygachiewicz

Adres redakcji

Książnica Zamojska im. Stanisława Kostki Zamoyskiego w Zamościu

Dział Promocji i Upowszechniania Czytelnictwa

ul. Kamienna 20

tel. 84 627 11 54 w. 27

e-mail: promocja@biblioteka.zamosc.pl

Druk okładki

Drukarnia ZAMDRUK, 22-400 Zamość, ul. Kościuszki 2A

tel./fax 84 639 27 97

Powielanie i oprawa

Dział OAiK Książnicy Zamojskiej

NAKLAD 50 egz.

Z ŻYCIA BIBLIOTEK

Działalność Książnicy Zamojskiej im. Stanisława Kostki Zamoyskiego w Zamościu w 2017 r.

Sieć biblioteczna, stan organizacyjny

Książnica Zamojska jest instytucją kultury, pełniącą zadania biblioteki publicznej – miejskiej i powiatowej. Organizatorem biblioteki jest Miasto Zamość, a funkcje powiatowe na rok sprawozdawczy powierzone zostały jej i uregulowane *Porozumieniem nr 15/2017 z dnia 10 kwietnia 2017 r.*, zawartym pomiędzy Miastem Zamość a Powiatem Zamojskim oraz *Umową nr 479/2017* podpisaną w dniu 19 kwietnia 2017 r., pomiędzy Miastem Zamość a Książnicą Zamojską.

Podstawowa sieć biblioteczna (Biblioteka Główna oraz 6 bibliotek filialnych) pozostała na niezmienionym poziomie w stosunku do roku poprzedniego. Dodatkowo funkcjonowały 4 punkty biblioteczne usytuowane w następujących rejonach: Nowe Miasto i Karolówka – 2 punkty biblioteczne obsługujące środowisko osób z niepełnosprawnością (prowadzone przez Ośrodek czytelnictwa Niepełnosprawnych), Osiedle Energetyk (FB nr 3) i Osiedle Zamczysko (FB nr 4) – 2 punkty dla ogółu mieszkańców.

Z dniem 30 marca 2017 r. wprowadzono zmiany w strukturze organizacyjnej Książnicy Zamojskiej: połączono Centrum Informacji Ekologicznej z Mediateką oraz w Dziale Gromadzenia, Opracowania Zbiorów i Katalogów wyodrębniono Stanowisko ds. Porządkowania Elektronicznego Katalogu Biblioteki, jednocześnie zwiększając tam zatrudnienie. Od marca nastąpiło skrócenie czasu otwarcia dla czytelników i użytkowników następujących działów Biblioteki Głównej: Czytelnia Książek i Czasopism, Działu Informacji Bibliografii i Wiedzy o Regionie o 2 godz., Mediateki o 1 godz.

Baza lokalowa, modernizacje i zmiany infrastrukturalne

W 2017 roku nie zanotowano zmian lokalowych. Ogólna powierzchnia wszystkich bibliotek wynosi łącznie 2 511 m². Biblioteka Główna (budynek przy ul. Kamiennej 20, biblioteka użytkuje 2 000 m²) posiada najlepsze warunki lokalowe. Biblioteki filialne usytuowane są w lokalach użytkowanych na zasadzie najmu. Łączna powierzchnia biblioteczna placówek filialnych wynosi 511 m².

W trosce o właściwe warunki infrastrukturalne, przeprowadzono prace modernizacyjne w budynku głównym Książnicy Zamojskiej: wymianę grzejników c.o. w sali konferencyjnej, wymianę wykładziny podłogowej w sekretariacie i gabinecie dyrektora oraz malowanie tych pomieszczeń, wymieniono część armatury sanitarnej, dokonano przebudowy schodów od strony wschodniej budynku oraz

wyremontowano rampę od strony północnej. Przeprowadzono ponadto szereg prac konserwatorsko-naprawczych i porządkowych we wszystkich lokalach bibliotecznych oraz na posesji Biblioteki Głównej (naprawa systemów oświetleniowych i konserwacja instalacji klimatyzacyjnej, naprawa i przeglądy kserokopiarek, zakup i wymiana aktywatora w systemie antykradzieżowym w Wypożyczalni), a także napraw samochodu służbowego.

Zbiory biblioteczne i ich uzupełnianie, tworzenie zasobów cyfrowych

Zbiory bibliotek Książnicy Zamojskiej liczyły na koniec 2017 r. ogółem 266 743 jednostki inwentarzowe, w tym 248 673 wol. książek i czasopism oprawnych oraz 18 070 jedn. zbiorów specjalnych. Z ogólnej liczby wszystkich zasobów 86 302 książki to zbiory bibliotek filialnych.

W ciągu roku do zbiorów przybyło ogółem 6 967 (o 186 więcej niż w 2016 r.) jedn. materiałów bibliotecznych, w tym 6 097 (o 54 więcej niż w 2016 r.) książek i czasopism oprawnych i 870 jedn. zbiorów specjalnych (o 132 więcej niż w 2016 r.). Wartość nabytków wynosiła ogółem 158 266,37 zł, w tym książek i czasopism oprawnych 148 624,68 zł oraz 9 641,69 zł zbiorów specjalnych.

Z zasobów bibliotecznych usunięto ogółem w całej sieci bibliotek Książnicy Zamojskiej 4 925 jedn., tj. 4 887 wol. książek oraz 38 jedn. zbiorów specjalnych. Selekcja była mniejsza niż w roku poprzednim o 555 jedn. Objęto nią zarówno zbiory przestarzałe i nieczytane, wieloegzemplarzowe oraz zniszczone. Ubytkowaniem objęto również zbiory zagubione przez czytelników.

zbiory Biblioteka	wpływy w ciągu roku			ubytki w ciągu roku			stan na koniec 2017 r.		
	ogółem	w tym książki i cz. opr.	w tym zb. spec.	ogółem	w tym książki i cz. opr.	w tym zb. spec.	ogółem	w tym książki i cz. opr.	w tym zb. spec.
BG	4 396	3 526	870	3 619	3 581	38	180 441	162 371	18 070
FB nr 1	392	392	-	405	405	-	14 327	14 327	-
FB nr 2	294	294	-	130	130	-	15 765	15 765	-
FB nr 3	415	415	-	25	25	-	16 972	16 972	-
FB nr 4	366	366	-	176	176	-	15 249	15 249	-
FB nr 5	669	669	-	395	395	-	10 104	10 104	-
FB nr 6	435	435	-	175	175	-	13 885	13 885	-
Razem	6 967	6 097	870	4 925	4 887	38	266 743	248 673	18 070
w tym w filiach	2 571	2 571	-	1 306	1 306	-	86 302	86 302	-

W drodze zakupu zasoby powiększyły się o 4 354 jedn. inwentarzowe nowych zbiorów, tj. 4 087 wol. druków zwartych oraz 267 jedn. zbiorów specjalnych.

Biblioteka \ zakup zbiorów	ogółem	w tym książek i czasopism oprawnych	w tym zb. specjalnych	Prenumerata czasopism (w egz.)
BG	2 567	2 300	267	72
FB nr 1	304	304	-	3
FB nr 2	228	228	-	3
FB nr 3	278	278	-	4
FB nr 4	349	349	-	4
FB nr 5	327	327	-	4
FB nr 6	301	301	-	4
Razem	4 354	4 087	267	94
w tym filie	1 787	1 787	-	22
w porów. z 2016 r.	-116 (-2,6%)	-135 (-3,2%)	+19 (+7,7%)	+13 (+16,0%)

W porównaniu z 2016 rokiem zakup zbiorów zmniejszył się o 116 jedn., w tym książek i czasopism oprawnych o 135 wol. (-3,2%). Wzrósł natomiast zakup zbiorów specjalnych o 19 jedn. (7,7%). Wskaźnik zakupu wynosi 6,8 (6,9 w 2016 r.) jedn. na 100 mieszkańców, a dla samych książek 6,3 wol. (6,5 w 2016 r.).

Wydatki na uzupełnianie zbiorów wyniosły ogółem 107 738 zł (książki i czasopisma oprawne – 101 582 zł, zbiory specjalne – 6 156 zł) i były o 4 877 zł większe niż w 2016 r. Środki finansowe na zakup zbiorów bibliotecznych pochodziły z następujących źródeł:

- środki własne biblioteki 13 531 zł (22 089,20 zł w 2016 r.),
- dotacja celowa Miasta Zamość 35 000 zł (20 000 zł w 2016 r.),
- środki Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (MKiDN) 56 564 zł (56 812 zł w 2016 r.),
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, PGE) – 2 643 zł (3 959 w 2016 r.).

Średnia cena zakupionych zbiorów wyniosła 24,70 zł, a samych zbiorów książkowych 24,90 zł (23,40 zł w 2016 r.). W strukturze zakupionych materiałów największy odsetek zajmuje literatura piękna dla dorosłych (54,7%), następnie literatura niebeletrystyczna (28,1%), a literatura piękna dla dzieci to 17,1%.

Do zbiorów bibliotecznych pozyskano poza zakupem 2 010 jedn. zbiorów, z czego 1 796 stanowią dary, a 214 jedn. to wymiana i inny sposób nabycia.

Książnica Zamojska posiada w swoich zasobach następujące kolekcje:

- *Księgozbiór klemensowski rodziny Zamojskich* (12 365 jednostek /8 281 tytułów/ w formie depozytu). W 2017 r. 514 jedn. z tego zasobu poddano dalszej cyfryzacji.

- kolekcja tzw. „S” – zbiór liczący ok. 3 000 książek XIX- i XX-wiecznych wydanych do 1950 roku,

– *Księgozbiór Michała Bojarczuka* – 421 dzieł treści ogólnej, literatury pięknej i popularnonaukowej oraz o charakterze regionalnym z przełomu XIX i XX wieku,

– *Wiklinowy zakątek* – literatura dziecięca wydana w l. 40. i 50. XX wieku zgromadzona w Oddziale dla Dzieci i Młodzieży (103 wol.),

– *Kolekcja Wojciecha Białasiewicza* – pozyskany w 2016 roku zbiór liczący 2 222 jedn. Są to zarówno wydawnictwa zwarte (1 510 wol.) jak też czasopisma (712 egz.) – publikacje historyczne, dotyczące polonii amerykańskiej oraz literatura beletrystyczna opatrzona licznymi autorskimi dedykacjami. W darowanym księgozbiornie są także publikacje, których autorem jest sam darczyńca, a przedmiotem ich treści są m.in. wydarzenia historyczne na Zamojszczyźnie.

– kolekcja książek z autografem, wydzielona ze zbiorów w ilości 134 wol. Książki opatrzone są dedykacjami lub podpisami autorów, którzy gościli w bibliotece od 2012 roku.

Biblioteki gromadzą czasopisma i prasę bieżącą. Pozyskiwane są one drogą prenumeraty oraz jako dary. Stan prenumeraty wynosił ogółem 79 tytułów w 94 egz. (81 egz. w 2016 r.). Wśród prenumerowanej prasy 6 tytułów (9 egz.) stanowią czasopisma dla dzieci i młodzieży. Ogółem na zakup prasy wydatkowano kwotę 17 653, tj. o 417 zł mniej niż w roku poprzednim. Prócz prenumeraty biblioteki pozyskały w darze ogółem 57 tytułów czasopism, z czego 50 to periodyki o charakterze regionalnym.

Systematycznie w bibliotekach prowadzone były prace nad porządkowaniem księgozbiornu zgodnie z przyjętym układem, zarówno zasobów w wolnym dostępie dla czytelników, jak też w części magazynowej. Zniszczone zbiory biblioteczne poddawane były pracom konserwatorsko-introligatorskim. W 2017 roku zabiegom tym poddano 711 książek.

W dalszym ciągu rozbudowywane są zasoby cyfrowe. W Bibliotece Cyfrowej Książnicy Zamojskiej (BCKZ) w roku sprawozdawczym zamieszczono 620 (198 357 skanów) dokumentów, w tym 124 dokumenty pochodzące ze zbiorów własnych biblioteki. Stan całego zasobu biblioteki cyfrowej wynosi na dzień 31 grudnia 2017 r. 2 554 publikacje, tj. 959 288 skanów. Zasoby Biblioteki Cyfrowej obejmują następujące kolekcje: Księgozbiór rodziny Zamoyskich, Wydawnictwa Drukarni Akademii Zamojskiej, Dziedzictwo regionu, Podominikański księgozbiór z Krasnobrodu, 700 lat miasta Lublin, Kolekcje tematyczne (Powstanie Kościuszkowskie 1794, Popisy publiczne szkół).

Mikrofilmowaniu poddano 539 dokumentów cyfrowych (140 083 skanów), które stanowią 135 jedn. mikrofilmów. Przygotowano rejestr dla 280 mikrofilmów. Stan wszystkich mikrofilmów na koniec 2017 roku wynosi 666 jednostek.

Stan czytelnictwa

Biblioteki Książnicy Zamojskiej zarejestrowały łącznie 12 306 czytelników, tj. o 701 (-5,4%) mniej niż w 2016 r. Spadek liczby wypożyczających odnotowały

niemal wszystkie działy, jedynie dwie filie (nr 3 i 5) zarejestrowały dodatni wskaźnik rejestrowanych czytelników.

Czytelnicy stanowią 19,1 % ogółu mieszkańców miasta, co wskazuje na spadek rozczytania społeczeństwa o 1,0% w porównaniu do 2016 roku.

Pogłębia się notowany od kilku lat duży spadek czytelnictwa w grupie młodzieży w wieku od 16 do 19 lat (-16,8% w porównaniu z 2016 r.) i w wieku od 20 do 24 lat (-14,4%), a także wśród dzieci w wieku od 6 do 12 lat (-10,5% w porównaniu z 2016 r.). Pozytywnym zjawiskiem zanotowanym w 2017 roku jest wzrost liczby czytelników najmłodszych, tj. dzieci w wieku do 5 lat, których do zamojskich bibliotek zapisano w liczbie 101, tj. o 24,7% więcej w porównaniu z poprzednim rokiem sprawozdawczym. Podobnie jak w latach poprzednich wzrasta liczba czytelników w wieku powyżej 60 lat, których przybyło o 123 (7,0%) więcej niż w 2016 roku.

Na ubywanie czytelników i kształtowanie się ich struktury ma wpływ wiele czynników: zmiany demograficzne środowiska, w którym działa biblioteka, emigracja i migracja zarobkowa ludzi młodych, zamykanie szkół wyższych oraz zmiany w programach kształcenia, upowszechnianie się nowych technologii, coraz bardziej utrwalającego się braku nawyków czytania, zapotrzebowanie na szybką informację, zazwyczaj dostępną w sieci, którą można szybko edytować i przetworzyć, pomijając krytyczną ocenę jej wartości.

W roku sprawozdawczym udostępniono ogółem 278 808 jednostek wszystkich zbiorów, tj. o 16 545 (-5,6%) mniej niż zarejestrowano na dzień 31 grudnia 2016 roku. Na zewnątrz biblioteki udostępniły 252 904 jednostki zbiorów, tj. o 10 591 mniej niż w 2016 r. Z ogólnej liczby „wypożyczeń na zewnątrz” 245 344 (o 7 681 mniej) stanowią wypożyczenia książek. Wypożyczenia zbiorów specjalnych wyniosły 7 447 jednostek (-24,8% w porównaniu z 2016 r.), w tym 6 222 audiobooków. Spadek rejestrowanych wypożyczeń zbiorów specjalnych wynika głównie z wypierania z obiegu kaset magnetofonowych i zastępowania ich większej liczby jedną płytą.

W 2017 roku spadła również liczba zbiorów wypożyczanych prezencyjnie, tj. „na miejscu” w czytelniach i kąciakach czytelniczych. Zarejestrowano ich ogółem 25 904, tj. o 6 036 mniej (-18,9%) niż na koniec 2016 roku.

Usługa wypożyczeń międzybibliotecznych cieszy się coraz mniejszym zainteresowaniem. Tą drogą zarejestrowano 14 udostępnień (23 w 2016 roku). Wynika to głównie z większego dostępu do zasobów cyfrowych i udostępnianych również w Książnicy Zamojskiej cyfrowych wypożyczalni publikacji naukowych (np. *Academica*, z której skorzystało 9 czytelników czytając 45 publikacji). Wyniki czytelnicze w 2017 r. ilustrują *Tabele nr 1–4*.

Wskaźnik wypożyczeń ogółem na 100 mieszkańców wyniósł 432,4 jedn. (w 2016 r. – 456,2; w 2015 – 479,4), w tym wskaźnik wypożyczeń książek 391,5 wol. (407,6 wol. w 2016 r.; 420,2 wol. w 2015). Aktywność czytelnicza (liczba

wypożyczeń książek „na zewnątrz” przypadająca na 1 czytelnika) wynosi 19,9 wol. i jest o 1,7 wol. większa niż w 2016 roku.

W sieci bibliotek publicznych miasta Zamościa zarejestrowano 108 367 odwiedzin, tj. o 9 990 (-8,4%) mniej niż w 2016 r. Odwiedziny wypożyczających na zewnątrz wyniosły 98 834 (o 6 079, tj. 5,8% mniej niż w 2016 r.). O 711, tj. o 10,2% spadły odwiedziny osób korzystających ze zbiorów na miejscu (w czytelnikach i kąciakach czytelnicznych) i wyniosły 6 248 odwiedzin.

Najbardziej spadły biblioteczne odwiedziny internautów i wyniosły 3 285, tj. o 3 194 (-49,3%) mniej w porównaniu z 2016 rokiem. Świadczy to jednoznacznie o ogólnej dostępności do sieci i korzystaniu z niej za pomocą różnych urządzeń mobilnych.

Coraz wyraźniejszym zainteresowaniem cieszą się zasoby Biblioteki Cyfrowej Książnicy Zamojskiej. W 2017 r. odnotowano 24 051 wejść, co stanowi wzrost o 13 083 (119,3%) w porównaniu z wynikiem zanotowanym na koniec 2016 roku. W BCKZ zanotowano w ciągu roku 2 842 (o 175 więcej) wyszukiwania i 4 668 (o 2 946 więcej) wyświetleń.

Systematycznie monitowano czytelników zalegających ze zwrotem wypożyczonych zbiorów. Wysłano 988 upomnień, w tym 87 wezwań (kolejne upomnienia) do czytelników, którzy nie zwracają książek w terminie. W ramach odzyskiwania zbiorów złożono 9 pozwów sądowych wobec czytelników łamiących zasady udostępniania zbiorów bibliotecznych.

Obsługa czytelnicza osób specjalnej troski

W grupie czytelników rejestrowanych w bibliotekach 509 osób (555 w 2016 r.) to czytelnicy specjalnej troski oraz 1 876 (+123 w stosunku do 2016 r.) osoby po sześćdziesiątym roku życia. Obsługę osób z niepełnosprawnością prowadzi przede wszystkim Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych (OCN) wraz z 2 punktami bibliotecznymi oraz Filia nr 5, zlokalizowana na terenie Samodzielnego Publicznego Szpitala Wojewódzkiego im. Papieża Jana Pawła II w Zamościu, która w roku sprawozdawczym zarejestrowała 181 (o 37 mniej niż w 2016 r.) czytelników, będących pacjentami szpitala. Placówka organizuje obsługę na miejscu w bibliotece oraz poprzez odwiedziny bibliotekarza na oddziałach.

W porównaniu z rokiem poprzednim nie zmieniła się dostępność do bibliotek dla osób z ograniczoną sprawnością ruchową, oraz ludzi starszych i w wieku sędziwym; 5 bibliotek filialnych mieści się w obiektach usytuowanych na piętrach, bez windy. Brak sygnałów dźwiękowych oraz architektura przybiblioteczna (place, chodniki, klatki schodowe), również stanowią utrudnienie dla ludzi z niepełnosprawnością.

Czytelnicy specjalnej troski odwiedzający biblioteki, chętnie korzystają z oferty edukacyjno-kulturalnej i biblioterapeutycznej oraz aktywizującej ich intelektualnie. W 2017 r. zorganizowano łącznie 150 (147 w 2016 r.) takich form działalno-

ści bibliotecznej. Były to m.in. spotkania integracyjne, lekcje biblioteczne i wycieczki, warsztaty biblioterapeutyczne, konkursy, spotkania literackie, w których uczestniczyły ogółem 3 124 osoby (2 794 w 2016 r.). Wśród tych przedsięwzięć na uwagę zasługują m.in.:

- *Moje podróże małe i duże* – regionalny konkurs literacko-fotograficzno-plastyczny,
- *Płonie ognisko w lesie; Starość też radość* – konkursy wokalnoliterackie, organizowane w ramach cotygodniowych *Spotkań czwartkowych* dla osób niewidomych i niedowidzących w punkcie bibliotecznym przy zamojskiej siedzibie Polskiego Związku Niewidomych,
- *Oswajamy lęk z Dusiołkiem; Inny a jednak taki sam; Polubić poezję* – lekcje biblioterapeutyczne dla dzieci i młodzieży
- *Radość wyrazem wewnętrznej wolności; Dom to nie miejsce lecz stan* – cykliczne spotkania literackie niepełnosprawnych twórców miasta i regionu,
- *Nasz przyjaciel Prometeusz; Czytanie zbliża pokolenia* – głośne czytanie dzieciom i młodzieży z ośrodków opiekuńczo-wychowawczych,
- *Barwy autyzmu* – seminarium z cyklu *Budowanie przyjaznego świata dla osób niepełnosprawnych*
- *Biblioteczne spotkania senioralne* (dla uczestników Dziennego Domu SeniorWigor w Zamościu) poświęcone rozmowom o literaturze,
- wystawy, prezentujące m.in. twórczość osób z niepełnosprawnością: *Książka... nie tylko do słuchania; Moje podróże małe i duże; Brat Albert Chmielowski – dobry jak chleb; Ja i mój świat. Barwy autyzmu; Świąteczna wystawa* prezentująca twórczość plastyczną uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej oraz ekspozycje (w Filii Bibliotecznej nr 5) popularyzujące zdrowy styl życia: *Piękni – zdrowi – witalni. Dzień Walki z Otyłością; Stop cukrzycy; Światowy Dzień Serca.*

Inne działy Biblioteki Głównej oraz pozostałe filie biblioteczne, w miarę swoich możliwości również organizują czytelnictwo dla osób specjalnej troski (czytają i rozmawiają o książkach, organizują wycieczki, lekcje biblioteczne, konkursy), współpracują z przedszkolami i szkołami z oddziałami integracyjnymi. FB nr 4 prowadzi *Rozmowy o książce* (3 spotkania) w Klubie Seniora na Osiedlu Planty oraz 1 spotkanie z udziałem Eugeniusza Cybulskiego, autora tomików wierszy. W ramach współpracy z Zamojskim Uniwersytetem Trzeciego Wieku, bibliotekarze przygotowali i zaprezentowali swoje referaty w ramach cyklu „wykłady o literaturze”.

Zbiory regionalne, działalność informacyjno-bibliograficzna

Jednym z podstawowych działań bibliotecznych jest gromadzenie, opracowanie i udostępnianie zbiorów regionalnych, które dokumentują dorobek kulturalny, naukowy i gospodarczy regionu oraz prowadzenie działalności informacyjno-bibliograficznej. Zasób regionalny w całej sieci liczył ogółem 26 853 jednostki (12 209 książek i czasopism oprawnych oraz 14 644 jedn. zbiorów specjalnych).

W 2017 roku wpłynęło ogółem 947 jedn. nowych zbiorów, tj. o 61 jedn. więcej niż w 2016 r. W większości są to dary czytelników, zakupy stanowią 201 jedn. (o 12, tj. -6,3% mniej). Uzupełnieniem zbiorów były 54 tytuły bieżącej prasy i czasopism regionalnych zakupione drogą prenumeraty oraz pozyskane w darze (43 tytuły).

Po raz kolejny zanotowano spadek wypożyczeń zbiorów regionalnych, o 1 643 (-23,2%) mniej niż w 2016 r. Ogółem zarejestrowano 5 438 wypożyczeń tych zbiorów, w tym 2 769 wypożyczeń książek i czasopism oprawnych, 1 487 czasopism bieżących oraz 1 182 jedn. zbiorów specjalnych. W porównaniu z rokiem poprzednim wzrosły tylko wypożyczenia zbiorów specjalnych (+261 jedn.).

Spadek zainteresowania zbiorami regionalnymi wiąże się z ogólnymi tendencjami niekorzystnie odbijającymi się na wynikach czytelniczych. Są nimi głównie czynniki demograficzne, znaczący spadek liczby studentów i ograniczenie działalności szkół wyższych w Zamościu.

Biblioteka corocznie podejmuje działania służące popularyzacji zasobów regionalnych i wiedzy o regionie. W 2017 roku służy temu m.in. następujące inicjatywy: regionalny konkurs ekologiczny *Dzikie zwierzęta Roztocza* (wzięło w nim udział 241 uczestników i powstało 307 prac), wystawy (*25. rocznica utworzenia Diecezji Zamojsko-Lubaczowskiej, Historia Drukarni Akademii Zamojskiej, Roztoczański Park Narodowy – dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe* – wystawa w ramach EDD 2017, *Bolesław Leśmian (1877-1937 w 140 rocznicę urodzin i 80 rocznicę śmierci poety, 100-lecie Harcerstwa w Zamościu, 3 Przegląd Fotografii Zamojskiej, Ocalone z transportów dzieci Zamojszczyzny, Dzikie zwierzęta Roztocza* – wystawa pokonkursowa, wystawy regionalnych nowości), a także opracowywanie i publikowanie zestawień bibliograficznych o tematyce regionalnej: (*Zbigniew Dmیتroca – poeta, bajkopisarz, satyryk, tłumacz; Władysława Misiura – poetka w 95 rocznicę urodzin; Stanisław Lempicki (1886-1947) wybitny historyk, profesor Uniwersytetu Lwowskiego, w 70. rocznicę śmierci; Bazyl Rudycki (ok. 1624-1672) – profesor i rektor Akademii Zamojskiej, w 345 rocz. śmierci*).

Podstawowym źródłem informacji o posiadanych zasobach są elektroniczne bazy katalogowe tworzone w systemie bibliotecznym PATRON:

– *Baza Główna*; zawiera informacje o zbiorach dostępnych w całej sieci bibliotek Książnicy Zamojskiej. Na koniec 2017 r. liczyła ogółem 240 711 opisów dokumentów gromadzonych w bibliotece (książek, czasopism, zbiorów specjalnych). W okresie sprawozdawczym sporządzono ogółem 13 208 nowych i zmodyfikowano 35 238 opisów.

– *Bibliografia Zamojszczyzny*; rejestruje piśmiennictwo dotyczące regionu, zawiera 103 655 opisów (książek, artykułów z czasopism, dokumentów życia społecznego), tj. 103 658 rekordów. W 2017 r. wprowadzono 3 879 nowych oraz zmodyfikowano 6 019 opisów bibliograficznych.

– *Baza Klemensowska*; rejestruje dokumenty z kolekcji *Księgozbiór klemensowski rodziny Zamoyskich*. Liczy 9 293 opisy. W ciągu roku utworzono 1 300 nowych i zmodyfikowano 1 908 opisów.

Liczba wejść do wszystkich baz elektronicznych (na miejscu w informatorium oraz poprzez system *online*) wg licznika, w okresie sprawozdawczym, wyniosła 72 009, tj. o 14 058 mniej niż w 2016 roku.

Użytkownicy biblioteki mają również możliwość korzystania z elektronicznych baz informacyjnych zewnętrznych, tj. Biblioteki Narodowej oraz katalogu bibliotek akademickich NUKAT, a także cyfrowej wypożyczalni publikacji naukowych Biblioteki Narodowej ACADEMICA. Umożliwia ona nieograniczony dostęp do publikacji niechronionych prawem autorskim, a także rezerwację i wykorzystanie (poprzez użycie bibliotecznego terminala) publikacji objętych prawami autorskimi.

W 2017 r., po raz kolejny, zanotowano spadek zainteresowania biblioteczną działalnością informacyjną. Wynika to, m.in. ze zmniejszającej się liczby tzw. „uczących się” użytkowników bibliotek. Ogółem udzielono 8 553 informacje (o 3 683, tj. 30,1% mniej niż w 2016 r.), w tym 788 (-217 /21,6%) stanowiły kwerendy, czyli zapytania wymagające korzystania z kilku źródeł.

Promocja czytelnictwa, działalność edukacyjno-kulturalna i wystawiennicza

Ważną dziedziną działalności bibliotecznej jest aktywizacja czytelnictwa środowiska, inicjowanie potrzeb korzystania z książek i biblioteki. Służyły temu organizowane zajęcia, których adresatem były różne grupy odbiorców. Wśród tego rodzaju działań były m.in.:

– obchody *Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich* (20-30 kwietnia), podczas których miały miejsce m.in. happening, facebookowa sonda czytelnicza *Za co kochamy książki* oraz wystawa *W świecie papirusów*.

– *VII Zamojski Festiwal Książki* (10-12 maja); podczas tej edycji uwagę czytelników kierowaliśmy głównie na twórczość pisarzy i publicystów związanych z regionem. Odbyły się spotkania autorskie: z Andrzejem Pilipiukiem, historykami i regionalistami Markiem Kołconem i Henrykiem Żurawskim, poetą Zbigniewem Dmیتroćą, autorem sonetów i wierszy Eugeniuszem Cybulskim, powieściopisarką Anną Rychter; uroczyste spotkanie festiwalowe, połączone z koncertem *Tęsknij za kolejnym dniem* w wykonaniu Studia Piosenki Autorskiej. Podczas *Festiwalu* wyróżniono najaktywniejszych czytelników 2016 roku. *Złotą obwołutą* uhonorowano darczyńców oraz osoby i instytucje ściśle współpracujące i lobbujące na rzecz Książnicy Zamojskiej. Kartę Honorowego Czytelnika otrzymał Prezydent Zamościa Andrzej Wnuk, który wydarzenie objął także patronatem honorowym. We wszystkie festiwalowe dni organizowane były quizy dla odwiedzających bibliotekę, prowadzony był kiermasz starej książki, a w dniach 8-13 maja trwała książkowa abolicja.

Oddział dla Dzieci i Młodzieży, Centrum Informacji Ekologicznej i Media-
teka oraz biblioteki filialne organizowały zajęcia służące edukacji czytelniczej
najmłodszych oraz młodzieży szkolnej. W ofercie znalazły się m.in. następujące
wydarzenia i zajęcia: *Sobotnie spotkania z książką*; *Puchatkowe spotkania*; *Kre-
atywne dzieci nie boją się zamieci* – cykl zajęć bibliotecznych realizowanych
w okresie ferii zimowych; *Klechdy sezamowe* – cykl warsztatów literacko-pla-
stycznych popularyzujących twórczość dla dzieci Bolesława Leśmiana; *Jestem
sobie mały miś* – rodzinny konkurs plastyczny zorganizowany z okazji 60. roc-
nicy urodzin bohatera literackiego Misia Uszatka; warsztaty dla dzieci *Włoskie
i greckie krajobrazy* i *Wakacyjna wyprawa*; stałe cykliczne zajęcia biblioteczne
dla dzieci i młodzieży szkolnej (prowadzone raz w tygodniu) przez 5 bibliotek
filialnych; lekcje biblioteczne i wycieczki do biblioteki; głośne czytanie prowa-
dzone przez bibliotekarzy w bibliotekach i w przedszkolach miejskich; *Rozczy-
tane miasto* – projekt edukacyjno-kulturalny, którym objęte zostały dzieci i mło-
dzież ze środowisk zagrożonych uzależnieniami, z rodzin rozbitych w wyniku
wyjazdów zagranicznych, rodzin o niskim statusie materialnym, a także osoby z nie-
pełnosprawnością, uczestnicy świetlic terapeutycznych, środowiskowych oraz
ognisk szkolno-wychowawczych. Kolejną edycję miała akcja *Czytam i rysuję
z energią*. Edukacji czytelniczej służyły także przedsięwzięcia o tematyce ekolo-
gicznej. Były to m.in. warsztaty (*Cztery pory roku „Wiosna”*; *Święto niezapomi-
najki*; *Środowisko wodne – moje akwarium*, *Zwierzę nie jest rzeczą*), prezentacje
i prelekcje (*Wędrując z bocianami i jaskółkami*; *Atrakcje turystyczne Roztocza
i Zamojszczyzny*), wystawki, m.in.: *Międzynarodowy Dzień Ziemi*; *Międzynaro-
dowy Dzień Wody*; *Dzień niezapominajki*; *Zwierzę nie jest rzeczą*; *Ziemia pod
parasolem*; *Światowy Dzień Drzewa*.

Promowaniu czytelnictwa wśród osób dorosłych służyły:

– *Zamojskie Biesiady Literackie* (7) poświęcone spotkaniom z twórcami litera-
tury. W 2017 r. zorganizowano spotkania z udziałem: Eugeniusza Cybulskiego,
zamojskiego poety autora tomiku *Pejzaże i wedy sonetowe* (23 lutego); pisarki
i dziennikarki, Mistrza Mowy Polskiej Grażyny Lutosławskiej (23 marca); pisarki,
dziennikarki Małgorzaty Karoliny Piekarskiej (20 kwietnia), Anny Wasilewskiej,
tłumaczki literatury włoskiej i francuskiej, pisarki Sylwii Chutnik (7 września), po-
ety, prozaika i felietonisty Tomasza Jastruna (12 października), Beaty Kozaczyń-
skiej (28 listopada) – autorki publikacji o wysiedleniach na Zamojszczyźnie.

– *Rozmowy o książkach* (8) – spotkania biblioteczne prowadzone przez Filię
nr 6. Tematyka spotkań objęła m.in. rozmowy o poezji, twórczości B. Leśmiana
(21 stycznia), Z. Herberta (30 marca) S. Wyspiańskiego, (27 kwietnia), powieści
E. Orzeszkowej *Nad Niemnem* (26 października).

– Spotkania *Dyskusyjnego Klubu Książki* (10), których tematem były książki:
Huberta Klimko-Dobrzanieckiego *Zostawić Islandię*, Henninga Mankella
Szwedzkie kalosze, Boba Dylana *Duszny kraj*, Szczepana Twardocha *Król*, Imre

Kertesza *Los utracony*, Wiesława Myśliwskiego *Ostatnie rozdanie*, Krisztii Toth *Linie kodu kreskowego*, Kazuo Ishiguro *Nie opuszczaj mnie*, Chigozie Obioma *Rybacy*. Jedno ze spotkań „Listy i poezja” (28 czerwca) miało plenerowy charakter i poświęcone było epistolografii i tradycji pisania listów, a także poezji, wielokrotnie towarzyszącej korespondencji znanych osób, związanych z naszym miastem.

– Konkurs czytelniczy *W kręgu życia i twórczość Bolesława Leśmiana*.

Popularyzacji czytelnictwa, zainteresowań biblioteką służyła także działalność wystawiennicza. Poza ekspozycjami o tematyce regionalnej oraz upowszechniającymi czytelnictwo wśród osób z niepełnosprawnością oraz dzieci i młodzieży, w okresie sprawozdawczym zorganizowano następujące wystawy:

- *J.R.R. Tolkien – twórca Śródziemia* (20 lutego – 20 marca) – wystawa rocznicowa przybliżająca życie i twórczość Tolkiena, prezentująca książki, artykuły z prasy, zbiory specjalne z zasobów biblioteki;
- *Władysław Reymont 1867-1925, 150 rocznica urodzin laureata Literackiej Nagrody Nobla* (10 kwietnia – 15 maja) – wystawa rocznicowa;
- *Wisła rzeka naszych dziejów* (20 maja – 20 czerwca) – wystawa zorganizowana w ramach obchodów Roku Wisły, prezentująca twórczość prozatorsko-poetycką i malarską, poświęconą Wiśle;
- *Uwolnione talenty* (21 czerwca – 31 lipca) – wystawa dorobku artystycznego słuchaczy ZUTW;
- *Słów kilka o Bolesławie Leśmianie* (12 lipca – 30 września), ekspozycja rocznicowa;
- *Fascynujący świat starych temperówek* (11-30 września) – wystawa kolekcjonerska ze zbiorów Alicji Juszcak oraz grafik Łukasza Siatkowskiego;
- *Tadeusz Kościuszko – człowiek idei wolnej Ojczyzny* (4 października – 30 listopada), wystawa druków ulotnych z zasobów *KK rodziny Zamoyskich*;
- *Łąka* – wystawa malarstwa Elżbiety Gnyp, poświęcona twórczości B. Leśmiana (12 października – 12 listopada) prezentująca 22 autorskie prace malarskie inspirowane twórczością B. Leśmiana (wernisaż 12 października).
- *Literaccy laureaci Nagrody Nobla* (20 grudnia – 31 stycznia 2018 r.) prezentująca biografie i twórczość laureatów nagrody, ze szczególnym uwzględnieniem osób świętujących swoje rocznice w 2017 r.

Po raz kolejny, we współpracy z Urzędem Statystycznym w Lublinie, Biblioteka zorganizowała seminarium o charakterze edukacyjno-popularyzatorskim *Zmiany wizerunkowe instytucji publicznej na przykładzie urzędu statystycznego i bibliotek samorządowych*. Poruszało problematykę infrastruktury instytucji publicznych jakimi są m.in. biblioteki i miało na celu pokazanie zmian jakie nastąpiły w ostatnim czasie w architekturze i wyposażeniu obiektów bibliotecznych woj. lubelskiego oraz jak zmiany te wpłynęły na ich funkcjonalność. Podczas seminarium odbyła się też prezentacja najnowszych wydawnictw US w Lublinie

oraz Książnicy Zamojskiej, w tym promocja książki prof. dr hab. Haliny Wiśniewskiej *Medycyna w nowo powstałym Zamościu i zielnik lekarski Jana Ursyna*.

Program seminarium objął następujące referaty i wystąpienia: *Nowe metody gromadzenia i rozpowszechniania danych statystycznych; Remonty i modernizacje bibliotek publicznych województwa lubelskiego w latach 2010-2017; Modernizacje bibliotek powiatu zamojskiego w ostatnim dziesięcioleciu; Biblioteka u Kazimierza – nowa przestrzeń, nowe możliwości; Inwestycje biblioteczne na terenie gminy Zamość; Biblioteka dobrze zaprojektowana*.

Książnica Zamojska w 2017 roku włączyła się w akcje i projekty czytelnicze o charakterze ogólnopolskim, stąd zamojską edycję miały m.in. następujące przedsięwzięcia:

– *Tydzień Bibliotek* (XIV edycja) ph. *Biblioteka. Oczywiście!* (8-15 maja);
– *III Noc Bibliotek – Czytanie porusza* (3 czerwca), zamojska edycja wydawnictwa poświęcona była „rodzinnym podróżom”, a program objął m.in. czytanie literatury podróżniczej, gry i zabawy, prezentację o Armenii;

– *XVI Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom – Czytanie zbliża* (3-10 czerwca), podczas którego miało miejsce spotkanie autorskie dla dzieci z Edytą Zarębską (6 czerwca);

– *Narodowe czytanie* – wydarzenie miało miejsce 2 września w godz. 12.00-16.00. Odbywało się w sali koncertowej Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. K. Szymanowskiego w Zamościu. Czytano *Wesele* Stanisława Wyspiańskiego. Współorganizatorem akcji było Lubelskie Kuratorium Oświaty – Delegatura w Zamościu oraz Lubelskie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli – Oddział w Zamościu. O przygotowanie oprawy artystycznej poproszono BWA Galeria Zamojska oraz Zespół Pieśni i Tańca „Zamojszczyzna” z Zamojskiego Domu Kultury. W *Czytaniu* udział wzięli m.in. parlamentarzyści, przedstawiciele władz Miasta, szkół i ośrodków edukacyjno-wychowawczych, słuchacze Zamojskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku, czytelnicy. Zamojska edycja NC 2017 zgłoszona została do ogólnopolskiego portalu Narodowego Czytania, pozyskana została także pamiątkowa pieczęć z Kancelarii Prezydenta RP, którą stemplowano przyniesione przez uczestników akcji egzemplarze dramatu Wyspiańskiego.

Biblioteka włączyła się również w miejskie przedsięwzięcia o charakterze kulturalno-integracyjnym. Były to:

– Obchody Roku Bolesława Leśmiana w Zamościu, w ramach których biblioteka zorganizowała dwukrotnie *Zamojskie Czytanie Leśmiana*, w przestrzeni Staro Miasta w Zamościu. 22 stycznia wydarzenie odbyło się w restauracji „Morandówka”. Poezję czytali m.in. radni Miasta Zamość, przedstawiciele zamojskich instytucji kultury, Stowarzyszenia „Przewodnicy z pasją”, czytelnicy biblioteki, zrzeszeni w Stowarzyszeniu Zamojski Uniwersytet Trzeciego Wieku. Czytanie uzupełnione zostało informacjami nt. życia B. Leśmiana, jego pobytu w Zamościu, utworów powstałych w zamojskim okresie jego życia. 5 sierpnia odbyło się kolejne

Czytanie. Wydarzenie zostało zorganizowane na ul. Pereca (dziedziniec Centrum „Synagoga” FODŻ). W plenerowym spotkaniu m.in. udział wzięli: Prezydent Zamościa A. Wnuk, przedstawiciele RM w Zamościu, miejskich instytucji kultury, ZUTW, dziennikarze, czytelnicy biblioteki, miłośnicy poezji B. Leśmiana. Oprawę muzyczną przygotowała zamojska grupa muzyczna „Ofensywa Brunetów”;

– Zamojski Festiwal Kultury *Arte culture, musica e...* Książnica Zamojska włączyła się w to przedsięwzięcie poprzez organizację jednodniowego wydarzenia *Włoskie akcenty*. Przedsięwzięcie służyło popularyzacji literatury włoskiej i obejmowało prezentację multimedialną w przestrzeni Starego Miasta w Zamościu „Z włoską książką na wakacje” i towarzyszącą jej *plenerową półkę* z literaturą włoską oraz spotkanie autorskie z Anną Wasilewską „Italo Calvino. Opisanie świata. Punkt widzenia tłumaczki”;

– obchody *XXIII Dni Kultury Chrześcijańskiej w Zamościu*, w ramach których Biblioteka zorganizowała wykład *Albertyńskie ślady na Roztoczu Południowym*, poświęcony działalności Adama Chmielowskiego. Wygłosił go ks. bp dr hab. Mariusz Leszczyński;

– *Zamojska Majówka* – kiermasz książek;

– *Wędrujące estrady* – biblioteka włączyła się z ofertą konkursów, quizów i zabaw edukacyjnych popularyzujących czytanie książek.

W 2017 r. zorganizowano ogółem 1 055 form pracy edukacyjno-kulturalnej, w których udział wzięło 23 366 uczestników.

Działalność wydawnicza i publicystyczna

W roku sprawozdawczym kontynuowano działalność wydawniczą. Biblioteka przygotowała i wydała następujące publikacje:

– *Medycyna w nowo powstałym Zamościu i zielnik lekarski Jana Ursyna*, nakł. 300 egz. autorstwa prof. dr hab. Haliny Wiśniewskiej,

– 2 kolejne numery „Bibliotekarza Zamojskiego” 2016/2 (43) i 2017/1 (44) w nakładzie po 50 egz.,

– *Dzikię zwierzęta Roztocza* – wydawnictwo pokonkursowe, nakł. 300 egz. oraz zakładka promująca zadanie – 500 szt.,

– materiały promujące program *Rozczytane miasto* (plakaty – 20 szt., zakładki – 1 500 szt., gadzety /torebki/ – 200 szt.), *Kalendarz na 2018 r.* – nakład 150 szt.) oraz *Czytam i rysuję z energią* (zakładka – 1 200 szt.),

– materiały reklamowe oraz druki ulotne: zaproszenia, plakaty, listy gratulacyjne, materiały wykorzystywane przy organizacji działalności edukacyjno-kulturalnej i urządzaniu ekspozycji.

Działalność na rzecz rozwoju czytelnictwa i bibliotek w powiecie zamojskim

Książnica Zamojska wypełniała zadania biblioteki powiatowej. Obejmowały one obsługę czytelniczą i informacyjno-bibliograficzną mieszkańców powiatu za-

mojskiego ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dotyczących informacji regionalnej. Osoby spoza Zamościa stanowiły 26,7% (3 287) wszystkich czytelników zarejestrowanych w całej sieci bibliotek Książnicy Zamojskiej.

Poza obsługą biblioteczną, zadaniem powiatowym jest sprawowanie nadzoru merytorycznego nad realizacją przez biblioteki gminne powiatu zadań dotyczących współdziałania bibliotek w ramach ogólnokrajowej sieci bibliotecznej oraz działalność instrukcyjno-metodyczna i szkoleniowa. Objęto nią 32 publiczne placówki biblioteczne w powiecie zamojskim (12 bibliotek gminnych, 3 biblioteki miejsko-gminne oraz 17 filii bibliotecznych). Na koniec 2017 roku stan bibliotek w powiecie zamojskim zmniejszył się o 1 placówkę z powodu likwidacji (z dn. 1 w października) Filii Bibliotecznej w Zubowicach (gm. Komarów) i wynosił ogółem 31 bibliotek (12 stopnia gminnego, 3 miejsko-gminnie i 16 filii).

Pomoc instrukcyjno-metodyczna realizowana była przez 1 osobę (instruktor ds. sieci terenowej) w pełnym wymiarze czasu pracy. Działalność ta objęła następujące zadania:

– 64 porady (udzielone telefonicznie, bezpośrednio w Dziale Promocji i Upowszechniania Czytelnictwa oraz drogą mailową). Dotyczyły one różnych problemów działalności bibliotecznej, m.in.: udziału bibliotek w programach dotujących działalność biblioteczną, wdrażania nowego systemu bibliotecznego MAK+, planowania i sprawozdawczości, tworzenia, aktualizowania i porządkowania dokumentacji bibliotecznej, dokształcania i doskonalenia zawodowego, działalności kulturalno-oświatowej, wydawniczej i promocyjnej biblioteki;

– 18 wizyt instruktora do podległych bibliotek, w celu: analizy pracy, kontroli księgozbioru przy użyciu programu bibliotecznego MAK+, badania wpływu poprawy warunków lokalowych na działalność biblioteczną, automatyzacji procesów bibliotecznych (zakładanie i aktualizowanie stron internetowych bibliotek, wprowadzanie automatycznego udostępniania, zebrania materiału i przygotowanie zgłoszenia wraz z uzasadnieniem do wojewódzkiego konkursu dla filii bibliotecznych *Biblioteka na 5* (Filia w Wysokiem) oraz udziału w pracach jury konkursu gminnego i przedsięwzięciach kulturalno-oświatowych;

– 15 wyjazdów instruktora do innych bibliotek i innych instytucji, tj. Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. H. Łopacińskiego w Lublinie oraz innych bibliotek woj. lubelskiego, m.in. w celu szkoleniowym dla kadry instruktorskiej.

W ramach działalności szkoleniowej na rzecz podległej sieci bibliotecznej w okresie sprawozdawczym przygotowano 5 spotkań o charakterze szkoleniowym: *Prawo autorskie i legalne źródła kultury*; *Nowoczesne biblioteki woj. lubelskiego* – szkolenie wyjazdowe do 5 bibliotek pow. włodawskiego i Chełma; *Bądź krytyczny. Przegląd najwartościowszej literatury powszechnej* – szkolenie przeprowadzone przez wybitnych specjalistów Annę Marchewkę (UJ) i Grzegorza Leszczyńskiego (UW); warsztaty w zakresie obsługi programu bibliotecznego MAK+; szkolenie wyjazdowe do biblioteki Multimedialnej Biblio w Lublinie

i zwiedzanie unikalnej wystawy *Pablo Picasso – wizerunek wielokrotny* ekspozowanej na Zamku Lubelskim.

Komputeryzacja bibliotek i automatyzacja procesów bibliotecznych

Na wyposażeniu w sprzęt komputerowo-peryferyjny, na koniec okresu sprawozdawczego, w Książnicy Zamojskiej znajdowało się 100 stacjonarnych zestawów komputerowych, 3 komputery – serwery, 9 komputerów przenośnych, sprzęt peryferyjny (13 urządzeń wielofunkcyjnych, 3 skanery, 1 drukarka wielkoformatowa, 2 drukarki kodów kreskowych, 18 drukarek, w tym 1 wielkoformatowa, 21 czytników kodów kreskowych). Do obsługi użytkowników, w całej sieci wykorzystywanych było 36 komputerów. Ponadto biblioteka użytkuje (na podstawie umowy użyczenia zawartej z Miastem Zamość, w ramach projektu LBW, sprzęt stanowiący wyposażenie Pracowni Digitalizacji, tj.:

– 2 skanery o formatach A1 i A2; konwerter do zapisu obrazów na filmach 16 i 35 mm, wywoływarke mikrofilmów 35 mm, 7 zestawów komputerowych.

W roku 2017 zakupiono 3 urządzenia wielofunkcyjne oraz 2 dyski zewnętrzne o poj. 2 TB.

Sieć bibliotek Książnicy Zamojskiej pracuje w systemie bibliotecznym PATRON. Monitorowaniem systemu zajmują się bibliotekarze systemowi, którzy w 2017 r. rozwiązali, we współpracy z informatykiem oraz dostawcą oprogramowania (MOL), szereg problemów dotyczących, m.in. modyfikacji poszczególnych ustawień w bazach katalogowych, instalacji poprawek, eliminacji błędów i usterek, zmian w ustawieniach programu OPAC WWW. Utrzymanie w ciągłej sprawności infrastruktury sieciowo-komputerowej oraz prawidłowego działania programów wymagało przeprowadzenia w roku sprawozdawczym 940 prac serwisowo-modyfikacyjnych, w tym wymiany i formatowania dysków, płyty głównej i procesora, reinstalacji systemów operacyjnych.

Książnica Zamojska korzysta także z innych programów komputerowych: edytorów tekstu (*Microsoft Office 2003, 2007 i 2013*), programu *Corel DRAW 11, Corel DRAW GraphiceSte X7, Microsoft Front Page*, programu do obsługi czytelników internetowych *Cafe Suite*, programu *PLATNIK* do rozliczeń ZUS oraz *RAKS SQL* do obsługi księgowej i kadrowo-płacowej, a także z programu antywirusowego *ESETNOD 32*. Biblioteka pracuje również z oprogramowaniem wykorzystywanym do tworzenia bibliotecznych zasobów cyfrowych, tj. *DjVu Editor Ekspres 7,0 Professional, Adobe Photoshop CS6, Scan Tailor, Fast Stone Image, BC* – pakiet *DInGO*.

Biblioteka prowadzi stronę internetową (143 720 odwiedzin w 2017 r.) oraz stronę BIP, a także (od 2016 r.) profil społecznościowy www.facebook.com/KsiaznicaZamojska, na którym na koniec 2017 r. zarejestrowano 271 polubień. Od 2015 roku, w związku z prezentacją zasobów cyfrowych, działa także subdomena: cyfrowa.biblioteka.zamosc.pl.

Systematycznie realizowane były zadania związane z funkcją Administratora

Bezpieczeństwa Informacji (kontrola i archiwizacja baz danych zawierających dane osobowe, okresowe sprawdzanie serwerów i komputerów pod względem bezpieczeństwa danych i zabezpieczenia antywirusowego, zabezpieczenia hasłowe dostępu do komputerów z danymi osobowymi, szkolenia, nadawanie i unieważnianie uprawnień do pracy przy danych osobowych). Stałego monitorowania pod względem technicznym wymagała Biblioteka Cyfrowa Książnicy Zamojskiej, a przede wszystkim utrzymania kompatybilności pomiędzy systemami wyszukiwawczymi PRIMO, PATRON i OPAC WWW. W ramach umowy projektowej (LBW) dokonano także serwisu urządzeń do skanowania i cyfryzacji zbiorów. Zostało również przydzielone dodatkowe 4,5 TB zasobu macierzy dyskowej na serwer DLab, w celu tworzenia kopii zasobów cyfrowych BCKZ.

Poważnym problemem w zakresie informatyzacji biblioteki jest brak nowego sprzętu komputerowego. Komputery i sprzęt peryferyjny w wielu przypadkach ma blisko 10 lat. Sprzęt ulega częstym awariom, co powoduje zakłócenia w pracy bibliotek. Problemy z brakiem dostatecznej ilości komputerów zgłaszają filie biblioteczne, gdzie na jednym komputerze prowadzi się obsługę czytelników i prace wewnętrzne (sporządzanie sprawozdań, wykazów ubytków, dezyderatów, konspekty i scenariusze zajęć k-o). Brakuje również drukarek, w tym do działalności edytorsko-wydawniczej.

Kadra i sytuacja zawodowa bibliotekarzy

W bibliotekach Książnicy Zamojskiej zatrudnione wynosiło 51 osób (51 etatów) (stan na koniec 2017 r.), w tym 1 osoba (1 etat) pozostawała na urlopie bezpłatnym. W porównaniu ze stanem na koniec 2016 r. zatrudnienie zmniejszyło się o 1 osobę (1 etat). Wśród kadry, 39 osób stanowili pracownicy działalności podstawowej (39 etatów), z czego 11 osób (10,5 etatu) to obsada filii bibliotecznych. 12 osób (12 etatów) zatrudnionych jest w administracji i obsłudze. W ciągu roku rozwiązano umowę o pracę z 6 osobami, w związku z przejściem na emeryturę (5 osób) i rentę (1 osoba). Wśród osób, które zakończyły pracę było 4 pracowników merytorycznych oraz 2 osoby z obsługi. W ciągu roku zatrudniono 7 osób (5 pracowników merytorycznych i 2 osoby w administracji – pracownicy obsługi). Wśród nowozatrudnionych pracowników działalności podstawowej 3 osoby posiadają umowę zastępstwa za osoby przebywające na urlopiach rodzicielskich i urlopie bezpłatnym, 1 osoba na czas określony i 1 osoba na czas nieokreślony. W grupie pracowników działalności podstawowej, którzy odeszli na emeryturę znajduje się dyrektor biblioteki, która zakończyła pracę 27 grudnia 2017 r. Na czas 28-31 grudnia powołano osobę pełniącą obowiązki dyrektora.

Na stanowiskach działalności podstawowej wykształcenie bibliotekarskie posiada 34 pracowników: wyższe – 21 osób, 13 – na poziomie studium i średnim, w tym 2 osoby mają dodatkowo wykształcenie wyższe inne. Wyższe inne posiadają również kolejne 4 osoby oraz 1 – średnie niebibliotekarskie.

W bibliotece w okresie sprawozdawczym 1 osoba (student studiów podyplomowych Bibliotekoznawstwo) odbywała praktykę zawodową (75 godz.).

Wśród pracowników obsługi i administracji wykształcenie wyższe ma 5 osób, średnie 5 osób, w tym 2 – studium oraz 2 osoby – zawodowe.

Pracownicy biblioteki korzystali z różnych form doskonalenia zawodowego, tj. seminariów, konferencji, warsztatów i wykładów oraz spotkań tematycznych. Zarówno kadra merytoryczna, jak też zatrudnieni w administracji i obsłudze (ogółem 35 pracowników) uczestniczyło w 53 formach szkoleń wewnętrznych (seminaria, wykłady, spotkania tematyczne i literackie). Ponadto zarejestrowano udział 32 pracowników w 61 formach doskonalenia zawodowego organizowanych przez instytucje i podmioty zewnętrzne. W dniach 19-25 sierpnia 1 osoba uczestniczyła (jako stypendysta Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego) w 83 Światowym Kongresie Bibliotek i Informacji IFLA, odbywającym się we Wrocławiu i przebiegającym pod hasłem *Biblioteka. Solidarność. Społeczeństwo. Wiedzę zdobytą* na Kongresie uczestniczka podzieliła się z bibliotekarzami podczas spotkania kadry kierowniczej.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono waloryzację wynagrodzeń wszystkim pracownikom. 13 osobom przyznano nagrody jubileuszowe. Podczas *Zamojskiego Festiwalu Książki* czterech wyróżniających się pracowników otrzymało dyplomy i nagrody książkowe dyrektora Książnicy Zamojskiej. W ramach posiadanych środków wypłacona została pracownikom, również odchodzącym na emeryturę, nagroda roczna.

Ze świadczeń z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych uprawnionym pracownikom, emerytom oraz dzieciom pracowników udzielono dofinansowania do wypoczynku letniego, udzielono 9 pożyczek mieszkaniowych. Dla wszystkich uprawnionych przyznano 2-krotnie pomoc socjalną z okazji dorocznych świąt oraz „paczki mikołajkowe” dla 14 osób.

Pozyskiwanie środków pozabudżetowych

W roku sprawozdawczym pozyskane zostały dodatkowe środki finansowe na następujące zadania biblioteczne:

- zakup nowości wydawniczych – dotacja Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach wieloletniego programu *Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa* – 56 564 zł,
- zakup zbiorów do Książnicy Zamojskiej – dotacja Urzędu Miasta Zamość – 35 000 zł,
- pokrycie kosztów utrzymania *Lubelskiej Biblioteki Wirtualnej* w okresie trwałości oraz pokrycie kosztów funkcjonowania biblioteki cyfrowej w zakresie dostępu do Internetu – dotacja Urzędu Miasta Zamość – 34 452,81 zł,
- realizacja projektu *Rozczytane Miasto* – dotacja Urzędu Miasta Zamość (Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych) – 33 000 zł,

- realizacja zadań biblioteki powiatowej dla Powiatu Zamojskiego – 65 000 zł,
- *Dziki zwierzęta Roztocza* – dotacja z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie na organizację XVII edycji konkursu ekologicznego oraz zakup literatury popularnonaukowej – 4 000 zł,
- *Czytam i rysuję z energią* – realizacja IX edycji akcji czytelniczo-edukacyjnej, pozyskana kwota dofinansowania z PGE Dystrybucja S.A. Oddział Zamość – 3 000 zł.

Ponadto pozyskano:

- 1 000 zł od Spółdzielni Mieszkaniowej im. Jana Zamoyskiego na działalność edukacyjno-kulturalną FB nr 1 w okresie ferii i wakacji,
- 200 zł od Zarządu Osiedla Orzeszkowej i Reymonta na realizację zajęć wakacyjnych w FB nr 2,
- wsparcie rzeczowe od Zarządu Osiedla Planty w Zamościu w postaci słodczy (o wartości 200 zł) dla Filii Bibliotecznej nr 4 na działalność edukacyjno-kulturalną na rzecz dzieci i młodzieży.

Współpraca ze środowiskiem, promocja biblioteki

Działalność Biblioteki opierała się również na współpracy ze środowiskiem. Systematyczny charakter miało współdziałanie z Miastem Zamość – organizatorem instytucji i Wydziałem Kultury i Sportu Urzędu Miasta Zamość. Wynikające z nadzoru merytorycznego współdziałanie z Wojewódzką Biblioteką Publiczną im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie dotyczyło przede wszystkim funkcjonowania sieci bibliotek stopnia podstawowego w powiecie zamojskim, wypełniania zadań biblioteki powiatowej oraz kształcenia i doskonalenia zawodowego kadry bibliotekarskiej.

Kontynuowana była współpraca ze szkołami różnych typów, przedszkolami i innymi placówkami edukacyjno-opiekuńczo-wychowawczymi z miasta, powiatu zamojskiego, a także regionu. Współpraca obejmowała, m.in. organizowane akcje głośnego czytania, spotkania w bibliotece, zajęcia w czasie ferii zimowych i wakacji letnich, wycieczki do biblioteki, lekcje biblioteczne, spotkania autorskie.

Bibliotecznej edukacji ekologicznej służyła także współpraca z Zespołem Lubelskich Parków Krajobrazowych – Ośrodkiem Zamiejscowym w Zamościu, Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie oraz redakcją czasopisma *Mysliwiec Kresowy*.

Organizacja przedsięwzięć o większym charakterze (*Narodowe Czytanie, Zamojskie Czytanie Leśmiana*, seminaria) wymagała współpracy z Lubelskim Kuratorium Oświaty – Oddział Zamiejscowy w Zamościu, Lubelskim Samorządowym Centrum Doskonalenia Nauczycieli Oddział w Zamościu, zamojskimi instytucjami kultury, Urzędem Statystycznym w Lublinie oraz jego Oddziałem w Zamościu.

Promowaniu czytelnictwa wśród osób specjalnej troski służyło współdziałanie biblioteki z instytucjami i organizacjami społecznymi działającymi na rzecz osób

z niepełnosprawnością (Polski Związek Niewidomych Oddział w Zamościu, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Zamościu, Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy i Ośrodek Rehabilitacyjno-Terapeutyczny „Krok za Krokiem w Zamościu, Zamojskie Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci Autystycznych „Przebudzenie”, Domy Opieki Społecznej w Zamościu, Krasnobrodzie i Nieliszu, szkoły z oddziałami integracyjnymi, warsztaty terapii zajęciowej w Zamościu i regionie, Stowarzyszenie Diabetyków – Koło Terenowe w Zamościu, Studium Medyczne TBE Edukacja w Zamościu). Kontynuowano również współpracę z Zakładem Karnym i Oddziałem Zewnętrznym Zakładu Karnego w Zamościu. Rozwijaniu czytelnictwa wśród seniorów służyła współpraca z Klubem Seniora na Osiedlu Planty w Zamościu, ze Stowarzyszeniem Zamojski Uniwersytet Trzeciego Wieku oraz Dziennym Domem Senior-Wigor przy Ośrodku Sportu i Rekreacji w Zamościu.

Książnica Zamojska współpracowała również z zamojskimi spółdzielniami mieszkaniowymi, zarządami osiedli, a także, w zakresie kształtowania zasobów regionalnych i popularyzacji wiedzy o regionie z organizacjami społecznymi i osobami prywatnymi, głównie regionalistami.

Biblioteka współdziałała również z lokalnymi mediami. Zakres tej współpracy obejmował wymianę informacji nt. promocji czytelnictwa, zapowiedzi wydarzeń organizowanych w bibliotekach, wywiady oraz zapraszanie przedstawicieli mediów do udziału w przedsięwzięciach bibliotecznych. Kontakty z mediami służyły promocji bibliotek oraz informowaniu czytelników i użytkowników oraz społeczeństwa miasta o działaniach bibliotecznych.

Książnica Zamojska systematycznie promowana jest poprzez stronę internetową www.biblioteka.zamosc.pl. oraz profil społecznościowy *Facebook*. Informacje o wydarzeniach zamieszczane były także w elektronicznym *Kalendarzu Wydarzeń Kulturalnych w Zamościu*, na stronie internetowej Miasta Zamość oraz (w formie tradycyjnej) na tablicy informacyjnej w Ratuszu Miejskim.

Halina Zielińska, Książnica Zamojska

Tabela nr 1
 Wyniki czytelnicze osiągnięte przez placówki biblioteczne Książnicy Zamorskiej (31.12.2017 r.)

Biblioteka	liczba czytelników		liczba wypożyczeń na zewnętrzz wszystkich zbiorów (książki, czasopiśma, zbiory specjalne)		liczba wypożyczeń na miejscu wszystkich zbiorów (książki, czasopiśma, zbiory specjalne)	
	stan w dniu 31.12.2017	w porównaniu z 31.12.2016	stan w dniu 31.12.2017	w porównaniu z 31.12.2016	stan w dniu 31.12.2017	w porównaniu z 31.12.2016
Biblioteka Główna	6 959	-591	128 293	-11 962	23 186	-5 449
Filia nr 1	823	-66	20 361	-1 336	405	-196
Filia nr 2	571	-31	15 990	-829	85	-78
Filia nr 3	962	40	18 733	+1 265	79	+10
Filia nr 4	915	-42	26 319	+1 341	459	-222
Filia nr 5	1 152	2	22 354	-590	1 048	-135
Filia nr 6	924	-13	20 854	+1 602	642	+34
razem	12 306	-701 (-5,4%)	252 904	-10 509 (-4,0%)	25 904	-6 036 (-18,9%)

Tabela nr 2
Struktura udostępnionych zbiorów w bibliotekach Książnicy Zamojskiej (31.12.2017 r.)

Książnica Zamojska (Biblioteka Główna + filie)	wypożyczenia na zewnątrz		wypożyczenia na miejscu		wypożyczenia ogółem	
	w 2017 r.	w porównaniu z 2016 r.	w 2017 r.	w porównaniu z 2016 r.	w 2017 r.	w porównaniu z 2016 r.
rodzaj zbiorów						
Książki	245 344	-7 681	7 764	-3 126	253 108	-10 807
Czasopisma poprawne	1	+1	2 042	-221	2 043	-220
Czasopisma nieoprawne	112	-376	14 181	-3 420	14 293	-3 796
Zbiory specjalne	7 447	-2 453	1 917	+731	9 364	-1 722
razem	252 904	-10 509 (-4,0%)	25 904	-6 036 (-18,9%)	278 808	-16 545 (-5,6%)

Tabela nr 3
Struktura wiekowa czytelników bibliotek Książnicy Zamoiskiej (31.12.2017 r.)

Grupa	1	2	3	4	5	6	7	8	
	do 5 lat								
Biblioteka Główna	73	522	295	531	695	2 547	1 400	896	+24
Filia nr 1	4	73	43	39	38	259	173	194	+9
Filia nr 2	1	50	29	42	32	145	139	133	+8
Filia nr 3	3	126	92	88	82	266	184	121	+11
Filia nr 4	3	65	37	61	50	268	224	207	+8
Filia nr 5	12	38	23	37	63	351	435	193	+37
Filia nr 6	5	128	63	86	67	253	190	132	+26
razem	101	1 002	582	884	1 027	4 089	2 745	1 876	+123 (+7,0%)

Tabela nr 4

Struktura zawodowa czytelników bibliotek Książnicy Zamojskiej (31.12.2017 r.)

Grupa	D	(+/-) do 2016	M	(+/-) do 2016	S	(+/-) do 2016	U	(+/-) do 2016	P	(+/-) do 2016	R	(+/-) do 2016	I	(+/-) do 2016	Nz	(+/-) do 2016	E	(+/-) do 2016	
	Dzieci		Młodzież ucząca się		Studenci		Pracownicy umysłowi		Robotnicy		Rolnicy		Inni zatrudnieni		Niezatrudnieni		Emeryci		
Biblioteka																			
Biblioteka Główna	187	+18	1 446	-224	744	-214	1 978	-15	322	-26	94	-17	517	-38	880	-54	791	-21	
Filia nr 1	9	+2	168	-46	34	-2	189	-14	83	-5	11	+1	27	-	120	-8	182	-4	
Filia nr 2	8	-1	146	-7	20	-4	163	-	23	-8	3	-1	26	-3	76	-11	106	+4	
Filia nr 3	9	+1	339	-4	60	-10	226	+6	40	+2	7	+2	57	+6	108	+15	116	+2	
Filia nr 4	10	+2	189	-29	34	-12	233	-8	77	+1	9	+2	43	+2	119	+1	201	-1	
Filia nr 5	20	+3	105	-13	66	-15	539	+21	50	-10	17	-10	65	+5	112	+10	178	+11	
Filia nr 6	9	-3	318	-30	47	-2	238	-	23	+4	15	+3	43	-	139	+7	92	+8	
razem	252	+22 (+9,6%)	2 711	-353 (-11,5%)	1 005	-239 (-19,2%)	3 566	-10 (-0,3%)	618	-32 (-4,9%)	156	-20 (-11,4%)	778	-28 (-3,5%)	1 554	-40 (-2,5%)	1 666	-1 (-0,1%)	

Biblioteki publiczne powiatu zamojskiego w 2017 r.

Sieć biblioteczna i baza lokalowa, budżet

Sieć bibliotek publicznych powiatu zamojskiego w 2017 roku zmniejszyła się o 1 filię i 1 punkt biblioteczny. Na mocy uchwały nr XXIX/207/17 Rady Gminy Komarów-Osada z dn. 6 października 2017 r. w sprawie likwidacji Filii Biblioteki w Zubowicach wchodzącej w skład Samorządowego Ośrodka Kultury w Komarowie-Osadzie oraz zmian w statucie SOK w Komarowie-Osadzie przestała istnieć Filia w Zubowicach. Na terenie powiatu zamojskiego działało w ciągu roku 31 placówek bibliotecznych (3 biblioteki miejsko-gminne, 12 bibliotek gminnych, 16 filii bibliotecznych), a także 11 punktów bibliotecznych. Nie doszło do nowych połączeń bibliotek z innymi instytucjami. Obecnie w strukturach innych instytucji działają 3 biblioteki stopnia podstawowego (Komarów-Osada, Sitno i Zwierzyniec) połączone z ośrodkami kultury, razem z filiami jest to 5 placówek bibliotecznych. Biblioteka Publiczna w Komarowie-Osadzie równocześnie połączona jest z biblioteką gimnazjalną na podstawie *Porozumienia* zawartego pomiędzy Samorządowym Ośrodkiem Kultury w Komarowie-Osadzie a Publicznym Gimnazjum w Komarowie-Osadzie.

W zakresie infrastruktury bibliotek w 2017 r. przeprowadzono adaptację budynku usługowego dla potrzeb M-GBP w Szczebreszynie. Budynek został oddany do użytku w XII 2017 r. Biblioteka przeprowadziła się w styczniu 2018 r. Wartość inwestycji to ok. 900 tys. zł. ze środków własnych Miasta Szczebreszyn.

Biblioteki pow. zamojskiego w dalszym ciągu zabiegają o unowocześnienie wyposażenia komputerowego. W 2017 r. z ogólnopolskiego programu *Kraszewski. Komputery dla bibliotek* dotację w wysokości 29 896 zł zdobyła Biblioteka Publiczna Gminy Nielisz z s. w Krzaku. Dzięki temu zakupiono nowy sprzęt komputerowy wraz z oprogramowaniem i sprzęt peryferyjny. Ponadto biblioteki pozyskują dotacje na działania edukacyjne i społeczne na rzecz swoich mieszkańców. Biblioteka Publiczna Gminy Zamość z s. w Mokrem realizowała dwa projekty dofinansowane ze środków MKiDN *Z flisakami z biegiem Wisły* o wartości 37 528 zł, w tym kwota dofinansowania 30 000 zł oraz *Festiwal kreatywnego czytelnictwa. Żeromski z tabletem* za 49 910 zł, w tym kwota dofinansowania 39 910 zł. W ramach projektów organizowano warsztaty dla dzieci we wszystkich szkołach gm. Zamość i dla dorosłych w świetlicach wiejskich. W ramach projektów oprócz działań animacyjnych, wydano tomik poezji oraz edukacyjną grę planszową *Z flisakami z biegiem Wisły*.

Biblioteka w Komarowie-Osadzie, działająca w strukturze Samorządowego Ośrodka Kultury, uczestniczyła w projekcie edukacyjnym *Moje dziedzictwo*, realizowanym z funduszy pozyskanych z programu *Równać Szanse*. Ponadto realizowała projekt *Zaczytaj się z nami* dofinansowany ze środków programu Fundu-

szu Inicjatyw Obywatelskich „Lubelskie Lokalnie. Mikrodotacje FIO 2”. W ramach projektu zorganizowano: piknik czytelniczy „Z książką w tle”, grę terenową „Granie w zacytowanie” oraz spotkanie autorskie „Śpiewająca biblioteka”. SOK we współpracy ze Stowarzyszeniem Aktywni w Kulturze realizował także projekt *To i owo na ludowo* – współfinansowany przez Starostwo Powiatowe w Zamościu. W ramach projektu odbył się przegląd dorobku kulturalnego amatorskiego ruchu artystycznego w obszarze muzyki ludowej oraz konkurs *Najsmaczniejsze Stoisko Regionalne 2017*.

Ze środków Gminnego Funduszu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Biblioteka Publiczna Gminy Nielisz powiększyła swój księgozbiór.

Budżety bibliotek powiatu zamojskiego w 2017 r. wynosiły ogółem 3 113 225 zł i wzrosły o 184 788 zł w stosunku do 2016 r.

Dotacja organizatorów w powiecie wynosiła 2 886 259 zł (tj. +175 262 zł). Spadek dotacji organizatorów odnotowano w gminach Radecznicza (-4 815 zł) i Sitno (-7 800 zł). Największy wzrost dotacji organizatorów nastąpił w gminach Szczepieszyn (+54 000), Sułów (+43 600), Zamość (+26 596 zł), Grabowiec (+20 275 zł).

Wzrosła kwota dotacji organizatora na zakup książek w bibliotekach powiatu o 14 771 zł. Największy wzrost odnotowano w gminach: Zamość (+8 604 zł), Szczepieszyn (+6 226 zł), Zwierzyniec (+4 207 zł) i Nielisz (+4 238 zł), a spadek w gminach: Łabunie (-4 896 zł), Krasnobród (-3 698 zł), Miączyn (-2 341 zł) i Grabowiec (-1 636 zł). W bibliotekach wiejskich wzrosły wydatki na automatyzację o 1 035 zł i na płać o 118 939 zł, tylko 1 848 zł wydano na drobne remonty w Radeczniczy, Zwierzyncu i Sułowie. Wzrosła wysokość środków wypracowanych przez biblioteki (+7 932 zł), ale zmniejszyła się kwota środków pozyskanych z darów (-20 516 zł). Ze środków europejskich w ub. roku SOK w Komarowie-Osadzie pozyskał 20 400 zł na działalność środowiskową.

Zbiory

Na koniec 2017 roku księgozbiory bibliotek publicznych pow. zamojskiego liczyły 292 261 książek. Przybyło w ciągu roku 12 055 wol., w tym z zakupu 11 070 wol. Wskaźnik zakupu księgozbioru wyniósł w powiecie ziemskim 10,3 wol. na 100 mieszkańców (10,1 w 2016 r.). Ze zbiorów bibliotecznych w ciągu ub. roku ubyłoby 4 161 książek, w tym 3 835 w wyniku selekcji. Zasoby bibliotek w powiecie zamojskim zwiększyły się o 5 717 wol. Wskaźnik zasobności księgozbioru zwiększył się z 263,2 do 271,4 wol. na 100 mieszkańców. Biblioteki powiatu ziemskiego w 2016 r. prenumerowały 77 czasopisma, tj. o 45 mniej w stosunku do 2016 r. Stan zbiorów specjalnych w 2016 r. w bibliotekach powiatu zamojskiego wynosił 919 jednostek, w tym 196 audiobooków. W porównaniu do 2016 r. stanowi to spadek o 85 jednostek. Jednakże do bibliotek w terenie przybyło 159 jednostek nowych zbiorów specjalnych w tym 113 audiobooków, a wycofano 244 jednostki (głównie stare kasy z filmami).

Czytelnictwo

W 2017 r. w bibliotekach publicznych pow. zamojskiego zarejestrowano 12 278 czytelników (o 706 mniej niż rok wcześniej). Wskaźnik zasięgu czytelnictwa wyniósł w powiecie ziemskim 11,4 czytelników na 100 mieszkańców (w 2016 r. 12,0).

Największy spadek liczby czytelników nastąpił w gminach: Zwierzyniec -194 (30,2%), Łabunie -199 (20,2%), Szczebrzeszyn -207 (19,5%) i Zamość -156 (7,2%). Największy wzrost liczby czytelników nastąpił w gminach: Skierbieszów +96 (13,1%) i Stary Zamość +50 (5,9%).

Biblioteki	liczba czytelników	rozczytanie (czytelnicy/100 mieszk.)	wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz	udostępnienia księgozbioru na miejscu	wypożycz. książek/1 czytelnika	wypożycz. książek/100 mieszk.
Adamów	308	6,5	5 775	16	18,8	121,9
Grabowiec	489	11,9	11 581	98	23,7	281,6
Komarów	512	10,0	11 065	84	21,6	216,6
Krasnobród	850	11,8	14 050	13	16,5	195,5
Łabunie	987	15,8	19 371	1 842	19,6	310,2
Miączyn	877	14,9	18 751	0	21,4	318,2
Nielisz	464	8,4	11 381	0	24,5	205,2
Radecznica	1 197	20,4	17 538	89	14,7	299,5
Sitno	536	7,9	7 848	9	14,6	115,5
Skierbieszów	748	14,3	15 820	80	21,1	302,0
Stary Zamość	846	16,2	7 642	10	9,0	146,1
Sułów	595	13,0	12 349	354	20,8	269,3
Szczebrzeszyn	1 060	9,3	26 848	181	25,3	235,6
Zamość (gm.)	2 167	9,5	29 335	252	13,5	128,3
Zwierzyniec	642	9,3	18 654	24	29,1	271,3
razem	12 278	11,4	236 915	3 786	18,2	220,0

Wypożyczenia zbiorów bibliotecznych na zewnątrz i na miejscu przedstawia tabela:

Biblioteki	zbiory ogółem	w tym książki	czasopisma (opr. + nieopr.)	zbiory specjalne
wypożyczenia na zewnątrz	232 202	228 008	4 172	22
wypożyczenia na miejscu	6 065	3 052	3 010	3

W bibliotekach pow. zamojskiego, podobnie jak w większości bibliotek w kraju, utrzymuje się tendencja spadkowa w zakresie wyników czytelniczych. Najbardziej widoczny był spadek wypożyczeń w gm. Komarów, Szczebrzeszyn i Zwierzyniec. W Komarowie-Osadzie wypożyczenia spadły aż o 48,8%, głównie

z powodu znacznego ograniczenia czasu pracy i ostatecznie likwidacji filii w Zubowicach. MGBP w Szczebrzeszynie (-12,5%) była w ciągu roku dwukrotnie przenoszona, wiosną do lokalu zastępczego, zaś w grudniu do zmodernizowanego budynku przeznaczonego docelowo dla Biblioteki. Biblioteka w Zwierzyńcu spadek wyników czytelniczych tłumaczy przejściem na automatyczny sposób udostępniania, który ujawnił niechęć czytelników do rejestrowania swoich danych osobowych. Zauważyć jednak należy, że skala spadku zmniejszyła się w porównaniu do roku poprzedniego. Dostrzegalny jest nieznaczny wzrost wypożyczeń czasopism. Natomiast szybko spada udostępnianie prezencyjne. Zmiany liczby wypożyczeń w porównaniu do 2016 r. ilustruje poniższa tabela.

biblioteki	zbiory ogółem	w tym książki	czasopisma	zbiory specjalne
Wypożyczenia na zewnątrz	-8 806	-8 907	196	-95
Wypożyczenia na miejscu	-1 982	- 705	-1 258	-19

Kadra

W bibliotekach powiatu zamojskiego w 2017 r. nastąpiło kilka zmian kadrowych. W IV kwartale 2017 r. na emeryturę odeszli: Krzysztof Szykuła (dyr. BPG Nielisz), Teresa Welcz (FB Wysokie gm. Zamość), Alina Komisarczuk (GBP Adamów), Krystyna Dras (FB Michalów gm. Sułów) oraz Dominika Malinowska zastępująca Beatę Smołę przebywającą na urlopie rodzicielskim (GBP w Grabowiec). Nowe zatrudnienia nastąpiły w Sułowie i w gm. Zamość (na umowę o pracę przyjęto stażystę jako przedłużenie stażu).

Stan ilościowy pracowników działalności podstawowej w dniu 31.12.2017 r. w bibliotekach publicznych powiatu ziemskiego wynosił 40 osób – 32 na pełnych etatach i 8 na ryczałtach. W porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego stan zatrudnienia pracowników merytorycznych zmniejszył się o 3 osoby (zmiana krótkotrwała, 2 nowe zatrudnienia w styczniu 2018 r.). W bibliotekach wiejskich pracowało 32 bibliotekarzy (o 3 mniej niż w roku poprzednim – w GBP Adamów, Grabowiec, Nielisz) i 8 w miastach: Krasnobród, Szczebrzeszyn, Zwierzyniec (bez zmian). Dodatkowo w MGBP w Krasnobrodzie zatrudnionych jest 2 pracowników informacji turystycznej obsługiwanej przez bibliotekę.

Działania na rzecz specjalnych grup użytkowników bibliotek

Specjalistyczną obsługę biblioteczną prowadziła przede wszystkim Książnica Zamojska, w której funkcjonuje Ośrodek Czytelnictwa Osób Niepełnosprawnych. Posiada on dostosowane do potrzeb osób z dysfunkcjami zbiory, sprzęt i oprogramowanie, kieruje swoją ofertę do wszystkich osób niepełnosprawnych pow. zamojskiego, biłgorajskiego, hrubieszowskiego i tomaszowskiego (byłego woj. za-

mojskiego). W bibliotekach powiatu zamojskiego działania na rzecz osób niepełnosprawnych mają mniejszy wymiar. Ograniczają się do dostarczania im książek i organizowania spotkań integracyjnych seniorów. Niektóre biblioteki terenowe podejmują działania na rzecz osób specjalnej troski, głównie seniorów. W 2017 r. Samorządowy Ośrodek Kultury w Komarowie-Osadzie, w strukturze którego funkcjonuje biblioteka, współpracował z Warsztatami Terapii Zajęciowej w Wolicy Brzozowej, organizując pikniki integracyjne. Odbył się m.in. gminny konkurs kulinarny *Smaki Komarowa* zrealizowany podczas dorocznego pikniku rodzinnego *Komarowski Uśmiech Lata*. GBP w Starym Zamościu wspólnie z GOK inicjowała i nadzorowała kwartalne spotkania integracyjne członków Gminnego Koła Emerytów i Rencistów. Biblioteka Publiczna Gminy Łabunie we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Łabuniach i Centrum Koordynacyjnym na Rzecz Zdrowia Psychicznego zorganizowała szkolenie *Woluntarystyczny model środowiskowej opieki psychiatrycznej zmniejszającej wykluczenie i marginalizację w środowiskach wiejskich*. W bibliotece w Sitnie przeprowadzono szkolenie komputerowe dla seniorów *Myszkowanie w Sieci*. Gminna Biblioteka Publiczna w Radechnicy, Komarowie i Łabuniach wydawały tomiki piszących seniorów, promując ich twórczość w środowisku lokalnym.

Biblioteki terenowe nie gromadzą odrębnych zbiorów dla osób niepełnosprawnych. Kilka z nich jednakże posiada niewielkie ilości e-booków (196) i książek drukowanych „dużą czcionką” (65). MGBP w Szczepieszynie posiada specjalistyczne urządzenie *Czytak Plus* i 144 książki do odtwarzania dla osób niesłyszących pozyskane w ramach współpracy ze stowarzyszeniem LARIX, nie znalazły one jednak dotychczas zainteresowaniem wśród czytelników.

E-usługi bibliotek i digitalizacja

Najpopularniejszą e-usługą bibliotek powiatu zamojskiego jest katalog *online* i dostęp do stron internetowych bibliotek. W powiecie ziemskim dostępne przez Internet są katalogi 12. bibliotek gminnych i 13. filii (MAK+: Krasnobród, Szczepieszyn z 1 filią, Zwierzyniec, Adamów, Grabowiec, Komarów-Osada, Łabunie, Radechnica i 1 filia, Sitno z 2 filiami, Sułów z 2 filiami, gm. Zamość z 7 filiami). W dalszym ciągu 4 biblioteki gminne (Nielisz, Miączyn, Skierbieszów i Stary Zamość) pracują w programie PROGMAN. BPG Nielisz udostępnia katalog *online* na własnej stronie internetowej i prowadzi automatyczną wypożyczalnię w tym programie. Biblioteki w Skierbieszowie, Starym Zamościu i w Miączynie mimo dużych zasobów w katalogach elektronicznych nadal nie udostępniają ich *online*.

BPG Nielisz w swoich zbiorach posiada bogatą kolekcję starych zdjęć i dokumentów regionalnych (257 jednostek w wersji cyfrowej). 167 jednostek zamieszczono w CATL (w 2017 r. nie dołączono nowych). Prowadzi też bazę *Galeria Przeszłości Gminy Nielisz*, która zawiera 502 zdigitalizowane stare fotografie. W 2017 r. do zasobu dołączono 159 nowych obiektów.

Większość bibliotek oferuje dostęp do bibliotecznych stron www. Tylko GBP w Starym Zamościu korzysta ze strony gminy lub GOK. Pozostałe mają własne strony lub konta facebookowe. Ogółem bibliotekarze wykazali 155 909 wejść na strony www i do katalogu w 2017 r. Nie wszystkie biblioteki mają liczniki wejść stąd podana liczba nie odzwierciedla stanu faktycznego.

W 2017 r. 13 bibliotek w terenie prowadziło automatyczne udostępnianie zbiorów, w tym 9 bibliotek gminnych i 4 filie biblioteczne. 6 bibliotek gminnych nie udostępniało automatycznie swoich zasobów. Sytuacja zmienia się, bowiem od początku 2018 r. kolejne 3 biblioteki gminne w Komarowie, Sitnie oraz w Mokrem i jej 7 filii rozpoczęło automatyczne udostępnianie w MAK+. MGBP w Szczepreszynie posiada darmową licencję na książkę mówioną pozyskaną wraz z czytakiem od Stowarzyszenia LARIX.

Wszystkie e-usługi kierowane są do użytkowników różnych grup wiekowych i zawodowych.

Komputeryzacja

W bibliotekach powiatu zamojskiego użytkowano w 2017 r. 167 komputerów. Większość z nich, 133 (79,6% ogólnej liczby), pozyskana została w l. 2010-2016. Z lat 2005-2009 pochodzi tylko 18 (10,8%). W roku 2017 przybyło 14 (8,4%) nowych komputerów. W placówkach terenowych pracuje 58 (34,7%) komputerów pochodzących z zakupu, 5 (3,0%) pozyskała od organizatora biblioteka gm. Zamość. W bibliotekach terenowych pracuje 71 (42,5%) komputerów pozyskanych z programów bibliotecznych (*Ikonka, Programu Rozwoju Bibliotek, Kraszewski. Komputery dla bibliotek oraz Tablety dla bibliotek*). W bibliotekach gmin zamojskich pracują 32 (19,2%) komputery pozyskane z projektów pozabibliotecznych (*PROW, LGD, Równać Szanse*). Ogółem 61,7% komputerów znajdujących się w bibliotekach pozyskano aplikując do różnych projektów, zarówno bibliotecznych i innych.

Pracownicy bibliotek podnosili kompetencje w zakresie wdrażania usług elektronicznych. W 2017 r. 27 bibliotekarzy z terenu brało udział w szkoleniach w tym zakresie. Książnica Zamojska zorganizowała szkolenie powiatowe dot. wykorzystania programu MAK+ w pracy bibliotecznej. Ponadto pracownicy Książnicy Zamojskiej brali udział w zewnętrznych szkoleniach organizowanych przez WBP w Lublinie: *Gamifikowanie literatury pięknej na smartfonach...*, *Mall Navigator* i *IBUK Libra Light*. 1 osoba zdobyła kompetencje w zakresie tworzenia wizualnych opowieści w *Adobe Spark* (szkolenie e-learningowe). 2 osoby uczestniczyły w cyklu szkoleń poświęconych digitalizacji materiałów archiwalnych organizowanych przez Narodowe Archiwum Cyfrowe w Warszawie. Pracownik digitalizacji i koordynator LBW brali udział w spotkaniach roboczych podczas, których prezentowane były nowe rozwiązania i wiążące ustalenia w tym zakresie.

Danuta Zwolińska, Książnica Zamojska

Niepodległa w bibliotece

Rok 2018 był czasem wyjątkowym dla wszystkich Polaków. Podobnie jak przed stu laty nasi przodkowie cieszyli się z powrotu Polski na mapy świata, tak my, żyjący wiek później, radowaliśmy się z tego, że dane nam było świętować ten piękny jubileusz. Ta wyjątkowa rocznica dążeń niepodległościowych, tak powszechnych w czasie pierwszej wojny światowej, nie tylko wśród naszych rodaków, ale także w całej Europie, obchodzona była i jest nadal, na wiele sposobów.

Zamojska biblioteka przyłączając się do tego zbiorowego świętowania zrealizowała wiele projektów kulturalnych i edukacyjnych. Były to wystawy, spotkania i lekcje biblioteczne, konkursy wiedzy oraz inne wydarzenia popularyzujące wielką historię niepodległości, tworzoną przez historie lokalne, historię naszych miast i wsi, ich bohaterów i zwykłych ludzi, którzy swą codzienną pracą i służbą społeczną przyczyniali i przyczyniają się do budowania i wzmacniania ojczyźnianej wspólnoty.

Księga wpisów 100-lecie ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI

3 maja, podczas uroczystej sesji Rady Miasta Zamość, oficjalnie rozpoczęte zostało pisanie pamiątkowej księgi „100-lecie ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI”. Pomysłodawcą inicjatywy była Książnica Zamojska. Do jej tworzenia zaprosiliśmy wszystkich mieszkańców Zamościa i Zamojszczyzny, a także tych, którym ziemia zamojska jest wciąż bliska mimo, że losy skierowały ich w różne miejsca Polski i świata. Zachęciliśmy do podzielenia się w niej wspomnieniami z historii miasta, przywołania naszych lokalnych patriotów, opisania własnych dziejów, a także odpowiedzi na pytania o współczesne pojmowanie wolności. Zaprojektowana została przez naszą koleżankę Anię Kalniuk, technicznie wykonała oraz przygotowała specjalną oprawę Marek Sadło, stronę tytułową z grafiką zamojskiego ratusza wykonała ilustratorka Magdalena Józefczuk-Dmitroca. Nad całością, a przede wszystkim, by trafiła do jak największej grupy osób wpisujących czuwa osobiście dyrektor biblioteki Piotr Bartnik.

Księgę otwiera słowo Prezydenta Zamościa Andrzeja Wnuka. Swoje wpisy zamieścili biskupi Diecezji Zamojsko-Lubaczowskiej – bp Marian Rojek, bp pomocniczy Mariusz Leszczyński oraz bp senior Jana Śrutwa.

Zgodnie z naszym zamysłem wędruje ona po zamojskich urzędach, instytucjach, szkołach, organizacjach. Swoje wpisy zostawiają osoby pełniące ważne funkcje państwowe i społeczne, ale także zwyczajni ludzie, którzy swą codziennością przyczyniają się do wzmacniania naszej lokalnej i narodowej wspólnoty. Przywołują postaci wybitnych zamościan – polityków, żołnierzy, duchownych, lekarzy, nauczycieli, ludzi kultury, działaczy społecznych i filantropów. Wspominają historie opowiadane w domach rodzinnych o odradzaniu życia w wolnej Polsce, przywołują trudne lata wojny i okupacji niemieckiej, okres powojenny,

opisują okoliczności powstania reprezentowanych przez siebie organizacji lub – zwyczajnie – piszą swoje małe dzieje. Wielokrotnie wpisujący odwołują się do słów wielkiego Polaka i papieża – Jana Pawła II. Sporo miejsca zajmują życzenia na przyszłość dla Zamościa i jego mieszkańców oraz Polski i Polaków. Wszystkie wpisy, zarówno te obszerniejsze, jak też zawarte w jednym zdaniu zdradzają osobiste emocje wywołane jubileuszem niepodległej ojczyzny.

Księga się wciąż pisze i mamy nadzieję że dla kolejnych pokoleń będzie odkryciem tego kim byli, co robili, jak myśleli i czuli jej liczni autorzy.

Halina Zielińska, Książnica Zamojska

„biblioTEKA NIEPODLEGŁOŚCI”

11 listopada ukazała się jednodniowa jubileuszowa gazeta „biblioTEKA Niepodległości”. Inicjatywa tego pisma zrodziła się w Książnicy Zamojskiej i podyktowana była chęcią nawiązania do wspaniałej tradycji czasopiśmiennictwa okresu międzywojennego w Zamościu, a mianowicie „Kroniki Powiatu Zamojskiego”, która w 1919 roku zmieniła nazwę na „Tekę Zamojską”. Jej wydawcą byli bracia Pomarańscy, ludzie niezwykli, oddani sprawom miasta i kraju, szczególnie zasłużeni dla rozwoju kultury i nauki. Archiwalne numery tych periodyków znajdują się w zasobach zamojskiej biblioteki i stanowią w dalszym ciągu cenne źródło do badań nad historią Zamościa w dopiero co odrodzonej Polsce.

„biblioTEKA NIEPODLEGŁOŚCI” zarówno formatem, użytym do druku papierem jak i oszczędną, nieco surową szatą graficzną nawiązała do pism, które ukazywały się prawie sto lat temu. Zawartość gazety stanowiły, w przeważającym stopniu, teksty o profilu historycznym. Znalazły się tam m.in. artykuły o ciężkich, pełnych trudności latach poprzedzających pokonanie jarzma niewoli w Zamościu i na Zamojszczyźnie, roli młodzieży w walce z rusyfikacją oraz jej udziale w procesie odzyskiwania niepodległości. Kilka kolumn zajmują teksty dotyczące historii zamojskich instytucji, m.in. Muzeum Zamojskiego i Orkiestry Symfonicznej im. K. Namysłowskiego, Ogrodu Zoologicznego, Spółdzielni Mieszkaniowej im. W. Łukasińskiego i „PSS Robotnik”. W gazecie zamieszczono także wywiad z obecnym prezydentem Zamościa, artykuł na temat retrospektywnych publikacji historycznych oraz nowopowstających, które odkrywają kolejne karty z historii naszego miasta, słowo o sporcie – historii szczypiornictwa, oraz bajkę *Tajemnicze ciastko*. Nie mogło zabraknąć też artykułów o wydarzeniach jubileuszowych z okazji 100-lecia odzyskania niepodległości, organizowanych w naszym mieście i oczywiście w bibliotece.

Większość nakładu „biblioTEKI Niepodległości” rozeszła się błyskawicznie podczas głównych obchodów uroczystości niepodległościowych, odbywających się na Rynku Wielkim w Zamościu. Tych, którzy nie mieli okazji zapoznać się

z jej zawartością zapraszamy do Książnicy Zamojskiej i poszukania jej w naszych zbiorach. Życzę udanej lektury.

Piotr Bartnik, Książnica Zamojska

Seminarium *Statystyka na Niepodległość*

28 listopada w Książnicy Zamojskiej miało miejsce seminarium STATYSTYKA NA NIEPODLEGŁOŚĆ. Poświęcone było przedstawieniu różnych aspektów działalności bibliotecznej oraz przedmiotu i zakresu badań statystycznych w dziedzinie bibliotek i czytelnictwa prowadzonych na przestrzeni ostatniego stulecia.

Podczas wystąpień Dorota Kostrubiec, reprezentująca zamojski Oddział Urzędu Statystycznego w Lublinie, w swej prezentacji *Biblioteka w statystyce, statystyka w bibliotece sto lat* pokazała rozwój bibliotekarstwa publicznego w Polsce. Prezentowała zarówno rozwój liczbowy placówek bibliotecznych na przestrzeni całego stulecia, jak też zmiany organizacyjne, infrastrukturalne oraz główne kierunki i tendencje obserwowane w dziedzinie czytelnictwa.

Małgorzata Pieczykolan i Paweł Kurdybacha z WBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie, zaprezentowali temat *Od niepodległości do współczesności. Biblioteki publiczne Lubelszczyzny*. Jego przedmiotem była analiza rozwoju bibliotekarstwa w województwie lubelskim. Prezentacja pokazała wyraźny wpływ zachodzących zmian politycznych, społecznych i gospodarczych, jakie miały miejsce na przestrzeni całego stulecia na organizację i kształtowanie się sieci bibliotek publicznych, ich kondycję finansową, pozycję społeczną, rolę jaką odgrywały i dalej pełnią w procesie edukacji, szczególnie osób dorosłych oraz jako organizator życia kulturalnego w lokalnych społecznościach.

Anna Kalniuk z Książnicy Zamojskiej mówiła o historii i rozwoju biblioteki w Zamościu. Podstawowy zrąb, utworzonej w 1921 r. placówki, stanowiły zbiory przekazane przez Reginę Kłossowską (ok. 3 tys. książek pozostałych po Publicznej Bibliotece i Czytelnicy i Polskiej Macierzy Szkolnej) oraz Towarzystwo Akcyjne „Ziemiańin”. W prezentacji mówczyni przypomniła, m.in. miejsca w Zamościu gdzie biblioteka miała swoją siedzibę, przedstawiła jej losy w czasie II wojny światowej, podkreśliła udział mieszkańców miasta w ocalaniu cenniejszych publikacji oraz pokazała proces reaktywacji biblioteki po 1945 roku. Na zakończenie przedstawiła dzień dzisiejszy największej tego typu placówki w regionie.

Ostatnie dwa wystąpienia – Zofii Sykały oraz Bogdana Szykuły i Piotra Pielu miały charakter prezentacji działalności bibliotecznej z wyraźnym zaakcentowaniem roli bibliotek publicznych w służbie regionu. Zarówno temat *Droga do niepodległości mieszkańców gminy Radecznicza* jak i *Łabuńskie drogi do odzyskania przez Polskę niepodległości* pokazały bogactwo zbiorów oraz pasję bibliotekarzy we wnikliwym dokumentowaniu historii małych ojczyzn.

Seminarium było kolejnym cyklicznym, organizowanym od 2015 roku, wspólnym działaniem Książnicy Zamojskiej i Urzędu Statystycznego w Lublinie, prowadził je dr Krzysztof Markowski – dyrektor US w Lublinie.

Halina Zielińska, Książnica Zamojska

Konkursy o *Niepodległej*

Tradycyjnie jedną z form działalności kulturalno-edukacyjnej zaproponowaną użytkownikom naszej biblioteki były konkursy. Tego typu przedsięwzięcia są dobrym sposobem popularyzacji ważnych akcji i wydarzeń, a jeśli przygotowuje się je z myślą o *Niepodległej*, nabierają znaczenia wyjątkowego.

W marcu 2018 r. ogłoszony został konkurs *Opowiem Ci o Polsce*. Do udziału w nim zaprosiliśmy osoby niepełnosprawne (dzieci, młodzież, dorosłych), seniorów oraz wszystkich zagrożonych wykluczeniem społecznym. Zadaniem konkursowym było wykonanie pracy plastycznej lub literackiej o historii, kulturze, tradycjach, symbolach, ważnych wydarzeniach i niezwykłych krajobrazach Polski. Na konkurs zgłoszonych zostało wiele prac, z których powstała wyjątkowa, wpływająca z serc uczestników, opowieść o Polsce. Najpiękniejsze z nich zostały pokazane na wystawie w bibliotece. Ekspozycja prezentowana była od 6 czerwca do 12 września 2018 r.

Najważniejszym etapem w realizacji konkursu była zrealizowana w czerwcu uroczystość finałowa. Rozdanie nagród i dyplomów, występ artystyczny dzieci ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Zamościu (*Legenda o Smoku Wawelskim*), pamiątkowe zdjęcia na tle wystawy pokonkursowej – to wszystko sprawiło, że atmosfera była wyjątkowa. W naszej pamięci na długo pozostaną uśmiechy laureatów oraz wzruszenie ich rodziców i opiekunów. To najlepsza nagroda za wysiłek włożony w organizację przedsięwzięcia i doskonała motywacja do dalszej pracy.

„Baw się i zdobywaj wiedzę” – taka była myśl przewodnia, ogłoszonego we wrześniu 2018 roku e-konkursu *Zamojscy Twórcy Niepodległości*. Konkurs, a właściwie gra miejska przygotowana była z myślą o dzieciach i młodzieży z zamojskich szkół. Uczestnicy zabawy, wyposażeni w smartfony i mapki konkursowe, wyruszyli w wyprawę po mieście, aby odnaleźć rozmieszczone w różnych miejscach plakaty konkursowe. Każdy plakat zawierał zakodowaną treść o jednej z 15 postaci – związanych z Zamościem, których działalność w sposób znaczący przyczyniła się do odzyskania i utrwalania niepodległości. Wśród nich znajdował się m.in. Michał Pieszko, Stefan Miler, bracia Pomarańscy, Maurycy Zamoyski czy Tadeusz Mikułowski. Plakaty zostały umieszczone w miejscach ściśle związanych z działalnością, pełnioną funkcją czy służbą społeczną danej osoby. W regulaminie zachęcaliśmy uczestników, aby na ten konkursowy spacer zaprosili

babcie, dziadka, rodziców albo nauczycieli, wciągnęli ich w rozmowę, wysłuchali opowieści o Zamojszczyźnie, jakich trudno szukać w książkach.

Podsumowanie konkursu odbyło się 9 listopada. W programie, oprócz wręczenia nagród laureatom konkursu oraz podziękowań dla osób i instytucji partnerujących w realizacji przedsięwzięcia, znalazła się część artystyczna *Dziękujemy Ci Polsko* w wykonaniu dzieci z Przedszkola Miejskiego nr 8 w Zamościu.

Zabawa, rywalizacja, nagrody, a przy tym zgłębianie historii Niepodległej. Te jubileuszowe przedsięwzięcia dały wiele satysfakcji zarówno nam – organizatorom, jak i wszystkim uczestnikom. Duża dawka pozytywnej energii, inspirujące spotkania, ciekawe rozmowy, chwile wzruszeń, a wreszcie poczucie jedności i wspólne przeżywanie radości z życia w niepodległym kraju.

Barbara Grabowska, Książnica Zamojska

Wystawa *Niepodległa 1918-1939*

Akcentując ważną dla Polaków datę 11 listopada 1918 roku, Książnica Zamojska przygotowała dla swoich czytelników i wszystkich odwiedzających bibliotekę wystawę *Niepodległa 1918-1939*, na której zaprezentowała część zgromadzonych i zabezpieczonych zbiorów dotyczących okresu II Rzeczypospolitej. Celem ekspozycji było wzbudzenie, rozwijanie i umocnienie zainteresowania książkami o tematyce historycznej oraz podkreślenie roli książek i czasopism w edukacji historycznej.

Poprzez prezentację opracowań historycznych dotyczących społeczeństwa, polityki, gospodarki, nauki, kultury i literatury międzywojnia, sylwetek postaci mających wpływ na kształt odradzającego się państwa, pokazaliśmy bibliotekę jako skarbnicę, gromadzącą źródła wiedzy o tamtych czasach, ludziach i wydarzeniach. Udostępniliśmy także szerszemu gronu odbiorców wybrane wydawnictwa ze zbiorów Książnicy Zamojskiej, wydane w latach 1918-1939, stanowiące niezwykle źródło historyczne o tamtych wydarzeniach w dziejach naszej państwowości.

Ciekawy akcent wystawy stanowiła gazeta jubileuszowa „biblioTeka Niepodległości”, Zamość, 11 listopada 2018, wydana przez Książnicę Zamojską z okazji setnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Dopełnieniem wystawy były plansze tematyczne poświęcone następującym zagadnieniom: *Kształtowanie się II Rzeczypospolitej 1918-1922; II Rzeczypospolita w okresie demokracji parlamentarnej 1923-1926; II Rzeczypospolita po przewrocie majowym 1926-1939; Granice Polski 1918-1939*.

Wystawa prezentowana była w Galerii *Ekstlibris* Książnicy Zamojskiej w dniach od 10 listopada do 10 grudnia 2018 roku.

Edyta Wójcik, Książnica Zamojska

Historia Polski w barwnych odśłonach

Dla najmłodszych czytelników Oddział dla Dzieci przygotował cykl warsztatów realizowanych ph. *Historia Polski w barwnych odśłonach*. Ich celem było przybliżenie młodym ludziom fragmentu historii Polski związanego z odzyskaniem niepodległości oraz utrwalenie wizerunku symboli narodowych. Dużą pomocą w podjęciu tego tematu okazała się książka Doroty Skwark *Znak orła. Historia Polski w opowieściach dla dzieci*, a szczególnie opowiadanie *Komendant Józef Piłsudski*, chociaż czytaliśmy także *Znak orła* oraz *Mazurek Dąbrowskiego*. Pozycja ta zawiera barwne ilustracje, które ułatwiają dzieciom cofnięcie się w czasie i zrozumienie historii Polski. Korzystaliśmy również z utworów muzycznych, a był to *Mazurek Dąbrowskiego* oraz *Marsz Radeckiego*. Wśród pomocy dydaktycznych znalazła się mapa ścienna Polski, małe wyrysowane mapki Polski z perforowanymi granicami zaborów. Była również flaga Polski oraz jej godło. Zaplanowaliśmy zajęcia, w których dzieci mogły korzystać z różnych form aktywności, pracować indywidualnie oraz w zespołach.

Zaczęliśmy od rozmowy o granicach kraju oraz o naszych sąsiadach. Mówiliśmy o tolerancji dla innych narodów. Aby uzmysłowić dzieciom czym są zaborcy, rozrywaliśmy perforowane mapy, składając z kawałków ojczyznę. Przybliżyliśmy, poprzez pogadankę czas zaborów, wskazując na sposoby pielęgnowania polskości przez naród polski.

Omówiliśmy symbole narodowe. To ważne, bo wszyscy musimy się uczyć, że flagi nie wiesz się, a eksponuje, że na fładze nie powinno być żadnych napisów, że powinno się znać cały hymn, a nie tylko pierwszą zwrotkę i jaką przyjąć postawę, gdy wybrzmiewa Mazurek Dąbrowskiego, i że godło nie może prezentować jakiegoś orła. Podkreślaliśmy, że naszym godłem jest Orzeł Biały w koronie na czerwonym tle.

Dzieci wykonywały również prace plastyczne, co dostarczyło im wiele satysfakcji, zwłaszcza, że prace można było zabrać do szkoły. Większość grup przygotowała kokardy narodowe, czyli rozetkę – wstążkę stylizowaną na kształt róży o biało-czerwonych barwach. Część uczestników przygotowała godło Polski metodą wydzieranki. Pozostałe dzieci skupiły się na wykonaniu wieńca w barwach narodowych z odrysowanych na białym i czerwonym papierze i wyciętych własnych dłoni. Zapewniliśmy również dzieciom możliwość ruchu. Grupa uczyła się maszerować w takt Marsza Radeckiego. Każdy wczuł się w rolę ochotnika, pragnącego znaleźć się w Legionach Polskich, tworzonych przez Józefa Piłsudskiego.

Zajęcia okazały się strzałem w dziesiątkę. Szkoły i przedszkola przygotowały wprawdzie uroczyste obchody 100-rocznicy odzyskania niepodległości, ale nasza propozycja była czymś nowym. Wszyscy pedagodzy podkreślali urozmaicony i wartościowy program tych spotkań. Każda z grup chciała się popisać znajomością hymnu Polski i odśpiewywała w bibliotece wszystkie zwrotki. Z naszej oferty

skorzystało 10 grup szkolnych i przedszkolnych, ogółem – 198 osób. Było uroczyście, podniosłe, ale też swobodnie. Mała lekcja patriotyzmu, którą dzieci odebrały w bibliotece z pewnością będzie miała wpływ na kształtowanie się postaw patriotycznych, a więc z jednej strony dumy ze swojego pochodzenia, z drugiej strony szacunku wobec innych kultur.

Joanna Kołtun, Książnica Zamojska

Dofinansowane projekty Książnicy Zamojskiej

Infrastruktura Kultury – 2018 r.

Chcąc jak najlepiej wywiązywać się z roli instytucji publicznej, Książnica Zamojska stale poszukuje nowych sposobów, aby sprostać dynamicznym zmianom w komunikacji społecznej, informatyzacji, jak również realizować rosnące potrzeby i oczekiwania swoich odbiorców.

Prowadząc działania w tym kierunku w roku 2018 wystąpiliśmy z wnioskiem o dotację ze środków MKiDN w ramach programu Infrastruktura Kultury na zadanie pn. *Innowacja i informatyzacja jako podstawowe narzędzia w katalogu ofertowym dla użytkowników biblioteki*. Wniosek został rozpatrzony pozytywnie, co przełożyło się na otrzymane dofinansowanie w wysokości 140 000,00 zł ze środków MKiDN, a dzięki przychylności i wsparciu władz samorządowych otrzymaliśmy dotację celową w wysokości 35 000,00 zł z Miasta Zamość jako wkład własny. Łączna wartość projektu to 175 000,00 zł.

Pozyskane środki zostały przeznaczone na zakup sprzętu komputerowego, peryferyjnego, multimedialnego oraz dwóch zestawów liczników internetowych rejestrujących odwiedziny naszych użytkowników.

Zakup 24. zestawów komputerowych wraz z oprogramowaniem Windows 10 i pakietem biurowym Office 2016, umożliwił wymianę sprzętu w siedzibie głównej Książnicy Zamojskiej i w pięciu filiach bibliotecznych, tj. Filii nr 1, 2, 3, 4, 6. FB nr 4 i 6 otrzymały po dwa nowe stanowiska komputerowe wraz ze słuchawkami, natomiast pozostałe wymienione wyżej filie otrzymały po jednym zestawie do korzystania dla czytelników.

W ramach realizacji projektu zostały zakupione także laptopy z systemem Windows 10 i pakietem biurowym Office 2016 oraz projektor multimedialny z przeznaczeniem na wyposażenie tworzonej Sali Szkoleniowej.

W grupie sprzętu peryferyjnego zastąpiliśmy także zużyte, wyeksploatowane, bardzo często dezorganizujące naszą pracę urządzenia. W siedzibie głównej oraz w pięciu filiach zostały wymienione drukarki.

Bardzo ważnym elementem w tej grupie zakupów było nabycie drukarki wielkoformatowej – plotera, kserokopiarki kolorowej i czarno-białej oraz laminatora w formacie A3. Dzięki tym urządzeniom możemy we własnym zakresie efektywniej i aktywniej promować naszą działalność statutową i kulturalno-oświatową.

Zwiększyliśmy efektywność naszej pracy także poprzez zakup nowych czytelników i drukarki kodów kreskowych wraz z oprogramowaniem.

Wprowadzone zmiany organizacyjne w naszej instytucji były inspiracją do tworzenia nowych usług i uzyskania szerszego kręgu odbiorców. Z takim właśnie zamysłem zakupiony został sprzęt multimedialny do Mediateki, gdzie utworzono dwa stanowiska odsłuchowe oraz zainstalowano konsolę do gier komputerowych z monitorem. Rozszerzając ofertę zakładamy, że nasze działania pozytywnie wpłyną na rozwój umiejętności w budowaniu odpowiedniej strategii działania, kreatywności, logicznego myślenia, a także łatwiejszego pokonywania barier w dostępie do z informatyzowanej e-kultury naszych użytkowników.

W grupie sprzętu multimedialnego zakupiony został także monitor reklamowy służący naszym użytkownikom jako bieżący serwis informacyjny promujący naszą działalność statutową i kulturalno-oświatową.

Dane liczbowe dotyczące zakupionego sprzętu komputerowego, peryferyjnego i multimedialnego:

- sprzęt komputerowy wraz z oprogramowaniem i pakietem biurowym – 24 zestawy (jednostka centralna, monitor, klawiatura, mysz),
- laptop z oprogramowaniem i pakietem biurowym – 10 szt.,
- kserokopiarka czarno-biała – 1 szt.,
- urządzenie wielofunkcyjne (drukarka + skaner + ksero) – 8 szt.,
- drukarka laserowa czarno-biała – 4 szt.,
- drukarka laserowa kolorowa – 2 szt.,
- drukarka kodów kreskowych z oprogramowaniem – 1 szt.,
- ploter kolorowy (drukarka wielkoformatowa) – 1 szt.,
- czytnik kodów kreskowych – 5 szt.,
- laminator A3 – 1 szt.
- projektor multimedialny – 1 szt.,
- stanowisko odsłuchowe – 2 szt.,
- konsola do gier z monitorem – 1 szt.,
- monitor reklamowy – 1 szt.,
- słuchawki nauszne – 20 szt.
- internetowe liczniki liczące użytkowników – 2 zestawy.

Małgorzata Koczon, Książnica Zamojska

Po wiedzę i bibliotekarską inspirację na Kamienną – szkolenia

Z programu *Partnerstwo dla książki* Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego z Funduszu Promocji Kultury pozyskaliśmy dofinansowanie na zadanie *Po wiedzę i bibliotekarską inspirację na Kamienną – cykl szkoleń dla zamojskich bibliotekarzy*. Głównym celem zadania było przygotowanie i realizacja, dostosowanej do potrzeb bibliotekarzy, oferty szkoleniowej umożliwiającej im zdobycie nowych umiejętności i kompetencji w zakresie animacji czytelniczej, wdrażania nowych narzędzi i usług, przyciągających i zatrzymujących w bibliotekach młodych użytkowników.

W ramach projektu zorganizowaliśmy cykl 6. szkoleń warsztatowych, w tym jeden wyjazd studyjny. Zakresu i sposobów wykorzystywania nowych technologii w bibliotekach uczyli przedstawiciele firmy Good Books – Marcin Skrabka i Karol Baranowski – podczas warsztatów *Gamifikowanie literatury pięknej na smartfonach* (25.02.2018) oraz *Wirtualna rzeczywistość w bibliotece – jak przyciągnąć do biblioteki nieczytających* dzięki narzędziom wirtualnej rzeczywistości (22.10.2018). Dwudniowe warsztaty *twórczej pracy z bajką* (25-26.06.2018) poprowadził Michał Malinowski – profesjonalny opowiadacz bajek, pedagog, pisarz, artysta, podróżnik, dyrektor Muzeum Bajek Baśni i Opowiadań. Warsztaty literaturoznawcze *Miej oko na dobrą książkę. Krytyczny przegląd literatury* przeprowadziły Zofia Karaszewska i Sylwia Stano – pasjonatki literatury, biblioterapeutki, kulturo- i literaturoznawczynie, od lat promujące czytelnictwo w ramach ogólnopolskich kampanii czytelniczych, autorki vloga literackiego. Ostatnie z cyklu warsztaty pt. *W bibliotece też jest super, czyli jak przekonać młodych do korzystania z usług bibliotecznych i czytania* poprowadził (19.11.2018) dr Michał Zajac, wykładowca Uniwersytetu Warszawskiego, specjalizujący się w badaniach rynku wydawniczego dla dzieci, zjawisk mających wpływ na czytelnictwo najmłodszych oraz metod aktywizacji bibliotek w zakresie animacji czytelniczej.

Bibliotekarze miasta i pow. zamojskiego uczestniczący w szkoleniach poznawali różnorodne zagadnienia związane z czytelnictwem młodych, a w szczególności rolę bibliotek w motywowaniu do czytania oraz różne działania, mające wpływ na kształtowanie potrzeb czytelniczych.

Uzupełnieniu wiedzy teoretycznej oraz wymianie doświadczeń zawodowych, służyło szkolenie *Biblioteki na miarę XXI wieku* zrealizowane w formie wyjazdu studyjnego do najaktywniejszych i najnowocześniejszych bibliotek publicznych Wrocławia i Miejskiej Biblioteki Publicznej *Galeria Książki* w Oświęcimiu. W dn. 26-28 września grupa bibliotekarzy, która zdecydowała się na wyjazd, zapoznała się z ciekawymi rozwiązaniami architektonicznymi, jak też atrakcyjnymi formami aktywizacji czytelników, które wielu zainspirują do wprowadzania zmian w swoich bibliotekach.

Danuta Zwolińska, Książnica Zamojska

Zaczytani młodociani

W 2018 roku Filie Książnicy Zamojskiej wspólnie z Oddziałem dla Dzieci i Młodzieży realizowały projekt ZACZYTANI MŁODOCIANI, finansowany przez miasto Zamość z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Działając w oparciu o *Diagnozę problemów uzależnień na terenie miasta Zamość*, Biblioteka stworzyła edukacyjny program działań poprzez literaturę, sztukę, spotkania z osobami zajmującymi się profilaktyką uzależnień, promujący zdrowy styl życia i unikanie zagrożeń (nikotyna, alkohol, środki psychoaktywne).

Ramy czasowe trwania projektu to kwiecień – grudzień 2018 r. Całość poprzedzona była akcją promocyjną w zamojskich mediach i reklamą wizualną – zaprojektowano zakładki do książek, plakaty informacyjne.

Projekt zainaugurowały prowadzone w czerwcu przez p. Jadwigę Poświatowską prelekcje dla dzieci z zamojskich szkół nt. dopalaczy. Zgromadziły one 60 uczestników.

Kolejnym etapem programu były wakacyjne zajęcia dla dzieci *Buszujemy po książkowej dżungli*. Ogółem odbyło się 108 spotkań w skali całego miasta, realizatorami spotkań wakacyjnych byli bibliotekarze sieci miejskiej oraz Oddziału dla Dzieci i Młodzieży. Cieszyły się one popularnością wśród uczestników, nie tylko ze względu na tematykę, ale też na ciekawe nagrody i zdrowy poczęstunek dla dzieciaków.

We wrześniu i październiku przystąpiliśmy do realizacji 12. spotkań autorских z Pawłem Beręsewiczem oraz Roksaną Jędrzejewską-Wróbel. Poprzez spotkania z pisarzami chcieliśmy zapewnić młodym ludziom kontakt ze współczesnymi twórcami wartościowej literatury i w ten sposób budzić i rozwijać zainteresowania czytelnicze.

W październiku odbyły się trzy spektakle profilaktyczne *Jeszcze jeden dzień, jeszcze jeden sen* i *Laboratorium życia*, nawiązujące do codziennych problemów z jakimi styka się młodzież szkolna, do której adresowany jest program profilaktyki antyalkoholowej, oraz podsuwające rozwiązania sytuacji kryzysowych, sprzyjających sięganiu po używki, decydujących o ważnych wyborach w życiu młodego człowieka.

Celem warsztatów biblioterapeutycznych prowadzonych przez naszą koleżankę Dorotę Usidus było ukierunkowanie młodych uczestników na budowanie systemu wartości, jakim należy kierować się w życiu.

Warsztaty teatralno-recytatorskie *Integracja grupy poprzez działania teatralne*, realizowane przez p. Annę Smyk-Batorską, adresowane były do uczniów starszych klas szkoły podstawowej i gimnazjów. Rozwijały nowe zainteresowania, przybliżyły uczestnikom metody pracy z żywym słowem, zasady budowania postaci scenicznej w oparciu o materiał literacki.

W grudniu rozstrzygnięto ogłoszony na początku września konkurs plastyczny *SNAP z lektury*, realizowany przez uczniów zamojskich szkół podstawowych i gimnazjów. Miał on na celu rozwijanie wyobraźni poprzez plastyczną wizualizację przeczytanego tekstu, zachęcanie do aktywnego czytelnictwa, poznanie bohaterów literackich, którzy mogą być dla dzieci i młodzieży wzorami godnymi do naśladowania oraz doskonalenie umiejętności i talentów plastycznych. W konkursie udział wzięło 152 uczestników.

Pokłosiem konkursu plastycznego jest wydawnictwo, prezentujące 13 z 35 nagrodzonych i wyróżnionych prac oraz wystawa pokonkursowa w Książnicy przy ul. Kamiennej 20. Impreza finałowa, podsumowująca projekt odbyła się 7 grudnia 2018 r. w Bibliotece Głównej. Zostali na nią zaproszeni laureaci konkursu plastycznego, osoby zaangażowane w realizację projektu, przedstawiciele instytucji oświatowych i lokalnych mediów. Łącznie w całym projekcie wzięło udział 2 628 uczestników na 2 186 zakładanych.

Jadwiga Kucharska, Książnica Zamojska

Zamość to niezwykle miejsce

W nocy na starym rynku I. L. Pereca, dramat, którego akcja toczy się w Zamościu, można było usłyszeć – obejrzeć 22 listopada 2018 r. w synagodze zamojskiej. Całość wyreżyserował Piotr Johaniuk, który też wcielił się w postać Wodzireja. Obok niego, z grupą osób chętnych, z podziałem na role czytali i występowali: Michał Dudziński, Krzysztof Hałon, Łukasz Izarowski, Zbigniew Pelc, Ewa Torbicz, Łukasz Trojanowski, Patrycja Twardzisz, Daniel Sabaciński, a także wychowankowie MDK.

Głównym inicjatorem widowiska była Książnica Zamojska, do zbiorów której scenariusz sztuki został przekazany we wrześniu tego roku. Odbyło się to za zgodą i dzięki uprzejmości Pani Gołdy Tencer, dyrektora Teatru Żydowskiego im. Estery Rachel i Idy Kamińskich w Warszawie. Spektakl, w reżyserii Szymona Szurmieja, miał swoją premierę w 2008 roku. Zaś 80 lat wcześniej z wielkim powodzeniem sztukę tę wystawiał w Warszawie Wileński Teatr Żydowski. Grana była wówczas w jidysz w języku oryginalnym.

Pomysłem czytania dramatu z podziałem na role podzielił się Piotr Bartnik – dyrektor KZ z Andrzejem Szumowskim dyrektorem MDK oraz Danielem Sabacińskim, opiekunem synagogi zamojskiej. Panowie spotkali się i postanowili wspólnie je wystawić. Reżyserią, a także doбором obsady zajął się Piotr Johaniuk – nauczyciel w MDK. Dzięki tej współpracy oraz wspaniałej grze aktorskiej

grupy Piotra Johaniuka wyszło dzieło wyjątkowe, przepełnione duchem dawnego, wielokulturowego Zamościa.

Dodać należy, że Perec tworzył przede wszystkim w jidysz, dlatego też dramat nie jest znany szerszej publiczności. Sztuka przepełniona jest klimatem żydowskiego folkloru, gdzie rzeczywistość splata się z magią. Dramat powstał około 1907 roku, tj. po krwawych wydarzeniach rewolucji rosyjskiej 1905 r. Dla Pereca rewolucja 1905 roku to moment szczególny, gdyż pod wpływem tragicznych wydarzeń, do jakich doszło zarówno w Rosji jak i w Królestwie Polskim, stanął przed pytaniami o los własnego narodu, o jego przyszłość.

Perec świadomie obrał Rynek Wielki w Zamościu na miejsce swojej sztuki. Dla autora *W nocy na Starym Rynku* to miasto jego dzieciństwa, to miasto które wpłynęło na jego wszystkie późniejsze wybory. Zamość dla Pereca to miejsce szczególne, dające oparcie, realne w swej codzienności. Tak więc to oczywiste, że stał się tym jedynym miejscem gdzie może odbyć się rozprawa z własnym bytem, jestestwem narodu. Nie Warszawa, w której mieszkał już od blisko 20 lat. Wreszcie Zamość był dla Pereca przestrzenią szczęśliwą, „rodzinnym skarbem”, ale także kojarzoną ze złym doświadczeniem (nieudane małżeństwo, śmierć dziecka). Z tego życiowego doświadczenia czerpał, do niego się odwoływał. Tym można sobie tłumaczyć wybór, jakiego dokonał czyniąc miejscem akcji dramatu Rynek Wielki – serce miasta. Zamość tak jak Bronowice u Wyspiańskiego, nieznane szerszemu ogółowi urastają do rangi scen narodowych. Głęboko osadzone w swojej tożsamości, zakorzenione mają odwagę pytać: co dalej mój narodzie, gdzie podążasz, w którą kierujesz się stronę?

Znakomite monologi i dialogi Piotra Johaniuka i Michała Dudzińskiego jeszcze dźwięczą w uszach. Wspaniałe kreacje aktorskie. Żaden gest, ruch, pauza w mówieniu nie była przypadkowa. Wszystko tu zagrało. I to wnętrze, i te kostiumy, i charakteryzacja, a wreszcie tekst dramatu, który wybrzmiał tu mocno, przejmująco, doniosłe. Pozostaje wrażenie uczestnictwa w czymś doniosłym i wyjątkowym. Każde słowo docierało do odbiorcy, dotykało go, wchodziło i przechodziło przez niego.

Kolejne osoby, które pokazały wielki kunszt w dziedzinie słowa to Poeta grany przez Łukasza Trojanowskiego i Natan Pijak, w rolę którego wcielił się Łukasz Izarowski. Pan Trojanowski to elegant słowa, mocna strona widowiska. Postać Poety w jego interpretacji jest nieco tajemnicza, Poeta ten widzi więcej, wie więcej. Natchniony, zadumany nad ludzką niedolą. Izarowski wcielający się w rolę Natana Pijaka wszedł w nią doskonale, z dużym talentem. Jego dojrzała gra, gest, mimika, a przede wszystkim intonacja głosowa wypowiedzianych kwestii ukazały artystę słowa. Widać tu również było dużą pracę – większość tekstu mówiona z pamięci. Pozostała część grupy to bardzo mocna strona widowiska. Ich doskonałe interpretacje wpłynęły na ogólny odbiór sztuki. Przyjemnie było słuchać i patrzeć. Znaczącą rolę odegrały również chórki dziecięce wykonywane

przez wychowanków MDK. Szczęsiosobowy chór rewelacyjnie powtarzał swoje kwestie, które w swej rytmice donośniej podkreślały tekst głównych partii. Przypominało to Mickiewiczowskie *Dziady* w części II. Na twarzach widzów widać było skupienie i zaskoczenie takim czytaniem Pereca w synagodze.

Widowisko zakończone zostało gromkimi brawami licznie zgromadzonej publiczności. Jeśli ktoś nie widział niech żałuje.

Tekst dramatu *W nocy na Starym Rynku* dostępny w jest w Książnicy Zamoj-
skiej.

Piotr Bartnik, Książnica Zamojska

Wolontariat w Książnicy Zamojskiej. Od zamysłu do realizacji

Wolontariat w bibliotece...? A jednak.

Styczeń 2018 rok – słowo *wolontariat* zaczyna być coraz częściej używane przez pracowników poszczególnych działów biblioteki.

Pomysł dyrektora, Pana Piotra Bartnika o utworzeniu w bibliotece Klubu Wolontariatu i zaproszeniu do współpracy wolontariuszy powoli staje się realny i zamieniany w działanie. Towarzyszy temu wielkie oczekiwanie i nadzieja na przyszłość. Zaczynają się wstępne agitacje, pierwsze rozmowy z dyrektorami zamojskich szkół, rozmowy z młodzieżą, pierwsze spotkania. Efekty tych działań widoczne są bardzo szybko. Już w marcu grupa wolontariuszy rozpoczyna współpracę z Książnicą Zamojską.

A czym jest wolontariat i jak to się zaczęło? Oczywiście od pierwotnej chęci pomocy drugiemu człowiekowi. Od instynktu, który pozwala i nakazuje wręcz żywo reagować na ludzką krzywdę. Samo słowo pochodzi od łacińskiego *voluntarius* – dobrowolny. W miarę rozwoju społeczeństwa definicja wolontariatu ulegała różnym transformacjom, aż do uzyskania wersji współczesnej, jaką jest: dobrowolna, bezpłatna, świadoma praca na rzecz innych lub całego społeczeństwa, wykraczająca poza związki rodzinno-koleżeńsko-przyjacielskie.

W ostatnich latach modny stał się wolontariat działający na rzecz instytucji publicznych, organizacji pozarządowych, placówek kultury czy sportu. Działa on i rozwija się niezwykle szybko i dynamicznie.

Wszelkie zasady funkcjonowania zostały opisane w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariatach, uchwalonej w 2003 roku. Tak więc na przestrzeni dziejów, pierwotne założenie o altruistycznym działaniu wpływającym z potrzeby serca, zostało wzbogacone o dodatkowe korzyści i doświadczenia przydatne wolontariuszom w późniejszej pracy zawodowej.

Tak też funkcjonuje wolontariat w Książnicy Zamojskiej. Osoby, które zdecydowały się wstąpić do Klubu, z pełną świadomością uczestniczą w życiu biblioteki, angażując się w wiele kulturalnych przedsięwzięć. Uczniowie w różnym wieku poznając pracę naszej instytucji, próbują swoich sił, zdobywają doświadczenie w pracy z dziećmi i młodzieżą, a przede wszystkim kształtują umiejętności i postawy przydatne w pracy zawodowej. Również żywo reagują i są chętni do pomocy we wszelkiego rodzaju działaniach na rzecz seniorów. Wychodzą także z propozycją współpracy z takimi instytucjami jak Dom Dziecka w Zamościu. Tworzą grupę zgraną i zintegrowaną.

Rok 2018 był dla wolontariuszy pierwszym a jednocześnie ważnym rokiem. Udział w imprezach takich jak: *Turniej Herbertowski*, *Noc Bibliotek*, *Festiwal Języka Polskiego czy Narodowe Czytanie*, to tylko kilka z wielu, jakie miały miejsce w Książnicy Zamojskiej i na zamojskiej starówce.

Ze strony biblioteki padła propozycja udziału wolontariuszy w trzech grupach tematycznych. Młodzi ludzie zainteresowani teatrem, występami na scenie, rozwijaniem predyspozycji aktorskich udzielają się w *Grupie Teatralnej*, ci, którzy chcą pogłębiać swoją wiedzę historyczną i polityczną uczestniczą w *Spotkaniach z historią*, a ci, którzy kochają książki i chcą o nich rozmawiać spotykają się w grupie *Rozmowy o książce* i nie tylko.

Działalność Klubu Wolontariatu Książnicy Zamojskiej została doceniona przez Stowarzyszenie Zamojskie Centrum Wolontariatu. Podczas corocznej Gali Wolontariatu, w grudniu 2018 roku, wśród wielu osób wyróżnionych i nagrodzonych, znaleźli się również i nasi wolontariusze. Nagrodę ufundowaną przez Prezydenta Miasta Zamość otrzymała uczennica Szkoły Podstawowej nr 3 Martyna Szewc. Natomiast wyróżnienia Stowarzyszenia Zamojskie Centrum Wolontariatu otrzymali: Jagoda Regulińska, Aleksandra Jaworska, Emilia Bartnik oraz Przemek Iwaniuk.

Klub Wolontariatu Książnicy Zamojskiej po raz pierwszy uczestniczył w takim wydarzeniu. Wydarzeniu podczas którego otwierają się ludzkie serca, a spektakl otwartości i pomocy drugiemu człowiekowi trwa. Było to wspaniałe uhonorowanie pięknej działalności młodych ludzi, którym należy się szacunek i wielkie podziękowanie za to, że chcą być z nami, pomagać i zarażać nas młodzieńczą energią.

Wolontariusze Książnicy Zamojskiej dopiero rozwijają skrzydła. Przed nimi mnóstwo wyzwań i dużo pracy. Dla nas zaś, radość z obecności w bibliotece uśmiechniętych twarzy młodych ludzi.

Iwona Proczka

Wyjazd do bibliotek Oświęcimia i Wrocławia

W dniach 26-28 września 2018 roku pracownicy Książnicy Zamojskiej i placówek bibliotecznych powiatu zamojskiego wzięli udział w wyjeździe studyjnym *Biblioteki na miarę XXI wieku* do wrocławskich bibliotek i MBP Galerii Książki w Oświęcimiu. Szkolenie zostało sfinansowane w ramach ministerialnego programu *Partnerstwo dla książki*. Projekt *Po wiedzę i bibliotekarską inspirację na Kamienną...* pozwolił na realizację bogatej oferty szkoleniowej dla zamojskich bibliotekarzy. Przedsięwzięcie połączyliśmy z programem turystyczno-integracyjnym, przygotowanym i dofinansowanym przez Oddział SBP Zamość.

W pierwszym dniu odwiedziliśmy MBP Galerię Książki w Oświęcimiu. Głównym punktem wizyty było spotkanie z jej dyrektorem w sali wykładowo-multimedialnej. Dyrektor opowiedział o zarządzanej przez siebie instytucji, najważniejszych aktualnie realizowanych projektach oraz pomysłach na przyszłość. Organizacja biblioteki stanowi swego rodzaju eksperyment, od 2011 roku biblioteka mieści się w nowej siedzibie. Innowacyjna bryła budynku, bez żadnych barier architektonicznych, stanowi przestrzeń spotkań wszystkich użytkowników. Biblioteka jest na wskroś nowoczesna, wyglądem przypomina galerię, prezentuje odbiorcy bogatą ofertę kulturalną, udostępnia zróżnicowane zbiory, proponuje ciekawe formy spędzenia czasu. Zastosowane tu alternatywne rozwiązania okazały się dla nas zdumiewające. Nieszablona biblioteka jest atrybutem promocji miasta, skupia w jednym miejscu wszystkie usługi i zbiory, nie posiada filii. Odpowiada na potrzeby wszystkich grup odbiorców. Przestrzenne pomieszczenia zapewnią prawidłowe gromadzenie, udostępnianie i ekspozycję zbiorów, dają możliwość organizowania różnego rodzaju przedsięwzięć. Niekonwencjonalnym elementem wystroju biblioteki jest znajdujący się w dziale młodzieżowym model Fiata 126p. Ciekawostką stanowi utworzona przy bibliotece *Aleja Pisarzy*, upamiętniająca twórców współcześnie żyjących, tu pierwszy odsonił swoją tablicę Andrzej Stasiuk.

Drugi dzień to pobyt we Wrocławiu. Tu złożyliśmy wizytę w trzech najnowocześniejszych filiach MBP: Bibliotece Na Dworcu (Filia nr 12), Mediatece (Filia nr 58) oraz Centrum Innowacji Przejście (Filia nr 13). Z podziwem obserwowaliśmy nowoczesne aranżacyjnie i zaskakujące rozwiązania architektoniczne. Podpatrywaliśmy inspirujące formy pracy z czytelnikiem i odbiorcą różnorodnych usług bibliotecznych. Wymienialiśmy się wzajemnie doświadczeniami zawodowymi. Zastanawialiśmy się co moglibyśmy wykorzystać jako inspirację w naszej pracy.

Rankiem udaliśmy się do Filii nr 12. Biblioteka mieści się na pierwszym piętrze dworca PKP Wrocław Główny. Adaptowana przestrzeń zachowała elementy oryginalnego wystroju, nawiązuje do jej lokalizacji – to przystanek i odpoczynek w podróży w atmosferze apartamentu. Przestrzeń jest przystosowana dla osób niepełnosprawnych ruchowo. Zbiory to przede wszystkim literatura piękna i popularnonaukowa dla dzieci, młodzieży i dorosłych, lektury, kolekcja *Dawna Książka Dziecięca* z lat 1945-1980, kolekcja audiobooków, kolekcja mangi – ponad 1,5 tysiąca komiksów, gry planszowe, czasopisma i prasa bieżąca. Biblioteka prowadzi fachowe doradztwo informacyjne w zakresie doboru i wyszukiwania piśmiennictwa na konkretny temat oraz profesjonalną pomoc przy korzystaniu z katalogu elektronicznego. W placówce organizowane są lekcje biblioteczne, warsztaty plastyczne, spotkania autorskie, imprezy dla dzieci i dorosłych. Dla użytkowników są fotele i kanapy, stanowiska komputerowe, stół na kilka osób, oddzielne pomieszczenie dla najmłodszych czytelników, a także *Pokój Sztuki*, w którym prezentowane są obrazy, rzeźby i plakaty. Książki można poczytać na tarasie, który znajduje się tuż przed wejściem do nowej biblioteki. Biblioteka to nie tylko jej zasób, ale miejsce wypoczynku, relaksu, rozwijania własnych zainteresowań i nawiązywania kontaktów z rówieśnikami. Najmłodszy mają swój zakątek z pluszową leżanką, stanowiskiem komputerowym i bogatą kolekcją książek dla różnych poziomów czytelniczych – od książek-zabawek po pierwsze czytanki. Dorośli mogą oddać się lekturze na tarasie z wygodnymi leżakami. Aura w placówce sprzyja uczcie intelektualnej z książką, jest tu przytulnie i urokliwie. Magia miejsca nas zauroczyła.

Duże wrażenie na uczestnikach wyjazdu zrobiła Mediateka, która działa od 2004 r. dzięki projektowi Fundacji Bertelsmanna oraz wsparciu ze strony miasta Wrocław, jest pierwszą multimedialną biblioteką dla młodych czytelników. W jej zbiorach znajdują się filmy DVD i BLU-RAY, płyty muzyczne, audiobooki, elektroniczne programy edukacyjne oraz cieszące się coraz większym zainteresowaniem gry planszowe oraz elektroniczne programy edukacyjne. Mediateka posiada również bogaty księgozbiór oraz dostęp do elektronicznej bazy książek IBUK Libra. W bibliotece działa Language Cafe – bezpłatna kafejka językowa, prowadzona przez native speakerów i lektorów. Mediateka realizuje różne projekty społeczne jak *Żywa Biblioteka*, organizuje wystawy, festiwale, spotkania autorskie. Wnętrze placówki jest przestrzenne nowoczesne i przyjazne dla odwiedzających. Na zewnętrznej ścianie budynku działa całodobowa wrzutnia Trezor, dzięki niej czytelnicy mogą zwracać wypożyczone książki, audiobooki, filmy oraz płyty muzyczne. Idealną ofertą dla aktywnej grupy młodzieży jest możliwość uczestnictwa w wolontariacie europejskim. Chętni mają okazję do uczynienia czegoś bezinteresownego. Podczas spotkania zostaliśmy zaproszeni przez gospodarzy na projekcję filmu o działalności Mediateki.

Kolejny punkt, Centrum Innowacji PRZEJŚCIE, to odpowiedź na wyzwania XXI wieku. Położone jest w przebudowanym Przejściu Świdnickim i stanowi nowatorską przestrzeń kultury i edukacji zlokalizowaną na bardzo ruchliwym trakcie komunikacyjnym. Placówka znakomicie wpisuje się w nowy model rozwoju bibliotek jako miejsca spotkań nie tylko z książką, lecz również z kulturą multimedialną i nowymi formami rozrywki i kształcenia. Biblioteka stanowi odpowiedź na wyzwania nowej ery. XXI wiek to dominacja technologii, szybkiego Internetu, smartfonów, mediów społecznościowych, gier wideo, dlatego goszczą tu awangardowe technologie takie jak VR, druk 3D, gaming, game development oraz gamifikacja i programowanie. Placówka uczestniczy w rozwijaniu kompetencji cyfrowych użytkowników i przeciwdziała e-wykluczeniu, pośredniczy w nabywaniu praktycznych umiejętności korzystania z nowych technologii w sposób kreatywny i świadomy poprzez realizację warsztatów. Na zbiory biblioteki składa się literatura z zakresu informatyki, robotyki, IT, a także powieści graficzne, komiksy i gry planszowe. Można tu skorzystać z elektronicznej bazy książek IBUK, e-prasy. Odbiorcom proponuje się rozwiązania najnowszej generacji oraz innowacyjne działania w różnych obszarach szeroko rozumianej kultury, sztuki i literatury. PRZEJŚCIE jest miejscem spotkań, realizacji pasji, stanowi przestrzeń do twórczych poszukiwań, wymiany poglądów i wiedzy. Centrum Innowacji, co należy szczególnie podkreślić, jest oazą zieleni i ekologii. Wystrój wnętrza opiera się na sześciokątach, takich jak plastry miodu czy płatki śniegu. Sześciokąty tworzą półki, stoły, siedziska i ścianki. Jako kolorystyczny akcent i jednocześnie motyw zdobniczy zastosowano zielony chrobotek reniferowy, który doskonale prezentuje się w sąsiedztwie surowego drewna, uspokaja oraz pobudza kreatywność użytkowników. Tworzy także pozytywny efekt akustyczny wyciszający pomieszczenie. Całość wnętrza podzielona jest na pięć głównych stref: informacyjną, strefę gier i zabaw, strefę konferencyjną, strefę warsztatów i strefę relaksu. Centrum Innowacji PRZEJŚCIE to przykład efektywnie zaaranżowanej biblioteki przeznaczonej zarówno dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Biblioteka ta zafascynowała nas szczególną oprawą przestrzeni oraz licznymi przedsięwzięciami kulturalno-oświatowymi i innowacyjnymi formami edukacji dla wszystkich grup wiekowych czytelników.

Po wizycie w bibliotekach spotkaliśmy się z przewodnikiem, który oprowadził nas po wrocławskim Afrykanarium, później przeszliśmy uliczkami Wrocławia do Rynku zachwycając się zabytkową architekturą. Atrakcją fotograficzną stały się dla nas spotkane podczas spaceru wrocławskie krasnoludki. Wieczorem, w ramach relaksu udaliśmy się na spektakl teatralny *Mayday* w Teatrze Polskim „Scena Kameralna”. To jedna z najlepszych komedii Ray’a Cooney’a, historia wpadki londyńskiego taksówkarza bigamisty, któremu przez lata udaje się bezkarnie oszukiwać dwie kochające go żony.

Ostatni dzień rozpoczęliśmy od wizyty w Dolnośląskiej Bibliotece Publicznej im. Tadeusza Mikulskiego we Wrocławiu, instytucji kultury o zasięgu regionalnym, prowadzonej przez samorząd województwa dolnośląskiego. Biblioteka służy mieszkańcom miasta oraz wspiera merytorycznie biblioteki publiczne na Dolnym Śląsku. DBP udostępnia książki, czasopisma, dokumenty regionalne, utwory muzyczne i filmowe oraz proponuje atrakcyjną ofertę kulturalną. Działa na rzecz dzieci, młodzieży oraz integracji międzypokoleniowej, posiada bogatą ofertę dla dorosłych. Zainteresowanie nasze wzbudziły działy, które popularyzują kultury innych narodów, takie jak Biblioteka Niemiecka, Amerykańskie Centrum Informacji i Kultury *American Corner*, Centrum Informacji i Kultury *Biblioteka Romańska* i *Biblioteka Koreańska*, posiadające okazałe kolekcje książkowe i audiowizualne, zestawy czasopism, bazy danych oraz nowoczesny sprzęt. W obszarze inicjatyw podkreślających wielokulturowość zwróciły naszą uwagę Dolnośląskie Spotkania Młodych Czytelników z Pisarzami „Z książką na walizkach”, działalność Dyskusyjnego Klubu Książki Podróżniczej czy Europejski Tydzień Języków.

Główną atrakcją turystyczną, kończącą nasz pobyt we Wrocławiu było zwiedzanie Panoramy Racławickiej, od 1980 w muzeum można obejrzeć cykloramiczny obraz *Bitwa pod Racławicami* namalowany w latach 1893–1894 przez zespół malarzy pod kierunkiem Jana Styki i Wojciecha Kossaka.

W trakcie trzech dni pobytu bibliotekarze mieli możliwość zapoznania się z pracą wrocławskich bibliotek publicznych oraz biblioteki w Oświęcimiu. Bibliotekarze z zainteresowaniem oglądali i podpatrywali niuanse aktywności zawodowej koleżanek i kolegów. Wyjazd studyjny okazał się niezwykle atrakcyjny i kształcący. Wizytowane biblioteki odznaczały się niestereotypową architekturą, funkcjonalnością, estetyką wewnątrz. Duże wrażenie wywarła na nas różnorodna oferta kulturalno-edukacyjna proponowana czytelnikom, komfortowe warunki, ogromne przestrzenie i olśniewający wystrój umożliwiające realizację zarówno tradycyjnych, jak też innowacyjnych form działalności bibliotecznej. Odwiedzonym bibliotekarzom należało by pogratulować pomysłowości i pasji widocznej w tym co robią na co dzień, aby ich księżnice były miejscem, z którego należy być dumnym.

Marzena Rosiak, Książnica Zamojska

Lubelski BiblioLAB 2018

Pod hasłem BiblioLAB kryją się zjazdy lokalne dla bibliotekarzy organizowane przez sieć LABiB, umożliwiające spotkania w szerszym gronie w celu poznania się, czerpania inspiracji i dzielenia się dobrymi praktykami. W czasie takiego wydarzenia odbywają się wykłady oraz dodatkowe półgodzinne panele, tzw. stoliki eksperckie, podczas nich przybliżane są ważne zagadnienia oraz działania, które sprawdziły się w innych bibliotekach. 20 września 2018 r. o godz. 9.15 Galeria Labirynt w Lublinie otworzyła swoje drzwi dla bibliotekarzy z Lubelszczyzny. Warsztatom i wykładom towarzyszyła wystawa *Memy Biblioteczne* oraz ściana *Różne twarze biblioteki*, na której uczestnicy mogli pozostawić swoje zdjęcie zrobione w specjalnej fotobudce.

Spotkanie rozpoczęło się od przemowy *Różne Twarze Biblioteki* wygłoszonej przez Jolantę Janiec (Lubelski Bibliotekarz Roku 2017, drugie miejsce w ogólnopolskim konkursie na Bibliotekarza Roku 2017) z MBP w Hrubieszowie. Swoimi motywującymi słowami uświadomiła zgromadzonym, że „twarzą” biblioteki jest bibliotekarz z pasją, lubiący swoją pracę, taki, który nie przybiera przysłowiowej maski. Drugą część sesji otwierającej stanowił wykład Agaty Sztorc *Edukacja nieformalna na przykładzie programu edukacyjnego Galerii Labirynt*. W prezentacji multimedialnej przedstawiła edukację twórczą, składającą się na ofertę galerii sztuki goszczącej bibliotekarzy. Zajęcia niejednokrotnie inspirowane są twórczością artystów, a ich uczestnicy nie muszą posiadać zdolności plastycznych, ponieważ najważniejszy jest proces myślowy zachodzący podczas tworzenia i obcowania ze sztuką. Okazuje się, że działalność kulturalno-edukacyjna galerii sztuki współczesnej może być źródłem inspiracji również w pracy bibliotekarza.

Po części wspólnej miała miejsce pierwsza sesja stolików eksperckich. Uczestnicy udali się do odrębnych sal, gdzie były przygotowane wykłady, których wyboru należało dokonać na etapie rejestracji. Katarzyna Kapek z Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej im. KEN w Lublinie przygotowała prezentację *Personal branding, czyli twoja marka ma wpływ na wizerunek biblioteki*. Prelegentka zwróciła uwagę na to jak ważna dla bibliotekarza powinna być marka osobista, na którą składają się m. in. ubiór, kompetencje, wiarygodność oraz medialność, czyli słowa, jakimi się posługuje. Podsumowaniem całości było stwierdzenie, że w pracy należy wyglądać schludnie i przede wszystkim być uprzejmym dla klienta (czytelnika), ponieważ to jak postrzegany jest pracownik wpływa na wizerunek całej instytucji.

Po krótkiej przerwie kawowej przystąpiono do drugiej części stolików eksperckich. Prezentację *Radzyńskie Książniczki – sposób na ożywienie czytelnictwa* przedstawiła Grażyna Kratiuk, dyrektor MBP im. Z. Przesmyckiego w Radzynie Podlaskim. Przepis na sukces tamtejszej biblioteki stanowi z pewnością szeroki wachlarz działań nie zawsze związanych z książką, m.in. grupa teatralna, Klub

Aktywnego Seniora, Dyskusyjny Klub Książki dla Dzieci, akcja Czytamy i Pływamy oraz wypożyczalnia strojów dla dzieci. W 2018 roku biblioteka zrealizowała projekt „Tu mieszkam, tu czytam, tu zmieniam” dzięki środkom pochodzącym z Konkursu Grantowego „Tu mieszkam, tu zmieniam” Fundacji Banku Zachodniego WBK (obecnie Santander). Głównym zadaniem było stworzenie 6 minibibliotek do bookcrossingu. Budkom, które przybrały kształt Pałacu Potockich, w wyniku towarzyszących akcji i konkursów nadano nazwę Radzyńskie Książniczki. Tym sposobem biblioteka na nowo zaistniała w przestrzeni miejskiej i świadomości społeczności lokalnej, przypominając o swoim istnieniu mieszkańcom oraz dawnym czytelnikom, którzy zaczęli ją odwiedzać, aby zasięgnąć informacji na temat napotykaných konstrukcji.

Następnie w sesji dla wszystkich uczestników przedstawiono możliwości rozwoju bibliotekarzy. *Działania sieci LABiB* przedstawiła Ewa Szabat z Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji w Biszczy. Z niektórych z nich można korzystać nie wychodząc z biurka, wystarczy odszukać kanał „Sieć LABiB” na YouTube, aby móc czerpać wiedzę z dostępnych webinarów. LABiB działa, jako ogólnopolski program leaderski dla bibliotekarzy, który został zainicjowany w 2012 roku przez Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w ramach Programu Rozwoju Bibliotek. Ciekawą inicjatywą sieci jest program „Praktyka dla Praktyka” polegający na wymianie pracowników zajmujących takie same stanowiska między bibliotekami partnerskimi na zasadzie zastępstwa przez 5 dni. Wspomniano również o konkursie pod hasłem „Re-Animuj się!”, w którym instytucje mają szansę wygrać biblioteczne warsztaty i konsultacje z Ambasadorami LABiB.

Program Unii Europejskiej „Erasmus+” przedstawiła Joanna Replin z Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji. W jego ramach istnieje sektor „Erasmus+ Edukacja Dorosłych” umożliwiający aplikowanie projektów w dwóch akcjach: Akcja 1. Mobilność kadry oraz Akcja 2. Partnerstwa strategiczne. Wnioski mogą dotyczyć np. organizacji wyjazdu dla kadry lub współpracy z biblioteką zagraniczną. Ze środków programu „Erasmus+ Edukacja Dorosłych” finansowana jest również elektroniczna platforma Komisji Europejskiej EPALe, szerzej omówiona przez Monikę Schmeichel-Zarzeczną z MBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie, Ambasadorkę tej platformy. Portal jest tworzony przez praktyków i dla praktyków, poruszane na nim zagadnienia dotyczą różnych dziedzin edukacji dorosłych. Rejestracja jest darmowa i umożliwia pisanie własnych artykułów w języku rodzimym, udzielanie się w dyskusjach online w języku angielskim oraz szukanie partnerów do projektów w ramach akcji 1 lub 2. Prelegentka przedstawiła również portal LABiB stworzony z myślą nie tylko o bibliotekarzach, ale przeznaczony również dla trenerów, animatorów i innych osób aktywnych w społecznościach lokalnych. Stronie przyświeca idea „dziel się wiedzą, mnoż pomysły”, możemy

swoimi pomysłami inspirować innych do działania jak również korzystać z rozwiązań już sprawdzonych.

Chwilę przerwy na lunch zakończyło rozejście się uczestników na wybrane uprzednio warsztaty kończące BiblioLAB. Tajniki *Escape room dla dzieci* przedstawiła Anna Wysocka z Biblioteki Miasta i Gminy Piaseczno. Zaprezentowane zostały przykładowe zadania, jakie można wykorzystać w grze oraz rodzaje prostych szyfrów dostosowanych do najmłodszych. Zamknięcie graczy w bibliotecznym pomieszczeniu jest udawane, aby uniknąć zagrożeń, jakie mogłyby wyniknąć w trakcie gry. Na koniec rozegrany został przykładowy escape room, dzięki temu każdy z uczestników mógł przekonać się, jaką radość sprawia rozwiązanie zagadek i odnalezienie klucza.

BiblioLAB powinien być dla każdego bibliotekarza ważnym wydarzeniem, ponieważ przyciąga mnogością pomysłów i źródeł inspiracji do działania. O jego wartości może świadczyć fakt, że rejestracja uczestników lubelskiej edycji została zamknięta w niecałe 3 godziny od jej otwarcia. Warto śledzić profil LABiB na portalu Facebook oraz stronę www.grupalabib.wixsite.com/bibliolab, aby nie przeoczyć kolejnych edycji zjazdów BiblioLAB. Być może kiedyś to ktoś z nas, zamojskich bibliotekarzy, poprowadzi własny stolik ekspercki i zainspiruje innych do działania.

Dominika Czubek, Książnica Zamojska

Latająca Biblioteka Pomysłów

21 listopada 2018 roku w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej im. H. Łopacińskiego w Lublinie miało miejsce szkolenie w ramach projektu *Latająca Biblioteka Pomysłów*. To cykl spotkań warsztatowych adresowanych do bibliotekarzy. Celem tego projektu było m.in. dostarczanie wiadomości o trendach panujących w literaturze dziecięcej i młodzieżowej.

Projekt był realizowany w 2018 roku w kilku miastach Polski przez wydawnictwo Dwie Siostry i Polską Sekcję IBBY. Składał się z wykładów, prelekcji i warsztatów, które prowadzili znawcy literatury dla dzieci i młodzieży. W trakcie spotkania bibliotekarze dowiedzieli się o nowościach dla najmłodszych czytelników, poznali pomysły na budowanie relacji między dziećmi i książkami.

Pierwszy wykład *Jak czytać fantastykę dla młodzieży, czyli nie taki diabeł straszny* prowadziła Anna Maria Czernow – prezes Polskiej Sekcji IBBY oraz badaczka literatury dla dzieci i młodzieży. Na swoim koncie ma wiele artykułów poświęconych literaturze dla dzieci i młodzieży, publikowanych w różnych cza-

sopismach branżowych polskich oraz zagranicznych. Mówiła z pasją i zaangażowaniem, o tym czym jest fantastyka i jaką rolę pełni w życiu młodych ludzi. Wspominała też o tych starszych, ale ciągle modnych oraz o tych nowszych pozycjach fantastycznych. Zwróciła nam uwagę, że literatura dziecięca to przede wszystkim świat fantasy, przywołując np. dobrze znaną i lubianą – *Akademię Pana Kleksa* Jana Brzechwy. Poza tym wymieniła kilka ważnych dla niej nazwisk z tej dziedziny, takich jak Marcin Szczygielski, Andrzej Sapkowski, Suzanne Collins, J.R.R. Tolkien i inni.

Tematem kolejnego referatu była *Edukacja artystyczna mimochodem – literatura dziecięca wsparciem dla rozwoju estetycznego dzieci*, a przedstawiła go Maria Todys, bibliotekarka dziecięca współpracująca z wydawnictwem Dwie Siostry i Narodową Galerią Sztuki *Zachęta*. Zaprezentowała kilka nowości dla młodszych czytelników, zwróciła uwagę na swoje ulubione tytuły, a każdy z obecnych mógł przyjrzeć się im z bliska. Znalazły się tu takie książki jak: *Nić Ariadny* Jana Bajtlika, *Mapownik* Aleksandry i Daniela Mizielińskich, *Czarna książka* Rity Kaczmarek. Prelegentka wspomniała również o serii *Mysia* Lucy Cousins. To książki z ruchomymi elementami, które służą nie tylko do czytania, a najmłodszy mogą się świetnie bawić przy ich przeglądaniu.

Spotkanie zakończyła członkini zarządu Polskiej Sekcji IBBY – Dorota Lińska. Temat jej wykładu brzmiał *Edukacja artystyczna – inspiracje literackie*. Przybliżyła tytuły, które warto wykorzystywać w pracy bibliotecznej, pełne pomysłów, ćwiczeń i informacji, które poprzez działania artystyczne zachęcają młodych czytelników do zabawy w sztukę, rozwijają wyobraźnię i kreatywność. Były to m.in.: *Książka do zrobienia* Aleksandry Cieślak, *Brzuchem do góry* Urszuli Palusińskiej, *Zróbmy sobie arcydziełko* i *Arcypalce* Marion Deuchars. Podała praktyczne i sprawdzone pomysły na zajęcia w bibliotece dla dzieci.

Warsztaty przeznaczone były przede wszystkim dla bibliotekarzy pracujących z dziećmi i młodzieżą. Zapoznaliśmy się z tytułami zarówno najnowszej literatury fantastycznej, dziecięcej i młodzieżowej; jak i przy okazji przypomnieli sobie o klasyce gatunku. Spotkanie z pewnością zainspirowało słuchaczy do wprowadzenia nowopoznanych metod do pracy z czytelnikiem. Szkolenie było okazją do zdobycia nowych doświadczeń i nawiązania kontaktów z innymi bibliotekarzami.

Karolina Fidler-Niemczuk, Książnica Zamojska

TO WARTO WIEDZIEĆ

Podsumowanie zamojskiego Roku Kulturalnego 2018

Corocznie, w grudniowy wieczór, w kolejną rocznicę wpisu miasta na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO, w Zamościu odbywa się gala podsumowująca najważniejsze wydarzenia roku kulturalnego. Doceniając zaangażowanie osób i instytucji w tworzenie nowej jakości zamojskiego życia kulturalnego oraz wspieranie inicjatyw artystycznych przyznawane są wówczas honorowe tytuły i statuetki Ambasadora, Sponsora i Animatora Kultury.

W 2018 r., wśród osób szczególnie wyróżnionych znalazła się pani Cecylia Witek, humanista, bibliotekarz, społecznik, do 2005 r. pracująca w Bibliotece Pedagogicznej w Zamościu, obecnie emerytka, zrzeszona w Stowarzyszeniu *Zamojski Uniwersytet Trzeciego Wieku*. Nieustrudzenie skoncentrowana na propagowaniu literatury i upowszechnianiu idei czytania książek. Od 2013 roku liderka Studium Wiedzy o Literaturze; organizatorka wykładów o książkach, twórczości pisarzy, w tym literatów związanych z regionem. Promotorka aktywności czytelniczej, z której płynie wiele korzyści dla wszechstronnego rozwoju człowieka. Poprzez coraz to nowe inicjatywy, realizowane również w partnerstwie z innymi podmiotami, skutecznie motywuje dzieci, młodzież, osoby dorosłe i seniorów do dbałości o własny rozwój intelektualny poprzez czytanie. Zawsze obecna w życiu zamojskiej biblioteki, wierny czytelnik, sprzymierzeniec i przyjaciel.

Pani Cecylia Witek uhonorowana została przez Prezydenta Miasta tytułem *Animator Kultury Zamościa*. Radość z werdyktu Kapituły Konkursu dla nas była tym większa, iż to Książnica Zamojska wnioskuje o przyznanie tej prestiżowej statuetki. Traktujemy to jako podziękowanie dla pani Cecylii za konsekwentne, skuteczne i przynoszące wymierne korzyści promowanie literatury i jej twórców – pisarzy, poetów, tłumaczy i wydawców, a także krzewienie kultury słowa i piękna języka polskiego.

Halina Zielińska, Książnica Zamojska

Odeszły na emeryturę

Emerytura Pani Kazimiery Harasim

Dla wielu z nas od początku była Panią Kasią. Tylko dla małego grona najbliższych współpracowników była Kasią. Ten pozorny dystans w przypadku tej

kobiety nabierał zupełnie innego znaczenia. Sprawiał, że trudno było być obojętnym wobec zasad którymi emanowała. Zawsze taka sama, ułożona, elegancka, szykowna, perfekcyjna. Wobec koleżanek i kolegów miła, uprzejma, zawsze gotowa pomóc i doradzić.

W sprawach pracowniczych bardzo dokładna i wymagająca. Jej dbałość o szczegóły z pewnością miała duży wpływ na decyzje podejmowane wspólnie z dyrekcją. Ten czas, 26 lat przepracowanych na stanowisku głównej księgowej, to lata ogromnego spięcia wewnętrznego, stresu i przede wszystkim wielkiej odpowiedzialności. Mimo tak długiego stażu pracy na ciągle tym samym stanowisku, wszystkie obowiązki do momentu odejścia na emeryturę wykonywała z niezwykłą starannością.

Praca Pani Kasi na rzecz Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej, a obecnie Książnicy Zamojskiej miała ogromny wpływ na pozytywny wizerunek naszej placówki w zamojskim środowisku i nie tylko. Jej zaangażowanie w działalność biblioteki znalazło odzwierciedlenie w nagrodach jakie otrzymała. Odznaczona w 2008 roku dyplomem honorowym Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, a w 2011 odznaką honorową „Zasłużony dla Województwa Lubelskiego”. Dla Pani Kasi z pewnością największą nagrodą była świadomość dobrze funkcjonującej instytucji, z uwzględnieniem pozytywnie opisanego protokołu kontrolnego.

Więź, która przez kolejne lata stawała się coraz trwalsza sprawiła, że w lipcu 2018 roku trudno nam było rozstać się z tą niezwykłą kobietą. Teraz, kiedy Pani Kasia odwiedza naszą bibliotekę, wszystko jakby dookoła stawało się takie normalne, takie nasze, kompletne. Biurko przy którym pracowała, w wyobraźni naszej ciągle należy do Niej, jakby wyszła tylko na chwilę. Ta chwila dla Kasi to ogród, weranda i fotel, ale turystyczny. Teraz przyszedł czas na relaks i świętowanie każdego dnia już w innym wymiarze. A jeśli pojawi się refleksja to z pewnością nie jest to chęć powtórnego zajęcia miejsca przy biurku. Nadszedł naturalny moment zasłużonego odpoczynku.

My jeszcze pracujemy. I może z lekką nutką zazdrości, życzymy wszystkiego dobrego na nowej drodze życia Pani Kasiu!

Teresa Król, Książnica Zamojska

Ewa Marmaj

Z dniem 27 grudnia 2018 r. zakończyła wieloletni etap zatrudnienia w Książnicy Zamojskiej, przechodząc na emeryturę, nasza koleżanka – Ewa Marmaj.

Pracę zawodową rozpoczęła w dniu 11 września 1979 r. w Miejskim Zarządzie Dróg i Mostów w Zamościu. Następnie krótko pracowała w Urzędzie Miejskim w Zamościu, a później ponownie w Miejskim Zarządzie Dróg i Mostów.

1 października 1980 r. podjął pracę w Dziale Organizacyjno-Administracyjnym i Kadr Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Zamościu, czyli obecnej Książnicy Zamojskiej im. Stanisława Kostki Zamoyskiego. W Bibliotece zatrudniona była na stanowiskach: referenta do spraw kancelaryjnych, a od 1 marca 1987 r. przejęła obowiązki referenta do spraw kadrowych, które pełniła do ostatniego dnia pracy zawodowej. W okresie jej 38-letniej pracy Biblioteką kierowało czworo dyrektorów, placówka trzykrotnie zmieniała swoją nazwę i raz siedzibę.

Jakim pracownikiem była Pani Ewa? O nieobecnych mówi się dobrze lub nie mówi się wcale. Ja uważam, że mówić trzeba i to dobrze. Przepracowałem z Ewą w jednym Dziale ponad 36 lat, mieliśmy różne warunki pracy, te trudne w Synagodze zamojskiej i te naprawdę dobre w nowym obiekcie. Bez względu na to, czy było dobrze czy źle, czy było łatwo czy trudno, Ewa zawsze oddana była swojej pracy, którą wykonywała najlepiej jak potrafiła. A potrafiła, uwierz mi Drogi Czytelniku. Znała pracę na swoim stanowisku, znała wszelkie akty prawne i przepisy dotyczące zakresu swoich obowiązków, przecież ponad trzydzieści lat prowadziła sprawy kadrowe Książnicy. Była ciepłą, sympatyczną i chyba przez wszystkich lubianą osobą. Starła się dobrym słowem wesprzeć innych pracowników przeżywających trudniejszy okres w życiu osobistym i zawodowym. Potrafiła nawiązać szybki i dobry kontakt z osobami nowo zatrudnionymi. Odczuwamy brak naszej Koleżanki w zespole kadrowym Książnicy Zamojskiej.

Jerzy Malicki, Książnica Zamojska

Zasłużony czas odpoczynku – Iwona Proczka

Iwona Proczka Książnicy Zamojskiej poświęciła 11 lat swojego życia. W 2007 r. rozpoczęła pracę w Dziale Administracyjno-Organizacyjnym i Kadr na stanowisku sekretarki. W grudniu 2012 r. otrzymała propozycję pracy na pół etatu w Dziale Promocji i Upowszechniania Czytelnictwa, w którym pracowała do czerwca 2015 r. Przez 2,5 roku łączyła pracę sekretarki z pracą w Dziale Promocji, od lipca 2015 r. wróciła na pełny etat do pracy w Sekretariacie.

Była niezwykle obowiązkowym i sumiennym pracownikiem, w sposób należyty wykonywała zadania wyznaczone przez pracodawcę, swoje obowiązki traktowała bardzo poważnie. Była oddana pracy, każdemu służyła pomocą i dobrym słowem.

Czas pracy w Książnicy Zamojskiej to czas, w którym bardzo aktywnie i z ogromnym zaangażowaniem włączyła się w życie biblioteki, dokładała starań, aby instytucja była dobrze postrzegana w środowisku. Rzetelnie wykonując obowiązki wynikające z prowadzenia sekretariatu, zawsze znalazła czas i chętnie udzielała się w różnorodnych przedsięwzięciach Książnicy. W ramach pracy w Dziale Promocji pomagała m.in. przy organizacji spotkań autorskich, Biesiad Literackich,

Narodowego Czytania i wielu innych imprez kulturalnych. Od 2007 r. do chwili obecnej uczestniczy w spotkaniach Dyskusyjnego Klubu Książki. Jest autorką wielu recenzji i publikacji. Jej artykuły ukazywały się w czasopiśmie: *Zamojski Kwartalnik Kulturalny*, *Skafander*, *Bibliotekarz Zamojski*, *La Rivista*.

We wrześniu 2012 r. została laureatką konkursu Instytutu Książki na „najlepszą recenzję miesiąca”. Nagrodę otrzymała za recenzję książki *Jedwab* Alessandro Baricco.

W 2018 r. jako sekretarz redakcji przyczyniła się do wydania gazety jubileuszowej – *biblioTEKA Niepodległości* wydanej przez Książnicę Zamojską im. Stanisława Kostki Zamoyskiego z okazji setnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości.

Przenosząc na grunt zawodowy potrzebę niesienia pomocy innym została współorganizatorem i koordynatorem Klubu Wolontariatu Książnicy Zamojskiej. Objęła również opieką grupę seniorów, z którą raz w tygodniu prowadziła zajęcia z literatury i biblioterapii. Będąc już emerytką kontynuuje spotkania i pracę z osobami starszymi.

Decyzję o przejściu na emeryturę podjęła w październiku 2018 r. Środa, 31 października 2018 r. był ostatnim dniem pracy w Książnicy Zamojskiej, a kolejny dzień był już cudownym dniem zasłużonego odpoczynku, dniem zasłużonej emerytury, dniem niosącym nowe wyzwania i rozpoczynającym nowy etap w życiu.

Iwonko, dziękujemy Ci za wszystkie lata pracy z Tobą, za to, że mogliśmy Ciebie poznać. Niech zdrowie i radość zawsze u Ciebie gości. Spełniaj marzenia i delektuj się życiem.

Dorota Usidus, Książnica Zamojska

POMOCE METODYCZNE

Rocznice literackie 2020

- wybór -

- 755 rocz. ur. – DANTE ALIGHIERI (maj lub czerwiec 1265-1321) – wł. poeta, filozof i polityk
- 555 rocz. ur. – BIERNAT Z LUBLINA (Lubelczyk, Bernardus Lublinensis, Bernardus Lublinus) (ok. 1465- ok. 1529) – pol. poeta, tłumacz, bajkopisarz
- 490 rocz. ur. – JAN KOCHANOWSKI (1530-1584), pol. poeta, tłumacz
- 475 rocz. ur. – SEBASTIAN FABIAN KLONOWIC, łac. Acernus (ok. 1545-1602), pol. poeta, kompozytor, wykładowca w Akademii Zamojskiej
- 460 rocz. ur. – TOMASZ DREZNER (znany jako Dresner, Dresnerus Leopolanus) (1560-1616), prof. prawa w Akademii Zamojskiej, autor dzieł z zakresu prawa polskiego, a także wierszy
- 265 rocz. ur. – STANISŁAW STASZIC (przed 6.11.1755-1826), pol. działacz oświeceniowy, pisarz polityczny i publicysta, filozof i tłumacz, geograf i geolog

STYCZEŃ

- 2.01 100 rocz. ur. – ISAAC ASIMOV ur. jako Isaak Judowicz Ozimow (1920-1992), amer. pisarz i prof. biochemii pochodzenia ros.-żyd.
- 4.01 60 rocz. śm. – ALBERT CAMUS (1913-1960), franc. pisarz; 1957 – Nagroda Nobla
- 4.01 55 rocz. śm. – T. S. (Thomas Stearns) ELIOT (1888-1965), ang. poeta, dramaturg i eseista; 1948 – Nagroda Nobla
- 4.01 105 rocz. ur. – TYTUS KARPOWICZ (1915-2009), pol. pisarz dla dzieci i młodzieży
- 4.01 80 rocz. ur. – GAO XINGJIAN (1940-), prozaik i dramaturg chiń. (od 1997 r. obywatel franc.); 2000 – Nagroda Nobla
- 7.01 5 rocz. śm. – TADEUSZ KONWICKI (1926-2015), pol. prozaik
- 8.01 5 rocz. śm. – KRYSZYNA NEPOMUCKA (1920-2015), pisarka pol.; 31.03 – 100 rocz. ur.
- 9.01 130 rocz. ur. – KAREL ČAPEK (1890-1938), pisarz czes.
- 11.01 105 rocz. śm. – ZYGMUNT MIŁKOWSKI, właśc. Teodor Tomasz Jeż (1824-1915), pisarz pol.
- 15.01 225 rocz. ur. – ALEKSANDR GRIBOJEDOW (1795-1829), dramaturg ros.
- 16.01 5 rocz. śm. – MIRIAM AKAVIA, pierwotnie Matylda Weinfeld (1927-2015), pisarka izrael.
- 17.01 420 rocz. ur. – PEDRO CALDERÓN DE LA BARCA (1600-1681), hiszp. poeta i dramaturg
- 18.01 80 rocz. śm. – KAZIMIERZ PRZERWA-TETMAJER (1865-1940), pol. poeta, pisarz i dramaturg; 12.02 – 155 rocz. ur.
- 21.01 70 rocz. śm. – GEORGE ORWELL, właśc. Eric Arthur Blair (1903-1950), pisarz i publicysta ang.

- 22.01 80 rocz. ur. – TADEUSZ KWIATKOWSKI-CUGOW (1940-2008), pol. poeta, prozaik, eseista
- 23.01 115 rocz. ur. – KONSTANTY ILDEFONS GAŁCZYŃSKI (1905-1953), poeta pol.
- 23.01 90 rocz. ur. – DEREK WALCOTT (1930-2017), karaibski poeta, dramaturg, pisarz i eseista; 1992 – Nagroda Nobla
- 24.01 55 rocz. śm. – WINSTON CHURCHILL (1874-1965), bryt. polityk, mąż stanu, mówca, strateg, pisarz i historyk; 1953 – literacka Nagroda Nobla
- 27.01 10 rocz. śm. – JEROME DAVID SALINGER (1919-2010), prozaik amer.
- 29.01 300 rocz. ur. – FRANCISZEK BOHOMOLEC (1720-1784), pol. komediopisarz, publicysta i poeta, jezuita
- 29.01 160 rocz. ur. – ANTON CZECHOW (1860-1904), ros. dramatopisarz, prozaik
- 31.01 35 rocz. śm. – JÓZEF MACKIEWICZ (1902-1985), pol. prozaik i publicysta
- 31.01 125 rocz. ur. – STANISŁAW MŁODOŻENIEC (1895-1959), poeta pol.
- 31.01 85 rocz. ur. – KENZABURŌ ŌE (1935-), jap. prozaik i eseista; 1994 – Nagroda Nobla

LUTY

- 3.02 285 rocz. ur. – IGNACY KRASICKI (1735-1801), pol. poeta, dramaturg i publicysta, prymas
- 4.02 515 rocz. ur. – MIKOŁAJ REJ (1505-1569), pol. poeta i prozaik
- 6.02 25 rocz. śm. – MIRA LOBE (1913-1995), austr. autorka utworów dla dzieci
- 7.02 10 rocz. śm. – WILLIAM TENN, właśc. Philip Klass (1920-2010), pisarz amer.; 9.05 – 100 rocz. ur.
- 9.02 80 rocz. ur. – JOHN MAXWELL COETZEE (1940-), pisarz południowoafryk., obecnie obywatel Australii; 2003 – Nagroda Nobla
- 10.02 15 rocz. śm. – ARTHUR MILLER (1915-2005), dramaturg amer.; 17.10 – 105 rocz. ur.
- 10.02 130 rocz. ur. – BORIS PASTERNAK (1890-1960), pisarz ros.; 1958 – Nagroda Nobla
- 17.02 65 rocz. ur. – MO YAN (1955-), pisarz chiń.; 2012 – Nagroda Nobla
- 21.02 20 rocz. śm. – HALINA AUDERSKA (1904-2000), pisarka pol.
- 22.02 85 rocz. ur. – DANILO KIŠ (1935-1989), pisarz serb.
- 24.02 135 rocz. ur. – JULIUSZ KADEN-BANDROWSKI (1885-1944), pol. prozaik, publicysta
- 24.02 135 rocz. ur. – STANISŁAW IGNACY WITKIEWICZ, Witkacy (1885-1939), pol. pisarz, malarz, filozof, teoretyk sztuki
- 26.02 100 rocz. ur. – LUCJAN WOLANOWSKI, właśc. Lucjan Kon (1920-2006), pol. pisarz, dziennikarz i podróżnik

MARZEC

- 2.03 40 rocz. śm. – JAROSŁAW IWASZKIEWICZ (1894-1980), pisarz pol.
- 7.03 35 rocz. śm. – ARKADY FIEDLER (1894-1985), pisarz i podróżnik
- 10.03 80 rocz. śm. – MICHAŁ BUŁHAKOW (1891-1940), ros. pisarz
- 11.03 20 rocz. śm. – KAZIMIERZ BRANDYS (1916-2000), pol. pisarz
- 11.03 70 rocz. śm. – HEINRICH MANN (1871-1950), pisarz niem.
- 12.03 10 rocz. śm. – MIGUEL DELIBES (1920-2010), pisarz hiszp.; 17.10 – 100 rocz. ur.

- 13.03 45 rocz. śm. – IVO ANDRIĆ (1892-1975), jugosł. powieściopisarz, nowelista i poeta; 1961 – Nagroda Nobla
- 13.03 120 rocz. ur. – JORGOS SEFERIS (1900-1971), gr. poeta i eseista; 1963 – Nagroda Nobla
- 15.03 190 rocz. ur. – PAUL HEYSE (1830-1914), pisarz niem.; 1910 – Nagroda Nobla
- 16.03 90 rocz. ur. – KRZYSZTOF KĄKOLEWSKI (1930-2015), pol. publicysta, autor scenariuszy, opowiadań i powieści; 24.05 – 5 rocz. śm.
- 16.03 80 rocz. śm. – SELMA LAGERLÖF (1858-1940), pisarka szw.; 1909 – Nagroda Nobla
- 16.03 50 rocz. śm. – JERZY SZANIAWSKI (1886-1970), pol. dramaturg
- 24.03 115 rocz. śm. – JULES VERNE (1828-1905), pisarz franc.
- 25.03 115 rocz. ur. – KAROL OLGIERD BORCHARDT (1905-1986), pol. pisarz
- 26.03 5 rocz. śm. – TOMAS TRANSTRÖMER (1931-2015), szw. poeta, pisarz i tłumacz; 2011 – Nagroda Nobla

KWIECIEŃ

- 1.04 270 rocz. ur. – HUGO KOŁŁATAJ (1750-1812), pol. polityk, pisarz, filozof
- 2.04 215 rocz. ur. – HANS CHRISTIAN ANDERSEN (1805-1875), duń. pisarz i poeta, bajkopisarz; 4.08 – 145 rocz. śm.
- 2.04 180 rocz. ur. – ÉMILE ZOLA (1840-1902), pisarz franc.
- 3.04 105 rocz. śm. – ICCHOK LEJB PEREC (1851 lub 1852-1915), pisarz pol. i żyd.
- 5.04 15 rocz. śm. – SAUL BELLOW (1915-2005), pisarz amer.; 1976 – Nagroda Nobla; 10.06 – 105 rocz. ur.
- 7.04 250 rocz. ur. – WILLIAM WORDSWORTH (1770-1850), poeta ang.; 23.04 – 170 rocz. śm.
- 10.04 100 rocz. ur. – MACIEJ SŁOMCZYŃSKI (1920-1998), pol. pisarz, tłumacz
- 12.04 100 rocz. ur. – ANNA KAMIENSKA (1920-1986), pol. poetka, pisarka, autorka książek dla dzieci i młodzieży
- 13.04 325 rocz. śm. – JEAN DE LA FONTAINE (1621-1695), poeta franc., bajkopisarz
- 13.04 5 rocz. śm. – GÜNTER GRASS (1927-), pisarz niem.; 1999 – Nagroda Nobla
- 13.04 80 rocz. ur. – JEAN-MARIE GUSTAVE LE CLÉZIO (1940-), pisarz franc., 2008 – Nagroda Nobla
- 14.04 90 rocz. śm. – WŁADIMIR MAJAKOWSKI (1893-1930), ros. poeta, dramaturg
- 15.04 40 rocz. śm. – JEAN-PAUL SARTRE (1905-1980), franc. pisarz, dramaturg
- 15.04 95 rocz. ur. – SAT-OKH, właśc. Stanisław Supłatowicz (1925-2003), pisarz pol.
- 17.04 135 rocz. ur. – KAREN BLIXEN (1885-1962), pisarka duń.
- 17.04 125 rocz. ur. – TADEUSZ BOCHEŃSKI (1895-1962), pol. poeta, pisarz i eseista
- 20.04 110 rocz. ur. – JAN DOBRACZYŃSKI (1910-1994), pisarz pol.
- 20.04 75 rocz. śm. – WACŁAW SIEROSZEWSKI (1858-1945), pisarz pol.
- 21.04 110 rocz. śm. – MARK TWAIN (1835-1910), pisarz amer.; 30.11 – 185 rocz. ur.
- 24.04 40 rocz. śm. – ALEJO CARPENTIER (1904-1980), pisarz kubański
- 25.04 10 rocz. śm. – ALAN SILLITOE (1928-2010), prozaik ang.
- 25.04 425 rocz. śm. – TORQUATO TASSO (1544-1595), poeta wł.
- 26.04 110 rocz. śm. – BJØRNSTJERNE BJØRNSON (1832-1910), pisarz norw.; 1903 – Nagroda Nobla
- 26.04 25 rocz. śm. – HANNA OŻOGOWSKA (1904-1995), pol. pisarka, poetka i tłumaczka, autorka utworów dla młodzieży

- 27.04 85 rocz. ur. – MAGDA LEJA (1935-2006), pol. pisarka, autorka utworów dla dzieci
 29.04 135 rocz. ur. – EGON ERWIN KISCH (1885-1948), czes. pisarz piszący w jęz. niem.
- MAJ
- 1.05 120 rocz. ur. – ALEKSANDER WAT, właśc. Aleksander Chwat (1900-1967), pol. poeta i prozaik
 7.05 35 rocz. śm. – ADAM BAHDAJ (1918-1985), pisarz pol., autor utworów dla dzieci i młodzieży
 8.05 140 rocz. śm. – GUSTAW FLAUBERT (1821-1880), pisarz franc.
 9.05 85 rocz. ur. – HALINA POŚWIATOWSKA (1935-1967), poetka pol.
 9.05 215 rocz. śm. – FRIEDRICH SCHILLER (1759-1805), niem. poeta, dramaturg
 11.05 30 rocz. śm. – WIENIEDIKT JEROFIEJEW (1938-1990), ros. pisarz, dramaturg
 11.05 125 rocz. ur. – JAN PARANDOWSKI (1895-1978), pisarz pol.
 12.05 50 rocz. śm. – NELLY SACHS (1891-1970), poetka niem.; 1966 – Nagroda Nobla
 14.05 90 rocz. śm. – WŁADYSŁAW ORKAN, właśc. Franciszek Ksawery Śmaciarz (1875-1930), pisarz pol.; 27.11 – 145 rocz. ur.
 15.05 130 rocz. ur. – FERDYNAND GOETEL (1890-1960), pol. pisarz, publicysta; 24.11 – 60 rocz. śm.
 16.05 20 rocz. śm. – ANDRZEJ SZCZYPIORSKI (1928-2000), pisarz pol.
 16.05 100 rocz. ur. – LEOPOLD TYRMAND (1920-1985), pol. pisarz i publicysta; 19.03 – 35 rocz. śm.
 17.05 150 rocz. ur. – LUCJAN RYDEL (1870-1918), pol. poeta i dramatopisarz
 18.05 110 rocz. śm. – ELIZA ORZESZKOWA (1841-1910), pisarka pol.
 19.05 55 rocz. śm. – MARIA DĄBROWSKA (1889-1965), pisarka pol.
 19.05 540 rocz. śm. – JAN DŁUGOSZ, łac. Ioannes Długossius, Longinus (1415-1480), pol. historyk, kronikarz, duchowny; 1.12 – 605 rocz. ur.
 20.05 80 rocz. śm. – VERNER VON HEIDENSTAM (1859-1940), szw. prozaik i poeta; 1916 – Nagroda Nobla
 22.05 20 rocz. śm. – KRZYSZTOF BORUŃ (1923-2000), pisarz pol.
 22.05 135 rocz. śm. – VICTOR HUGO (1802-1885), pisarz franc.
 24.05 80 rocz. ur. – IOSIF BRODSKI (1940-1996), ros.-amer. poeta i eseista; 1987 – Nagroda Nobla
 24.05 115 rocz. ur. – MICHAŁ SZOŁOCHOW (1905-1984), pisarz ros.; 1965 – Nagroda Nobla
 30.05 15 rocz. śm. – TOMASZ PACYŃSKI (1958-2005), pisarz pol.
 30.05 60 rocz. śm. – BORIS PASTERNAK (1890-1960), pisarz ros.; 10.02 – 130 rocz. ur.; 1958 – Nagroda Nobla (nie przyjęta)
- CZERWIEC
- 1.06 105 rocz. ur. – JAN TWARDOWSKI (1915-2006), pol. poeta, ksiądz
 1.06 10 rocz. śm. – ANDRIEJ WOZNIESIENSKI (1933-2010), poeta ros.
 2.06 180 rocz. ur. – THOMAS HARDY (1840-1928), ang. pisarz i poeta
 3.06 415 rocz. śm. – JAN ZAMOYSKI (1542-1605), pol. szlachcic, magnat, hetman i kanclerz wielki koronny, humanista-mecenas, filolog i mówca
 6.06 320 rocz. śm. – WESPAZJAN KOCHOWSKI (1633-1700), pol. poeta i historyk
 6.06 145 rocz. ur. – THOMAS MANN (1875-1955), pisarz niem.; 1929 – Nagroda Nobla; 12.08 – 65 rocz. śm.

- 7.06 40 rocz. śm. – HENRY MILLER (1891-1980), pisarz amer.
 9.06 150 rocz. śm. – CHARLES DICKENS (1812-1870), pisarz bryt.
 13.06 155 rocz. ur. – WILLIAM BUTLER YEATS (1865-1939), irł. poeta, dramaturg i filozof; 1923 – Nagroda Nobla
 13.06 70 rocz. śm. – KSAWERY PRUSZYŃSKI (1907-1950), pol. pisarz, publicysta
 14.06 90 rocz. ur. – WŁODZIMIERZ ODOJEWSKI (1930-2016), pisarz pol.
 14.06 25 rocz. śm. – ROGER ZELAZNY (1937-1995), pisarz amer.
 18.06 10 rocz. śm. – JOSÉ SARAMAGO (1922-2010), pisarz portug., 1998 – Nagroda Nobla
 20.06 25 rocz. śm. – EMIL CIORAN (1911-1995), pisarz rum.
 21.06 115 rocz. ur. – JEAN-PAUL SARTRE (1905-1980), franc. pisarz, filozof; 1964 – Nagroda Nobla
 28.06 120 rocz. ur. – LEON KRUCZKOWSKI (1900-1962), pol. pisarz, publicysta
 28.06 20 rocz. śm. – ks. JÓZEF TISCHNER (1931-2000), pol. pisarz, filozof
 29.06 90 rocz. śm. – JULIAN EJSMOND (1892-1930), pol. pisarz, poeta, bajkopisarz
 29.06 90 rocz. ur. – SŁAWOMIR MROŻEK (1930-2013), pol. dramatopisarz i prozaik
 29.06 120 rocz. ur. – ANTOINE DE SAINT-EXUPÉRY (1900-1944), pisarz franc.
 30.06 40 rocz. śm. – HALINA SNOPIKIEWICZ (1934-1980), pol. pisarka, tłumaczka, autorka powieści dla młodzieży

LIPIEC

- 3.07 5 rocz. śm. – KRYSZYNA SIESICKA (1928-2015), pol. pisarka, autorka utworów dla młodzieży
 4.07 20 rocz. śm. – GUSTAW HERLING-GRUDZIŃSKI (1919-2000), pisarz pol.
 6.07 15 rocz. śm. – CLAUDE SIMON (1913-2005), pisarz franc.; 1985 – Nagroda Nobla
 7.07 90 rocz. śm. – ARTHUR CONAN DOYLE (1859-1930), pisarz ang.
 9.07 75 rocz. śm. – MARIA PAWLIKOWSKA-JASNORZEWSKA (1891-1945), pol. poetka i dramatopisarka
 10.07 95 rocz. ur. – EDMUND NIZIURSKI (1925-2013), pol. pisarz, twórca literatury dla młodzieży
 16.07 35 rocz. śm. – HEINRICH BÖLL (1917-1985), pisarz niem.; 1972 – Nagroda Nobla
 18.07 40 rocz. śm. – HANNA JANUSZEWSKA (1905-1980), pol. pisarka, poetka, tłumaczka, autorka utworów dla dzieci; 20.04 – 115 rocz. ur
 19.07 70 rocz. śm. – JAN ANTONI GRABOWSKI (1882-1950), pol. pisarz, twórca książek dla dzieci i młodzieży
 20.07 75 rocz. śm. – PAUL VALÉRY (1871-1945), franc. poeta, eseista
 24.07 125 rocz. ur. – ROBERT GRAVES (1895-1985), pisarz bryt.; 7.12 – 35 rocz. śm.
 25.07 115 rocz. ur. – ELIAS CANETTI (1905-1994), austr. pisarz poch. żyd., poeta, dramaturg, tłumacz; 1981 – Nagroda Nobla
 25.07 40 rocz. śm. – WŁODZIMIERZ WYSOCKI (1938-1980), ros. poeta, pieśniarz
 27.07 185 rocz. ur. – GIOSUÈ CARDUCCI (1835-1907), poeta wł.; 1906 – Nagroda Nobla
 29.07 120 rocz. ur. – EYVIND JOHNSON (1900-1976), pisarz szw., 1974 – Nagroda Nobla
 30.07 75 rocz. ur. – PATRICK MODIANO (1945-), pisarz franc.; 2014 – Nagroda Nobla

SIERPIEŃ

- 5.08 170 rocz. ur. – GUY DE MAUPASSANT (1850-1893), pisarz franc.

- 10.08 125 rocz. ur. – MICHAŁ ZOSZCZENKO (1895-1958), pisarz ros.
 17.08 110 rocz. ur. – JADWIGA ŻYLIŃSKA (1910-2009), pol. pisarka, autorka powieści dla młodzieży
 18.08 170 rocz. śm. – HONORÉ DE BALZAC (1799-1850), pisarz franc.
 19.08 50 rocz. śm. – PAWEŁ JASIEŃNICA, właśc. Leon Lech Beynar (1909-1970), pol. historyk, pisarz historyczny, eseista i publicysta
 22.08 100 rocz. ur. – RAY BRADBURY (1920-2012), pisarz amer.
 23.08 25 rocz. śm. – ADAM WIŚNIEWSKI-SNERG (1937-1995), pisarz pol.
 26.08 140 rocz. ur. – GUILLAUME APOLLINAIRE, właśc. Wilhelm Apolinary Kostrowicki (1880-1918), poeta franc.
 26.08 20 rocz. śm. – WOJCIECH ŻUKROWSKI (1916-2000), pisarz pol.
 28.08 25 rocz. śm. – MICHAEL ENDE (1929-1995), pisarz niem., autor utworów dla dzieci

WRZESIEŃ

- 1.09 50 rocz. śm. – FRANÇOIS MAURIAC (1885-1970), pisarz franc.; 1952 – Nagroda Nobla
 8.09 100 rocz. ur. – LESŁAW M. BARTELSKI (1920-2006), prozaik pol.
 8.09 190 rocz. ur. – FRÉDÉRIC MISTRAL (1830-1914), poeta franc.; 1904 – Nagroda Nobla
 12.09 50 rocz. śm. – JAN IZYDOR SZTAUDYNGER (1904-1970), pol. poeta, fraszkopis
 13.09 360 rocz. ur. – DANIEL DEFOE, właśc. D. Foe, (1660-1731), pisarz ang.
 15.09 130 rocz. ur. – AGATHA CHRISTIE (1890-1976), pisarka ang.
 17.09 85 rocz. ur. – KEN KESEY (1935-2001), pisarz amer.
 19.09 35 rocz. śm. – ITALO CALVINO (1923-1985), prozaik wł.
 19.09 120 rocz. ur. – WŁODZIMIERZ SŁOBODNIK (1900-1991), pol. poeta, tłumacz, autor książek dla młodzieży
 20.09 45 rocz. śm. – SAINT-JOHN PERSE, właśc. Marie-René-Alexis Léger (1887-1975), franc. poeta i dyplomata; 1960 – Nagroda Nobla
 21.09 175 rocz. śm. – KLEMENTYNA HOFFMANOWA (1798-1845), pol. pisarka i pedagog, autorka utworów dla dzieci
 25.09 50 rocz. śm. – ERICH MARIA REMARQUE, właśc. Erich Paul Remark (1898-1970), pisarz niem.
 27.09 85 rocz. ur. – ANDRZEJ BRYCHT (1935-1998), pisarz pol.

PAŹDZIERNIK

- 1.10 85 rocz. ur. – NIKOS CHADZINIKOLAU (1935-2009), pol. prozaik, poeta, tłumacz pochodzenia gr.
 3.10 125 rocz. ur. – SIERGIEJ JESIEŃIN (1895-1925), poeta ros.; 28.12 – 95 rocz. śm.
 4.10 270 rocz. ur. – FRANCISZEK DIONIZY KNIAŻNIN (1750-1807), pol. poeta, dramatopisarz i tłumacz
 6.10 50 rocz. śm. – JULIAN PRZYBOŚ (1901-1970), poeta pol.
 8.10 110 rocz. śm. – MARIA KONOPNICKA (1842-1910), pol. poetka i nowelistka
 8.10 100 rocz. ur. – FRANK HERBERT (1920-1986), pisarz amer.
 10.10 90 rocz. ur. – HAROLD PINTER (1930-2008), ang. dramaturg, pisarz; 2005 – Nagroda Nobla

- 11.10 135 rocz. ur. – FRANÇOIS MAURIAC (1885-1970), pisarz franc.; 1952 – Nagroda Nobla
- 15.10 100 rocz. ur. – MARIO PUZO (1920-1999), amer. pisarz poch. wł.
- 15.10 120 rocz. ur. – JADWIGA CHAMIEC (1900-1995), pol. pisarka, autorka utworów dla dzieci i młodzieży; 30.10 – 25 rocz. śm.
- 18.10 65 rocz. śm. – JOSÉ ORTEGA Y GASSET (1883-1955), hiszp. filozof i eseista
- 19.10 275 rocz. śm. – JONATHAN SWIFT (1667-1745), pisarz ang. poch. irl.
- 21.10 90 rocz. śm. – WŁODZIMIERZ PERZYŃSKI (1877-1930), pol. dramaturg, prozaik
- 22.10 25 rocz. śm. – KINGSLEY AMIS (1922-1995), bryt. pisarz, poeta
- 22.10 150 rocz. ur. – IWAN BUNIN (1870-1953), ros. poeta i nowelista; 1933 – Nagroda Nobla
- 26.10 130 rocz. śm. – CARLO COLLODI, właśc. Carlo Lorenzini (1826-1890), wł. pisarz, dziennikarz
- 29.10 10 rocz. śm. – LUDWIK JERZY KERN (1920-2010), pol. pisarz, satyryk, autor utworów dla dzieci; 29.12 – 100 rocz. ur.
- 30.10 125 rocz. ur. – MARIA KUNCEWICZOWA (1895-1989), pisarka pol.
- 30.10 135 rocz. ur. – EZRA POUND (1885-1972), amer. poeta i eseista

LISTOPAD

- 2.11 70 rocz. śm. – GEORGE BERNARD SHAW (1856-1950), irl. dramaturg i prozaik, krytyk, publicysta; 1925 – Nagroda Nobla
- 2.11 45 rocz. śm. – PIER PAOLO PASOLINI (1922-1975), wł. pisarz, poeta
- 7.11 95 rocz. ur. – WILLIAM WHARTON, właśc. Albert William du Aime (1925-2008), pisarz amer.
- 8.11 120 rocz. ur. – MARGARET MITCHELL (1900-1949), pisarka amer.
- 10.11 155 rocz. ur. – WŁADYSŁAW UMIŃSKI (1865-1954), pol. pisarz, autor książek dla dzieci i młodzieży
- 13.11 170 rocz. ur. – ROBERT LOUIS STEVENSON (1850-1894), pisarz szkoc.
- 15.11 125 rocz. ur. – ANTONI SŁONIMSKI (1895-1976), pol. pisarz i felietonista
- 17.11 115 rocz. ur. – ADAM WAŻYK, właśc. A. Wagman (1905-1982), pol. poeta, prozaik
- 19.11 120 rocz. ur. – ANNA SEGHERS, właśc. Netty Reiling-Radványi (1900-1983), pisarka niem.
- 20.11 110 rocz. śm. – LEW TOŁSTOJ (1828-1910), ros. prozaik i myśliciel
- 20.11 95 rocz. śm. – STEFAN ŻEROMSKI (1864-1925), pisarz pol.
- 22.11 80 rocz. śm. – WACŁAW BERENT (1873-1940), pol. pisarz i tłumacz
- 22.11 5 rocz. śm. – MONIKA SZWAJA (1949-2015), pisarka pol.
- 23.11 30 rocz. śm. – ROALD DAHL (1916-1990), pisarz bryt.
- 27.11 125 rocz. śm. – ALEKSANDER DUMAS syn (1824-1895), franc. pisarz, dramaturg
- 28.11 140 rocz. ur. – ALEKSANDR BŁOK (1880-1921), ros. poeta, dramaturg
- 28.11 50 rocz. śm. – JAN DRDA (1915-1970), pisarz czes.; 4.04 – 105 rocz. ur.
- 30.11 120 rocz. śm. – OSCAR WILDE (1854-1900), ang. poeta, prozaik poch. irl.
- 26.11 165 rocz. śm. – ADAM MICKIEWICZ (1798-1855), poeta pol.

GRUDZIEŃ

- 2.12 40 rocz. śm. – ROMAIN GARY, właśc. Roman Kacew (1914-1980), franc. pisarz poch. żyd.

- 4.12 145 rocz. ur. – RAINER MARIA RILKE (1875-1926), austr. poeta, pisarz
5.12 150 rocz. śm. – ALEXANDRE DUMAS ojciec (1802-1870), pisarz franc.
5.12 95 rocz. śm. – WŁADYSŁAW REYMONT, właśc. Stanisław Władysław Rej-
ment (1867-1925), pisarz pol.; 1924 – Nagroda Nobla
6.12 75 rocz. ur. – RAFAŁ WOJACZEK (1945-1971), poeta pol.
7.12 35 rocz. śm. – ROBERT GRAVES (1895-1985), ang. poeta, prozaik
9.12 35 rocz. śm. – IRENEUSZ IREDYŃSKI (1939-1985), pol. prozaik, dramaturg,
poeta
10.12 75 rocz. ur. – MAREK GRECHUTA (1945-2006), pol. poeta, piosenkarz, kom-
pozytor i malarz
11.12 210 rocz. ur. – ALFRED DE MUSSET (1810-1857), franc. poeta i pisarz
12.12 160 rocz. ur. – JAN KASPROWICZ (1860-1926), pol. dramaturg i poeta
12.12 105 rocz. ur. – JEREMI PRZYBORA (1915-2004), poeta pol.
14.12 30 rocz. śm. – FRIEDRICH DÜRRENMATT (1921-1990), szwajc. dramaturg,
prozaik, eseista i teoretyk teatru
16.12 55 rocz. śm. – WILLIAM SOMERSET MAUGHAM (1874-1965), bryt. pisarz,
dramaturg
21.12 645 rocz. śm. – GIOVANNI BOCCACCIO (1313-1375), pisarz wł.
27.12 60 rocz. śm. – JANINA MORTKOWICZOWA (1875-1960), pol. pisarka i tłu-
maczka utworów dla dzieci i młodzieży
30.12 155 rocz. ur. – RUDYARD KIPLING (1865-1936), pisarz ang.; 1907 – Nagroda
Nobla
31.12 115 rocz. ur. – TADEUSZ BREZA (1905-1970), pol. prozaik, eseista

Anna Kalniuk, Książnica Zamojska

Jerzy Markiewicz (1928-2015) bibliografia

Jerzy Markiewicz (1928-2015) – prawnik, historyk, pisarz (literatura faktu), publicysta. Urodził się 2 marca 1928 r. w Biłgoraju. W latach 1934-1941 uczęszczał do Publicznej Szkoły Powszechnej nr 2 w Biłgoraju, następnie kontynuował naukę na tajnych kompletach, pod koniec drugiej wojny uczył się w gimnazjum i liceum w Biłgoraju oraz Szczerzeszynie. W czasie wojny uczył się również zawodu fotografa w zakładzie fotograficznym M. Brodowskiej w Biłgoraju i w 1944 r. zdał egzamin czeladniczy. We wrześniu 1943 r. został kurierem Komendy Biłgorajskiego Obwodu Armii Krajowej żołnierzem pseudonimie „Junior”. W lipcu 1944 r. brał czynny udział w akcji „Burza”.

W latach 1947-1951 studiował na Wydziale Prawa i Nauk Społecznych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, gdzie uzyskał stopień magistra prawa. W latach 1950-1958 pracował na Wydziale Prawa UMCS w Lublinie. Wykonywał zawód adwokata niemal 50 lat, na początku do 1958 r. w Lublinie, następnie do 2001 r. w Biłgoraju. W tym czasie nie zaniechał pracy naukowej i publicystycznej. W 1968 r. otrzymał stopień naukowy doktora nauk prawnych, zaś w 1981 roku stopień doktora habilitowanego. Po zakończeniu działalności jako czynny adwokat, powrócił na KUL, w 2001 r. został powołany na stanowisko profesora nadzwyczajnego i objął kierownictwo Katedry Historii Prawa Sądowego Polski na Tle Powszechnym na Wydziale Zamiejscowym Nauk Prawnych i Ekonomicznych KUL w Tomaszowie Lubelskim.

Od 1968 r. był członkiem Okręgowej Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich w Lublinie, a po jej przekształceniu w 1996 r. w Okręgową Komisję Ścigania Zbrodni Przeciwno Narodowi Polskiemu.

W 1968 r. współorganizował Towarzystwo Regionalne w Biłgoraju i w latach 1968-1988 pełnił funkcję prezesa Zarządu. Był członkiem wielu towarzystw naukowych na Lubelszczyźnie.

Jest autorem prac naukowych z zakresu historii prawa, historii II wojny światowej, szczególnie na Zamojszczyźnie i Lubelszczyźnie.

Zmarł 3 marca 2015 r., został pochowany na cmentarzu na Majdanku w Lublinie.

Cz. I podmiotowa

Artykuły

1. Procesy czarownic w Lublinie / Jerzy Markiewicz // *Kultura i Życie*. – 1953, nr 29, s. 2
2. Niedobre milczenie / Jerzy Markiewicz // *Kamena*. – 1956, nr 5, s. 11-14
3. Hitlerowskie metody pacyfikacji i egzekucji w Zamojszczyźnie w latach okupacji niemieckiej (1939-1944) / Jerzy Markiewicz // *Zeszyty Majdanka*. – T. 3 (1969), s. 141-153

4. Ruch oporu w Zamojszczyźnie w latach okupacji / Jerzy Markiewicz // W: Zamość i Zamojszczyzna w dziejach i kulturze polskiej. – Zamość, 1969. – S. 353-390
5. Bataliony Chłopskie w walkach na Zamojszczyźnie / Jerzy Markiewicz // WTK. – 1973, nr 11, s. 6-7
6. Walka i męczeństwo adwokatów Izby Lubelskiej w latach wojny i okupacji 1939-1945 / Jerzy Markiewicz. – 1974, nr 7, s. 100-115
Toż. W: 90-lecie Izby Adwokackiej w Lublinie : szkice o dziejach adwokatury lubelskiej / pod red. Piotra Sendeckiego. – Lublin, 2009. – S. 152-169
7. Wkład Batalionów Chłopskich w walki na Zamojszczyźnie w latach okupacji niemieckiej / Jerzy Markiewicz // W: Bataliony Chłopskie w walce o narodowe i społeczne wyzwolenie / red. nauk. Kazimierz Przybylsz. – Warszawa, 1975. – S. 47-87
8. Halban – człowiek, dzieło (1893-1960) / Jerzy Markiewicz // Informator UMCS. – 1978, nr 1, s. 5
9. Na jubileusz 400-lecia Zamościa / Jerzy Markiewicz // Palestra. – 1980, nr 7, s. 1-3
10. W obronie Zamojszczyzny / Jerzy Markiewicz // Tygodnik Zamojski. – 1982, nr 42, s. 8-12 ; nr 43, s. 6-9 ; nr 44/45, s. 5
11. Chłopi a wojna / Jerzy Markiewicz // Tygodnik Zamojski. – 1983, nr 24, s. 8-11 ; nr 26, s. 6-7, 10-11 ; nr 27, s. 4-7, 10 ; nr 28, s. 7-10
12. Chłopi Zamojszczyzny wobec polityki okupanta / Jerzy Markiewicz // W: Chłopi w obronie Zamojszczyzny / pod red. Janusza Gmitruka, Zygmunta Mańkowskiego. – Warszawa, 1985. – S. 42-63
13. Szlak skrwawionej paproci / Jerzy Markiewicz, Janusz Kamiński // TIM. – 1987, nr 34, s. 12-13
14. Osuchy / Jerzy Markiewicz // Tygodnik Zamojski. – 1988, nr 24, s. 3
15. Białe plamy na Zamojszczyźnie / Jerzy Markiewicz ; rozm. Jan Byra // Tygodnik Zamojski. – 1988, nr 11, s. 1, 8-9 ; nr 12, s. 1, 4
16. Nasz Wrzesień / Jerzy Markiewicz // Tygodnik Zamojski. – 1989, nr 36, s. 6-9 ; nr 37, s. 6-9 ; nr 38, s. 6-9 ; nr 39, s. 6-9 ; nr 40, s. 6-9 ; nr 41, s. 6-9 ; nr 42, s. 6-9 ; nr 43, s. 6-9 ; nr 44, s. 6-9 ; nr 45, s. 7-9 ; nr 46, s. 7-9 ; nr 47, s. 7-9 ; nr 48, s. 7-9 ; nr 49, s. 8-9
17. Obóz karny w Błudku / Jerzy Markiewicz // Tygodnik Zamojski. – 1989, nr 16, s. 1, 8-9 ; nr 17, s. 8-9 ; nr 18, s. 8-9 ; nr 19, s. 8-9 ; nr 23, s. 1, 4
18. Różnić się pięknie : prawnicy do senatu / Jerzy Markiewicz ; oprac. Joanna Konieczna // Prawo i Życie. – 1989, nr 19, s. 6
19. Zbrodnie nieznane / Jerzy Markiewicz // Tygodnik Zamojski. – 1989, nr 47, s. 1, 6 ; nr 48, s. 1, 6 ; nr 49, s. 1, 4 ; nr 50, s. 7-9
20. Bohaterowie / Jerzy Markiewicz // Przegląd Kresowy. – 1990, nr 1, s. 7-10
21. Ja żołnierz Armii Krajowej / Jerzy Markiewicz // Przegląd Kresowy. – 1990, nr 4, s. 7-10
Toż. Tanew. – 1992, nr 2, s. 2, 4
22. Kapral „Wacek” / Jerzy Markiewicz // Przegląd Kresowy. – 1990, nr 7, s. 7-10
Toż. Tanew. – 1992, nr 3, s. 1, 3 ; nr 4, s. 3
23. Matka „Woyny” / Jerzy Markiewicz // Przegląd Kresowy. – 1990, nr 3, s. 7-9

24. Pseudonim „Azja” / Jerzy Markiewicz // Przegląd Kresowy. – 1990, nr 2, s. 7-10
25. Słowo harcerza / Jerzy Markiewicz // Przegląd Kresowy. – 1990, nr 6, s. 7-10
26. Słowo ubeka / Jerzy Markiewicz // Przegląd Kresowy. – 1990, nr 5, s. 7-10
27. Lubelskie Dni Pamięci / Jerzy Markiewicz // Tygodnik Zamojski. – 1991, nr 1, s. 7-9
28. Bohaterowie / Jerzy Markiewicz // Tanew. – 1992, nr 10, s. 1-2 ; nr 11/12, s. 4-5
29. Niezlomni / Jerzy Markiewicz // Tanew. – 1992, nr 13, s. 4-5
30. Żołnierze Służby Zwycięstwa Polski, Związku Walki Zbrojnej Armii Krajowej z Biłgoraja, polegli i zamordowani w okresie okupacji niemieckiej / Jerzy Markiewicz // Tanew. – 1992, nr 14, s. 4-5
31. Żołnierzom wolności / Jerzy Markiewicz // Tygodnik Zamojski. – 1992, nr 41, s. 9
32. Pod Osuchami : w 50. rocznicę bitwy / Jerzy Markiewicz // Tygodnik Zamojski. – 1994, nr 25, s. 1, 6
33. A może „Dzieje Józefowa”? / Jerzy Markiewicz // W: Z historii państwa, prawa, miast i Polonii : prace ofiarowane profesorowi Ćwikowi w czterdziestolecie pracy twórczej. – Rzeszów, 1998. – S. 369-378
34. Szarajówka (18 maj 1943 r.) : najokrutniejsza pacyfikacja / Jerzy Markiewicz // Goniec Łukowej. – 2003, nr 35, s. 2-4
35. Powstanie Zamojskie 1942-1943 : (próba oceny i analizy) / Jerzy Markiewicz // Prawo. Administracja. Kościół. – 2004, nr 1/2, s. 239-267
36. Żołnierze Polskiego Państwa podziemnego. Osuchy 25 czerwca 1944 r. / Jerzy Markiewicz // Zeszyt Osuchowski. – 2004, nr 2, s. 7-10
37. Pamięć / Jerzy Markiewicz // Aspekty. – Nr 3 (2006), s. 65-69
38. Powiatowa Delegatura Rządu Rzeczypospolitej Polskiej w Biłgoraju 29 VII 1944 – 8 VIII 1944 r. : (próba zarysu i analizy) / Jerzy Markiewicz // Nad Tanwią i Ładą. Przyczynki do historii kultury Ziemi Biłgorajskiej. – T. 1 (2006), s. 31-49
39. Przepięstwa przeciwko rodzinie w Kodeksie Kar Głównych i Poprawczych z 1847 r. / Jerzy Markiewicz // Roczniki Wydziału Nauk Prawnych i Ekonomicznych KUL. Prawo. – T. 2 (2006), s. 91-114
40. Przepięstwa przeciwko rodzinie w Kodeksie Karzącym Królestwa Polskiego z 1818 r. / Jerzy Markiewicz // W: Ius et Fides / red. Tadeusz Guz, Małgorzata Kuć. – Lublin, 2006. – S. 85-94
41. Zbrodnia wojenna na Rapach / Jerzy Markiewicz // Zeszyt Osuchowski. – 2006, nr 4, s. 3-4
42. Biłgorajanie – żołnierze kampanii wrześniowej 1939 roku / Jerzy Markiewicz // Nad Tanwią i Ładą. Przyczynki do historii kultury Ziemi Biłgorajskiej. – T. 2 (2007), s. 25-29
43. Ponownie w Powiatowej Delegaturze Rządu Rzeczypospolitej Polskiej w Biłgoraju / Jerzy Markiewicz // Nad Tanwią i Ładą. Przyczynki do historii kultury Ziemi Biłgorajskiej. – T. 2 (2007), s. 49-50
44. Bryłowie / Jerzy Markiewicz // Aspekty. – Nr 4 (2007), s. 33-36
45. Osuchy – zachowane w pamięci / Jerzy Markiewicz [i in.] // Tanew. – 2007, nr 3, s. 22-23

46. Przepięstwa przeciwko rodzinie w Kodeksie Karzącym Królestwa Polskiego z 1818 r. i Kodeksie Kar Głównych i Poprawczych z 1847 r. / Jerzy Markiewicz // TeKa Komisji Prawniczej Polskiej Akademii Nauk. Oddziału w Lublinie. – T. 1 (2008), s. 112-130
47. Regulacja hipoteczna według prawa z 1825 roku w południowej Lubelszczyźnie do czasu wprowadzenia ukazów uwłaszczeniowych (1825-1866) / Jerzy Markiewicz // W: W kręgu historii i współczesności polskiego prawa : księga jubileuszowa dedykowana profesorowi Arturowi Korobowiczowi / pod red. Wojciecha Witkowskiego. – Lublin, 2008. – S. 188-204
48. Rożnówka i jej mieszkańcy / Jerzy Markiewicz // Nad Tanwią i Ładą. Przyczynki do historii kultury Ziemi Biłgorajskiej. – T. 3 (2008), s. 30-36
49. Prawna ochrona rodziny w Królestwie Polskim (1815-1915) / Jerzy Markiewicz // W: Gaudium in litteris : Księga Jubileuszowa ku czci księdza Arcybiskupa Profesora Stanisława Wielgusa / red. Stanisław Janeczek, Wanda Bajor, Michał M. Maciołek. – Lublin, 2009. – S. 1057-1067
50. Rejon 3 Krzeszów Obwodu Biłgorajskiego Związku Walki Zbrojnej – Armii Krajowej 1939-1944 (organizacja, personalia, polityka) / Jerzy Markiewicz // Nad Tanwią i Ładą. Przyczynki do historii kultury Ziemi Biłgorajskiej. – T. 4 (2009), s. 28-36
51. Straty osobowe (niepełne) miasta Biłgoraja w czasie II wojny światowej (1 IX 1939-8 V 1945) / Jerzy Markiewicz // Nad Tanwią i Ładą. Przyczynki do historii kultury Ziemi Biłgorajskiej. – T. 4 (2009), s. 77-88
52. Kształtowanie się polskiego systemu prawa sądowego i jego twórcy w okresie międzywojennym 1919-1939 : (wybrane zagadnienia) / Jerzy Markiewicz // TeKa Komisji Prawniczej Polskiej Akademii Nauk. Oddział w Lublinie. – T. 3 (2010), s. 113-122
53. Nadzwyczajna akcja pacyfikacyjna (Akcja „AB”) na Zamojszczyźnie w relacji więźnia Franciszka Mroczyka / Jerzy Markiewicz // Nad Tanwią i Ładą. Przyczynki do historii kultury Ziemi Biłgorajskiej. – T. 5 (2010), s. 27-29
54. Podziemne struktury państwa polskiego i ich bezpieczeństwo międzynarodowe w latach 1939-1945 / Jerzy Markiewicz // W: Bezpieczeństwo Polski : historia i współczesność / red. Tadeusz Guz. – Lublin, 2010. – S. 75-103
55. Walka o hipotekę i jej treści w trakcie realizacji prawa o przywilejach i hipotekach z 1825 roku w południowej Lubelszczyźnie do czasu wprowadzenia ukazów uwłaszczeniowych (1825-1866) / Jerzy Markiewicz // W: Veritatem in caritate : księga jubileuszowa z okazji 70. urodzin księdza biskupa profesora Jana Śrutwy / red. Waław Depo [i in.]. – Lublin, 2011. – S. 965-981
56. Okupacja niemiecka w Biłgoraju w oświadczeniu Aleksandra Szozdy, żołnierza Służby Zwycięstwu Polski, Związku Walki Zbrojnej i Armii Krajowej / Jerzy Markiewicz // Nad Tanwią i Ładą. Przyczynki do historii kultury Ziemi Biłgorajskiej. – T. 6 (2012), s. 72-80
57. Samoobrona i walka żołnierzy czerwcowej bitwy osuchowskiej w 1944 r. w okresie sierpień 1944 – październik 1956 / Jerzy Markiewicz // Zeszyt Osuchowski. – 2013, nr 10, s. 3-12

Książki i opracowania

1. Bataliony Chłopskie w obronie Zamojszczyzny : bitwy pod Wojdą, Zaborecznem i Różą 30 XII 1942 – 1-2 II 1943 : relacje uczestników i dokumenty / zebr. i wstępem poprzedził Jerzy Markiewicz. – Warszawa : Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, 1957
2. Odpowiedzialność zbiorowa ludności polskiej powiatu biłgorajskiego podczas okupacji hitlerowskiej / Jerzy Markiewicz. – Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1958
3. Bataliony Chłopskie na Lubelszczyźnie (1940-1944) : źródła / wstęp i oprac. Zygmunt Mańkowski, Jerzy Markiewicz, Jan Naumiuk. – Lublin : Wydawnictwo Lubelskie, 1962
4. Paprocie zakwitły krwią partyzantów : o wielkich bitwach w Puszczy Solskiej w czerwcu 1944 roku / Jerzy Markiewicz. – Warszawa : Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, 1962 ; Wyd. 2. – Lublin : Wydawnictwo Lubelskie, 1987
5. Kalendarium walk Batalionów Chłopskich na Lubelszczyźnie : 1940-1944 / Zygmunt Mańkowski, Jerzy Markiewicz, Jan Naumiuk. – Lublin : Wydawnictwo Lubelskie, 1964
6. Nie dali ziemi skąd ich ród : Zamojszczyzna 27 XI 1942 – 31 XII 1943 / Jerzy Markiewicz. – Lublin : Wydawnictwo Lubelskie, 1967
7. Regulacja hipoteki z 1825 roku w południowej Lubelszczyźnie do czasu wprowadzenia ukazów uwłaszczeniowych / Jerzy Markiewicz ; praca doktorska wykonana pod kierunkiem Józefa Mazurkiewicza. – Lublin : UMCS, 1968
8. Partyzancki kraj / Jerzy Markiewicz. – Lublin : Wydawnictwo Lubelskie, 1980 ; Wyd. 2. – Lublin : Wydawnictwo Lubelskie, 1985
9. Szkoły partyzanckiej walki : o szkoleniu wojskowym w Batalionach Chłopskich / Jerzy Markiewicz. – Warszawa : Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, 1979 ; Wyd. 2. – Warszawa : Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, 1982
10. Dzieje Biłgoraja / Jerzy Markiewicz, Ryszard Szczygieł, Wiesław Śladkowski ; Towarzystwo Regionalne w Biłgoraju. – Lublin : Wydawnictwo Lubelskie, 1985
Rec.: Zamojski Kwartalnik Kulturalny. – 1986, nr 1, s. 46-48 ; Kurier Lubelski. – 1986, nr 85, s. 4 ; Rocznik Lubelski. – 1985/1986, T. 27/28, s. 292-294 ; Kurier Lubelski. – 1985, nr 204, s. 3 ; Tygodnik Zamojski. – 1985, nr 42, s. 11

Cz. II. Przedmiotowa

1. Adwokat dr hab. Jerzy Markiewicz // Gazeta Wyborcza. – 2015, nr 54, dod. „Lublin”, s. 9
2. Dembowski Witold. W Towarzystwie Regionalnym w Biłgoraju 1968-2004. In memoriam – prof. Jerzego Markiewicza / Witold Dembowski // Aspekty. – Nr 12 (2015), s. 44-46
3. Dzido Edward. Wspomnienia z aplikacji. In memoriam – prof. Jerzego Markiewicza / Edward Dzido // Aspekty. – Nr 12 (2015), s. 46-48
4. Ius et historia : księga pamiątkowa dedykowana Profesorowi Jerzemu Markiewiczowi / red. Tadeusz Guz, Waldemar Bednaruk, Maria R. Pałubska ; Katolicki

- Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II. Wydział Zamiejscowy Nauk Prawnych i Ekonomicznych w Tomaszowie Lubelskim. Lublin : Wydawnictwo KUL, 2011
5. Kazimierczuk Zdzisław. Men of archivement from Biłgoraj / Zdzisław Kazimierczuk // Kronika Zamojska. – 1992, nr 13, s. 8
 6. Kaźmierczak Waldemar. Przygoda z historią / Waldemar Kaźmierczak // Tygodnik Zamojski. – 1987, nr 51-52, s. 5
 7. Komunikat Kapituły // Tygodnik Zamojski. – 1987, nr 51/52, s. 3
[Medal im. Bernarda Moranda dla Jerzego Markiewicza]
 8. Kościński Zbigniew. Nie szumcie brzozy nam / Zbigniew Kościński // Kamena. – 1958, nr 5, s. 7
 9. Lew. Odszedł profesor Jerzy Markiewicz / lew // Kronika Tygodnia. – 2015, nr 11, s. 3
 10. Markiewicz Jerzy. Historia czynu zbrojnego Zamojszczyzny / Jerzy Markiewicz ; rozm. Andrzej Albigowski // Sztandar Ludu. – 1983, nr 30, s. 3
 11. Markiewicz Jerzy. Jestem z grona reformatorów / Jerzy Markiewicz ; rozm. Zdzisław Kazimierczuk // Tygodnik Zamojski. – 1989, nr 23, s. 3
 12. Markiewicz Jerzy. O panoramie okupacyjnych losów Zamojszczyzny / Jerzy Markiewicz ; rozm. Wojciech Białasiewicz // Tygodnik Zamojski. – 1981, nr 36, s. 1, 3
 13. Markiewicz Jerzy. O sensie „powstania zamojskiego” : w rocznicę walk pod Wojdą, Zaborecznem i Różą / Jerzy Markiewicz ; rozm. Wojciech Białasiewicz // Tygodnik Zamojski. – 1980, nr 5, s. 4, 6
 14. Markiewicz Jerzy. Powołanie / Jerzy Markiewicz ; rozm. Marek Adam Jaworski // Sztandar Ludu. – 1989, nr 108, s. 3
 15. Markiewicz Jerzy. Przygoda z historią / Jerzy Markiewicz ; rozm. Lesław Gnot // Sztandar Ludu. – 1985, nr 184, s. 4-5
 16. Markiewicz Jerzy. Rezultaty aktywności / Jerzy Markiewicz ; rozm. Alicja Chwałczyk // Kurier Lubelski. – 1980, nr 141, s. 3
 17. Markiewicz Jerzy. Z dr Jerzym Markiewiczem o pracy biłgorajskich regionalistów / Jerzy Markiewicz ; rozm. A. Albigowski // Sztandar Ludu. – 1978, nr 211, s. 1-2
 18. Markiewicz Jerzy. Zamojszczyzna / Jerzy Markiewicz ; rozm. Czesław Dąbrowski // Kierunki. – 1973, nr 4, s. 5, 8
 19. Mazur Stanisław. Jurek – mój przyjaciel. In memoriam – prof. Jerzego Markiewicza / Stanisław Mazur // Aspekty. – Nr 12 (2015), s. 49-50
 20. Mp. Jerzy Markiewicz : 1928-2015 / mp // Tygodnik Zamojski. – 2015, nr 10, s. 3
 21. Mp. Markiewicz za „Przepiórkę” : dekomunizacja ulic w Biłgoraju / mp // Tygodnik Zamojski. – 2017, nr 21, s. 12
 22. Pałubska Maria Regina. Profesor Jerzy Jan Markiewicz : odszedł 3 III 2015 r. w Lublinie, nazajutrz po swoich 87. urodzinach / Maria Regina Pałubska // Przegląd Uniwersytecki. – 2015, nr 3, s. 52-54
 23. Sarek Stanisław. Prof. dr hab. Jerzy Jan Markiewicz / Stanisław Sarek // Summarium. – R. 44 (2015), s. 111-112

24. Skakuj Dorota. Profesor Jerzy Markiewicz i jego zasługi dla Biłgoraja i regionu biłgorajskiego / Dorota Skakuj // Nad Tanwią i Ładą. Przyczynki do historii kultury Ziemi Biłgorajskiej. – T. 8 (2015), s. 8-17
25. Skakuj Dorota. Ś. p. profesor Jerzy Jan Markiewicz (1928-2015) / Dorota Skakuj // Tanew. – 2015, nr 24, s. 10-12
26. Szubiak Kazimierz. Znani i zasłużeni biłgorajanie : na belce w chacie sitarza widnieje napis: „Dafeś mi Boże z Twojej opatrności, dajże i temu, kto mi zazdrości”. Cz. 1-2 / Kazimierz Szubiak // Nowa Gazeta Biłgorajska. – 2011, nr 33, s. 20 ; nr 34, s. 20
27. Szubiak Kazimierz. Prof. dr hab. Jerzy Markiewicz / Kazimierz Szubiak // Nowa Gazeta Biłgorajska. – 2015, nr 11, s. 14
28. Szubiak Kazimierz. Nad Tanwią i Ładą / Kazimierz Szubiak // Nowa Gazeta Biłgorajska. – 2015, nr 40, s. 15
29. Szubiak Kazimierz. Pamiętajmy o zmarłych / Kazimierz Szubiak // Nowa Gazeta Biłgorajska. – 2015, nr 44, s. 15
30. Szubiak Kazimierz. Lata świetności Towarzystwa Regionalnego w Biłgoraju / Kazimierz Szubiak // Nowa Gazeta Biłgorajska. – 2016, nr 31, s. 15
31. Szubiak Kazimierz. Niezapomniany człowiek naszego miasta. In memoriam – prof. Jerzego Markiewicza / Kazimierz Szubiak // Aspekty. – Nr 12 (2015), s. 43-44
32. Szubiak Kazimierz. Pożegnanie. In memoriam – prof. Jerzego Markiewicza / Marek J. Szubiak // Aspekty. – Nr 12 (2015), s. 50-51
33. Szubiak Kazimierz. Prof. Jerzy Markiewicz / Kazimierz Szubiak // Nowa Gazeta Biłgorajska. – 2017, nr 38, s. 15
34. Szubiak Kazimierz. Zasługują na pamięć / Kazimierz Szubiak // Nowa Gazeta Biłgorajska. – 2017, nr 45, s. 15
35. Śladkowski Wiesław. Bard czy historyk / Wiesław Śladkowski // Kurier Lubelski. – 1983, nr 104, s. 3

Renata Ożgo, Książnica Zamojska

NASZE RECENZJE

Opowiadania bizardne

Olga Tokarczuk w maju 2018 r. odebrała w Londynie jedną z najważniejszych nagród literackich na świecie – The Man Booker International Prize. W październiku natomiast znalazła się w finale amerykańskiej National Book Award. Międzynarodowe uznanie sprawiło, że publikacją wielu jej utworów zainteresowały się światowe wydawnictwa, a *Księgi Jakubowe* wkrótce – zgodnie z zapowiedziami autorki – mają ukazać się po arabsku. Spod jej pióra wyszły liczne opowiadania i powieści m.in.: *Podróż ludzi Księgi*, *Prawiek i inne czasy*, *Dom dzienny, dom nocny*, *Bieguni*. W kwietniu nakładem Wydawnictwa Literackiego ukazały się *Opowiadania bizardne*. Jest to zbiór pisany w ostatnich latach, o życiu w zgodzie z naturą i o rozwijającej się w szalonym tempie technologii, która w krótkim czasie może zmienić oblicze naszej cywilizacji. Słowo bizardne z języka francuskiego oznacza: dziwny, śmieszny, niezwykły i takie też są *Opowiadania bizardne*. Zawierają one dziesięć opowieści fantastycznych, mocno jednak powiązanych z rzeczywistością. Opowiadania o możliwościach współczesnej medycyny, o niesamowitych zbiegach okoliczności, o samotności i wyobcowaniu w społeczeństwie. Autorka zderza ze sobą kilka zupełnie odmiennych światów, w których rozważania o naturze ludzkiej mieszają się z religią, zaś codzienność ze snami. To udowodnienie tego, jak rzeczywistość przerasta nasze możliwości poznawcze.

Opowiadanie *Pasażer* otwierające zbiór, mówi o człowieku, którego w dzieciństwie każdej nocy nawiedzał nieopisany strach, a w dorosłym życiu uświadamia on sobie, że: *Człowiek, którego widzisz, nie dlatego istnieje, że go widzisz, ale dlatego, że to on na ciebie patrzy.*

Zielone Dzieci, czyli *Opis dziwnych zdarzeń na Wołyniu sporządzony przez me-
dyka jego Królewskiej Mości Jana Kazimierza, Williama Davissona*. Narratorem jest lekarz Szkot, którego zadaniem jest dbanie o zdrowie polskiego króla, w czasie wyprawy do Lwowa, aby oddać kraj pod opiekę Matki Bożej. Relacjonuje on przeżycia z podróży na północy Europy. Próbuje przy okazji rozwikłać zagadkę tajemniczych dzieci, które posiadają w swych organizmach domieszkę czegoś roślinnego. Zdumienie badacza dotyczyło *plica polonica* – *kołtuna, pełnego złych oraz dobrych mocy*. Dziewczynka i chłopiec posiadają zarówno cechy roślinne – zielona skóra, ale również zwierzęce, np. warczą. Zrodzone gdzieś na niedostępnych moczarach, są nie tylko naukową ciekawostką, ale przede wszystkim nienazwanym zagrożeniem.

Przetwory to słoiki pani Zofii, która pod koniec życia, chcąc zabezpieczyć dorosłego syna zostawia mu weki nie tylko pełne smalcu i fasolki po bretońsku,

ale wypełnione także gąbką w sosie pomidorowym oraz innymi podobnymi specjami. Trudno przy tym rozstrzygnąć czy mowa tu o zemście, czy o zbiegu okoliczności.

Szwy opowiadają również o starszym człowieku, który „boleśnie” odczuwa zagubienie w coraz szybciej zmieniającej się rzeczywistości. W końcu sam nie wie, czy nie ulega zaburzeniom psychicznym. Zaczyna się od szwów na skarpetkach, następnie długopisy wypełnia brązowy tusz, a znaczki pocztowe są okrągłe.

W opowiadaniu *Wizyta* autorka roztacza wizje społeczeństwa żyjącego wspólnie z androidami. Ludzie dzielą codzienne obowiązki i role społeczne z egonami, czyli z przedstawicielami sztucznej inteligencji. Przy tym za nietakt towarzyski uważa się wyjaśnianie, kto jest rzeczywistym człowiekiem.

Prawdziwa historia to opowieść o niesamowitym zbiegu okoliczności, którego skutki prowadzą do tragedii. Do absurdalnej sytuacji dochodzi w holenderskim metrze, kiedy z niewyjaśnionych przyczyn upada na posadzkę kobieta, a na ratunek przychodzi jej tylko jeden człowiek – profesor, który przybył do Holandii na konferencję naukową. Profesor podczas udzielania pomocy, pobrudził się krwią i został okradziony z dokumentów oraz pieniędzy, sam posadzony został ostatecznie za sprawcę zdarzenia i musiał uciekać z miejsca wypadku. Cała historia nie prowadzi jednak do happy endu, a co najstraszniejsze, może wydarzyć się wszędzie i każdemu.

Kolejne opowiadanie to *Serce*, które przedstawia perypetie pana M., pacjenta po przeszczepie. Człowiek ten, aby dowiedzieć się, kto został jego dawcą wyrusza z żoną w podróż do Chin.

Transfugium to ośrodek, który oferuje bogatym ludziom przemianę w inny byt, również zwierzęcy. Wspomniany proces czeka siostrę kobiety, którą nawiedzają moralne dylematy.

Góra Wszystkich Świętych opowiada o tajemniczych badaniach naukowych, nad grupą nastolatków. Badania przeprowadza Polka, która przybywa do Szwajcarii i zostaje umieszczona w miejscowym klasztorze. Mieszkają tam starsze zakonnice, które codziennie powtarzają te same rytuały i czynności. Kobiety zaczynają dzień od porannej kawy ze śmietanką, starannie przy tym oddzielają od siebie elementy pojemniczka: plastik, papier i aluminium. Narratorka odkrywa również klasztorną tajemnicę, dotyczącą umieszczonych tam i zostających pod troskliwą opieką siostr, relikwii. Podobnie w badaniach nad młodzieżą wyjaśnia tajemnicze pochodzenie tej grupy.

Kalendarz ludzkich świąt pokazuje w sposób szokujący odwieczną tęsknotę ludzkości za nieśmiertelnością. Opowiada o postaci, która przez coroczną śmierć i zmartwychwstanie ratuje świat. Opowiadanie dotyczy podstawowych wartości: dobra, zła i okrucieństwa oraz granic życia i śmierci.

Opowiadania bizardne, mimo że mają formę fantastyczną, są mocno zakorzenione w rzeczywistości. Mówią o wyzwaniach cywilizacji, którym musi sprostać

współczesny człowiek, coraz bardziej samotny i zagubiony w szybko zmieniających się realiach życia. Opowiadania poruszają odwieczną potrzebę poszukiwania szczęścia i nieśmiertelności. Jednocześnie ukazują, kruchość ludzkiego bytu i zagrożenie wykluczeniem społecznym. Wiele nowych zjawisk dzieje się poza nami i trudno mieć na nie jakiś wpływ, trzeba za wszelką cenę starać się utrzymać kontrolę chociaż nad własną codziennością. Człowiek tak naprawdę wciąż nie bardzo rozumie, czym jest jego ciało, jak działa umysł, co to jest czas, w którym żyje. Fabuła opowiadań rozgrywa się w różnych czasach i przestrzeniach od polskich Kresów w latach potopu szwedzkiego po rodzinę klonów z przyszłości. Problem osamotnienia w świecie, który przestajemy rozumieć, może dotknąć wszystkich. Świat stał się bizarny, a my w nim samotni.

Literatura:

- Nasz bizarny świat/ Olga Tokarczuk: rozmawia Aleksandra Pawlicka.// Newsweek Polska. – 2018, nr 18/19 s. 6-8, 10-11
- Światy bizarne/ Olga Tokarczuk; rozmawia Katarzyna Kubisiowska.// Tygodnik Powszechny. – 2018, nr 14 s. 88-92
- Tokarczuk Olga: Opowiadania bizarne. – Kraków: Wydawnictwo Literackie, 2018
- Zielone dzieci, czyli opis dziwnych zdarzeń na Wołyniu spisane przez medyka Jego Królewskiej Mości Jana Kazimierza, Williama Davissona/ Olga Tokarczuk.// Odra. – 2016, nr 9 s. 74-83

Agnieszka Szewczuk, Książnica Zamojska

Tokarczuk Olga: *Opowiadania bizarne*. – Kraków: Wydawnictwo Literackie, 2018

Hortensja i cień

Książka *Hortensja i cień* już samą okładką po prostu oczarowuje i zachęca do sięgnięcia po lekturę. Strona graficzna budzi zachwyt, a ilustracje, których próbką widoczna jest na okładce utrzymane są w jednolitym kolorycie. Składają się na to stonowane barwy: beżowe, szare, czarne i białe. Delikatne obrazy malowane akwarelą, współgrają z tajemniczym nastrojem opowieści, poruszają wyobraźnię. A opowieść jest prosta: mała dziewczynka mieszkająca sama w lesie ma ogromny problem – nie może pogodzić się z faktem, że jej cień wszędzie za nią chodzi, że ją prześladuje, a ona nie może się go pozbyć. Kiedy wreszcie udaje się jej zatrzasnąć przed nim okno, wówczas pojawiają się uzbrojeni zbrojcy. Wtedy to zniemawidzony cień ratuje jej życie. To zaskakujące wydarzenie sprawia, iż dziewczynka zaczyna rozumieć, że bez cienia jest ona jak: *papier bez atramentu, jelonek bez plamek albo księżyc bez nocy*. Cień jest jej przyjacielem, a nie wrogiem, przed którym trzeba się chować czy uciekać, jest po prostu jej częścią.

To ważna lektura, zwłaszcza dla dzieci, które mają problemy z akceptacją samych siebie, które boją się rzeczy nieznanych i niezrozumiałych.

Książeczka została stworzona przez dwie Angielki – siostry Natalię i Lauren O'Hara, których babcia była Polką. To ona we wczesnym dzieciństwie kształtowała wyobraźnię dziewcząt opowieściami o lesie, o zwierzętach czy krajobrazach wyłaniających się z białego, zimowego puchu.

Z uwagi na przesłanie, wartości literackie i artystyczne tej wyjątkowej pozycji nie powinno zabraknąć pośród dziecięcych lektur.

Joanna Kołtun, Książnica Zamojska

O'Hara Natalia, O'Hara Lauren: *Hortensja i cień*. – Warszawa : Wydaw. Prószyński i S-ka, 2018

Aktywni i Kreatywni. Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich na Lubelszczyźnie – monografia jubileuszowa

17 grudnia 2018 r. w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej im. H. Łopacińskiego w Lublinie odbyła się promocja monografii *Aktywni i kreatywni. Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich na Lubelszczyźnie*, wydanej przez Zarząd Okręgu SBP w Lublinie, która obejmuje historię działalności lubelskich bibliotekarzy zrzeszonych w Stowarzyszeniu, od powstania jako Koło Związku Bibliotekarzy Polskich w Lublinie w 1935 roku aż do chwili obecnej.

Na monografię składa się 15 artykułów przygotowanych na podstawie dokumentów źródłowych przez bibliotekarzy, pracujących w lubelskich strukturach SBP. Autorzy skrupulatnie badający zachowane źródła, zaprezentowali ludzi i działania członków SBP zrzeszonych w Okręgu Lubelskim, oddziałach Biała Podlaska, Chełm, Zamość i Włodawa oraz kołach: świdnickim, lubartowskim i lubelskich (Miejskie, Akademickie). Publikację uzupełnia indeks osobowy zawierający nazwiska osób wymienionych w treści artykułów.

Wydawnictwo ukazało się w roku obchodów 100-lecia odzyskania przez Polskę Niepodległości i w rok po obchodach 100-lecia istnienia Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. Redakcji książki podjęły się działaczki lubelskiego SBP – Joanna Chapska, Bożena Lech-Jabłońska i dr Anastazja Śniechowska-Karpińska. Projekt okładki, skład i łamanie wykonał Paweł Znamierowski (WBP w Lublinie). Działania poszczególnych struktur przedstawiono według określonego schematu: członkowie założyciele, współpraca z innymi podmiotami, działalność poszczególnych kół i oddziałów, składy osobowe zarządów we wszystkich kadencjach oraz odznaczenia i wyróżnienia przyznane przez SBP najaktywniejszym bibliotekarzom działającym w Stowarzyszeniu.

Publikacja jest pierwszą próbą dokumentowania historii SBP w naszym województwie i będzie z pewnością stanowić inspirację do podejmowania dalszych badań źródłowych w celu uzupełniania dziejów naszej Organizacji zawodowej.

Wydawnictwo zostało dofinansowane ze środków Urzędu Marszałkowskiego oraz Miasta Lublin.

W promocji monografii uczestniczyła Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska, przewodnicząca SBP, która doceniając wysiłek autorów, pogratulowała wydania tej ważnej i potrzebnej książki.

Danuta Zwolińska, Książnica Zamojska

Lubelski Bibliotekarz Roku

Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich od 2011 r. organizuje ogólnopolski Konkurs *Bibliotekarz Roku*, którego głównym celem jest promocja najaktywniejszych i najbardziej twórczych bibliotekarzy. Konkurs realizowany jest w dwóch etapach: okręgowym (wybierani są najaktywniejsi bibliotekarze w poszczególnych województwach) i ogólnopolskim, wyłaniającym *Bibliotekarza Roku* cieszącego się największym uznaniem w kraju.

Zgodnie z regulaminem, kandydatów do konkursu mogą zgłaszać osoby indywidualne (pracownicy i użytkownicy bibliotek), jak też struktury i przedstawiciele SBP oraz innych organizacji, dyrekcje bibliotek, redakcje czasopism zawodowych oraz lokalne władze (samorządowe, uczelniane).

Spośród kandydatów zgłoszonych pierwszej turze rekrutacji, wojewódzka Komisja Konkursowa wyłania najlepszego regionalnego *Bibliotekarza Roku*, który jest kwalifikowany do drugiego etapu. Zarząd Główny SBP publikuje ogólnopolską listę kandydatów do tego tytułu, a laureat wyłaniany jest w drodze głosowania internetowego oraz typowania przez członków Kapituły Konkursowej. W 2019 r. zrezygnowano z głosowania internetowego. *Bibliotekarza Roku 2018* wyłonią komisje wojewódzkie tworząc listy rankingowe.

W dotychczasowych zmaganiach tytuł *Lubelskiego Bibliotekarza Roku* zdobyły: Danuta Szlendak – dyrektor PBP w Puławach; Małgorzata Zińczuk – zastępca dyrektora MBP we Włodawie; Anna Ostęp – instruktor z MBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie; Małgorzata Antoniak – dyrektor MBP w Krasnymstawie; Barbara Cywińska – dyrektor MBP w Bychawie, Wioleta Wójtowicz-Wicińska – bibliotekarka z BPG Hańsk, pow. włodawski; Karolina Suska – dyrektor z Gminnej Biblioteki i Domu Kultury w Łaziskach pow. opolski oraz Jolanta Janiec – MBP w Hrubieszowie.

Lubelskie Bibliotekarki Roku trzykrotnie w ogólnopolskim rankingu zajmowały 2. miejsce (Małgorzata Zińczuk – 2012, Karolina Suska – 2017 i Jolanta Janiec – 2018 r.). W 2018 r. (8. edycja konkursu) do etapu wojewódzkiego zgłoszonych zostało 5 kandydatek reprezentujących biblioteki publiczne Biszczy, Chełma, Hrubieszowa, Modliborzyc i Zamościa.

Danuta Zwolińska, Książnica Zamojska

Lubelski Bibliotekarz Roku – nominacja dla Danuty Zwolińskiej

Z rekomendacji Książnicy Zamojskiej, w ósmej edycji konkursu, do tego zaszczytnego tytułu, zgłoszona została Danuta Zwolińska. Jest instruktorem ds. sieci terenowej, w liczebnym pod względem ilości gmin jak i liczby bibliotek, powiecie zamojskim. W kontaktach z samorządami kładzie duży nacisk na sprawy związane z właściwą organizacją sieci oraz systematyczne podnoszenie standardów infrastruktury bibliotecznej. Niestrudzenie zabiega o wdrażania w bibliotekach nowych technologii, a jednocześnie bibliotekarzom pomaga przełamywać bariery przed tym co

nowe. Sukcesywnie pracuje nad świadomością bibliotekarzy w zakresie kształtowania zasobów bibliotecznych, dzięki czemu biblioteki w większym stopniu posiadają nowe i aktualne zbiory. Doceniając wysiłki bibliotekarzy i samorządów na rzecz kreowania nowoczesnej wizji bibliotekarstwa, podkreśla i uwypukla przykłady dobrych zmian; w 2017 roku zgłosiła Filię Biblioteczną w Wysokiem gm. Zamość do wojewódzkiego konkursu „Biblioteka na 5”, przygotowała propozycję do nominacji dyrektora BPG Zamość do tytułu *Bibliotekarza Roku 2016*. Najaktywniejszych bibliotekarzy typowała do nagród i wyróżnień z okazji Jubileuszu 100-lecia SBP. Nie tylko motywuje bibliotekarzy do uczestnictwa w działaniach lokalnych, powiatowych, wojewódzkich i ogólnopolskich, ale także sukcesywnie promuje działalność bibliotek oraz nowe inicjatywy i ciekawe przykłady animacji czytelnictwa, m.in. na łamach czasopisma „Bibliotekarz Zamojski”.

Dobra i efektywna działalność bibliotek w ogromnej mierze zależy od kompetencji zawodowych kadry bibliotekarskiej. W sferze działalności szkoleniowej praca Danusi Zwolińskiej jest nie do przecenienia. Sprawnie i bardzo skutecznie współdziała w tym zakresie z wieloma specjalistami w kraju, pozyskując ich doświadczenie i wiedzę w rozwiązywaniu problemów współczesnego bibliotekarstwa. W 2017 r., z jej inicjatywy bibliotekarze mogli poszerzyć, wzbogacić lub uzupełnić swoją wiedzę m.in. z zakresu prawa autorskiego i legalnych źródeł kultury, obsługi programu bibliotecznego MAK+, wiedzy o literaturze dla dzieci i dorosłych na podstawie przeglądów prowadzonych przez znanych specjalistów (Annę Marchewkę z Uniwersytetu Jagiellońskiego i Grzegorza Leszczyńskiego z Uniwersytetu Warszawskiego). W ramach wymiany doświadczeń organizuje szkolenia wyjazdowe; w 2017 roku bibliotekarze powiatu zamojskiego odwiedzili biblioteki pow. włodawskiego i Chełma, oraz bibliotekę Multimedialną „Biblio” w Lublinie.

Jest aktywnym członkiem Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. W latach 1989-1993 pełniła funkcje wiceprzewodniczącej Zarządu Okręgu Zamość, w kadencji 2005-2009 funkcję przewodniczącej oddziałowej Komisji Rewizyjnej i przewodniczącej Koła Zamość, a od 2009 r. do chwili obecnej jest przewodniczącą Zamojskiego Oddziału SBP. Będąc w organizacji zainicjowała i zrealizowała wiele cennych inicjatyw służących głównie integracji środowiska bibliotekarskiego (spotkania przy ognisku, spotkania obecnych i byłych pracowników bibliotek, obchody bibliotekarskich świąt i uroczystości, wycieczki w celu wymiany doświadczeń).

W zmaganiach o tytuł Lubelskiego Bibliotekarza Roku 2017 nie udało jej się osiągnąć najwyższej noty, ale my i tak cieszymy się, że znalazła się gronie nominowanych. Dziękujemy jej za doświadczenie i wiedzę, którymi potrafi dzielić się z drugim człowiekiem, za otwartość na to co nowe, za pasję społecznikowskie, które umiejętnie zaszczerpia w innych ludziach, za działania na rzecz integracji środowiska zawodowego wokół spraw ważnych i istotnych. Gratulujemy!

Halina Zielińska, Książnica Zamojska

Kronika bibliotek publicznych powiatu zamojskiego II półrocze 2017 roku – 2018 rok (wybór)

ZAMOŚĆ

lipiec / sierpień 2017

- *Zamojskie Czytanie Leśmiana* – akcja promująca czytelnictwo w ramach obchodów Roku Bolesława Leśmiana w Zamościu – Książnica Zamojska, Centrum „Synagoga” FODŻ w Zamościu
- *III Przegląd Fotografii Zamojskiej* – wystawa pokonkursowa (KZ, ZDK, Zamojska Grupa Fotograficzna); *Uwolnione talenty* – wystawa prezentująca twórczość plastyczną słuchaczy ZUTW; *Słów kilka o Bolesławie Leśmianie...*; *Dzikię zwierzęta Roztocza* – wystawa pokonkursowa (CIEiM); *Moje podróże małe i duże* – wystawa pokonkursowa, prezentująca działalność osób z niepełnosprawnością i społecznie wykluczonych (OCN); *Brat Albert Chmielowski – dobry jak chleb* – Rok Świętego Brata Alberta (OCN) – ekspozycje – Książnica Zamojska
- *W kręgu życia i twórczości Bolesława Leśmiana* – ogłoszenie konkursu czytelniczego – Książnica Zamojska
- *Janusz Korczak – badacz dziecięcego świata*; *Papusza – cygańska poetka*; *Zygmunt Klukowski – lekarz i kronikarz Zamojszczyzny* – biblioteczne spotkania i prelekcje dla seniorów z Dziennego Domu Senior-Wigor w Zamościu nt. literatury – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Wakacyjna wyprawa* – zajęcia wakacyjne dla dzieci i młodzieży – CIEiM
- *Puchatkowe spotkania* – cykl zajęć dla dzieci w wieku przedszkolnym wraz z opiekunami – ODM Książnicy Zamojskiej
- *My się latem nie nudzimy, pośród książek się bawimy* – wakacyjny cykl spotkań (2 razy w tygodniu) dla dzieci i młodzieży w ramach projektu *Rozczytane Miasto*, promującego zdrowy styl życia, dofinansowanego przez Miasto Zamość z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – ODM, FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Wędrująca estrada – postaw na rodzinę* – udział w imprezach plenerowych organizowanych przez ZDK – Książnica Zamojska, filie

wrzesień

- *Narodowe czytanie 2017* – Stanisław Wyspiański *Wesele* – zamojska edycja ogólnopolskiej akcji promującej czytelnictwo, z udziałem m.in. przedstawicieli władz miasta, szkół i ośrodków edukacyjno-wychowawczych, młodzieży szkolnej, słuchaczy ZUTW, duchownych, czytelników – Książnica Zamojska, Lubelskie Kuratorium Oświaty – Delegatura w Zamościu, LSCDN – O. w Zamościu
- Zamojska Biesiada Literacka z udziałem Sylwii Chutnik, autorki, m.in. *Kieszonkowego atlasu kobiet* – Książnica Zamojska

- *Bądź krytyczny. Przegląd najwartościowszej literatury współczesnej* – szkolenie dla bibliotekarzy; w programie wykłady: *Współczesne życie literackie jako źródło wiedzy o literaturze* – dr Anna Marchewka, UJ; *Wokół książki dla dzieci* – dr hab. prof. UW Grzegorz Leszczyński, UW – Książnica Zamojska
- Spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki poświęcone książce Wiesława Myśliwskiego *Ostatnie rozdanie* – Książnica Zamojska
- *Roztoczański Park Narodowy – dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe* – w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa 2017; *Słów kilka o Bolesławie Leśmianie...; Brat Albert Chmielowski – dobry jak chleb* (OCN); *Fascynujący świat starych temperówek* ze zbiorów Alicji Juszcak oraz grafik Łukasza Siatkowskiego (ODM) – wystawy – Książnica Zamojska
- *Tragiczne doświadczenia czasu wojny i okupacji w literaturze polskiej; Naród, który traci pamięć przestaje być narodem – biblioteczne spotkania senioralne* – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Puchatkowe spotkania* – cotygodniowe zajęcia dla dzieci w wieku przedszkolnym wraz z opiekunami – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Sobotnie spotkania z książką* (ODM), *Witaj szkoło na wesolo* (FB nr 1, 2, 3, 4, 6) – cotygodniowe zajęcia dla dzieci w wieku szkolnym
- Spotkania autorskie z Joanną Olech w ramach projektu *Rozczytane Miasto* – ODM, FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Bajeczne spotkania, Zacytane przedszkolaki, Bajki naszych sąsiadów, Wychowanie przez czytanie, Bajeczka dla przedszkolaka, Głośne czytanie, Spotkanie z bajką – głośne czytanie dzieciom z zamojskich przedszkoli* – ODM, FB nr 1, 2, 4, 6
- *Prezentacja twórczości regionalnej* – spotkanie z cyklu *Rozmowy o książce* – FB nr 4, Klub Seniora „Pogodna Jesień”

październik

- Zdawczo-odbiorcza kontrola zbiorów Centrum Informacji Ekologicznej i Mediateki – Książnica Zamojska
- Podsumowanie Roku Bolesława Leśmiana w Książnicy Zamojskiej; w programie: *Tomasz Jastrun o fizyce i metafizyce Bolesława Leśmiana*, ogłoszenie wyników konkursu *W kręgu życia i twórczości Bolesława Leśmiana* oraz wernisaż wystawy *Łąka* malarstwa Elżbiety Gnyp – Książnica Zamojska
- Rozmowa nt. książki K. Tóth *Linie kodu kreskowego* w Dyskusyjnym Klubie Książki – Książnica Zamojska
- *Barwy autyzmu* – seminarium z cyklu *Budowanie przyjaznego świata dla osób z niepełnosprawnością*. W programie: *Autyzm niejedno ma imię* – M. Łagowska, SOSW w Zamościu; *Autyzm 24 godziny na dobę – okiem rodzica* – A. Bondyra; *Autyzm, szkoła i inni – okiem nauczyciela terapeuty* – B. Atalska, SOSW w Tomaszowie Lub.; *Biblioteka – miejsce przyjazne osobom z autyzmem* – B. Grabowska, KZ – OCN Książnicy Zamojskiej, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Zamościu, Zamojskie Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci Autystycznych „Przebudzenie”
- *Tadeusz Kościuszko – człowiek idei wolnej Ojczyzny* – wystawa rocznicowa zbiorów z Księgozbioru Klemenowskiego Rodziny Zamojskich; *Bolesław Leśmian (1877-*

1937) – jeden z najwybitniejszych liryków polskich okresu międzywojennego; *Fascynujący świat starych temperówek* (ODM); *Ja i mój świat. Barwy autyzmu* (OCN) – wystawy – Książnica Zamojska

- *Dom to nie miejsce, lecz stan* – spotkanie literackie niepełnosprawnych twórców – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Cyprian Kamil Norwid – poeta osobny; Przyczyny upadku I Rzeczypospolitej – biblioteczne spotkania senioralne* – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Puchatkowe spotkania* – zajęcia dla dzieci w wieku przedszkolnym wraz z opiekunami – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Rozczytane Miasto* – projekt promujący zdrowy styl życia wśród dzieci i młodzieży; zrealizowano: spotkania autorskie z Renatą Piątkowską i Malwiną Kozurno (ODM, FB nr 1, 2, 3, 4, 6), warsztaty literacko-artystyczne prowadził Łukasz Trojanowski (ODM, FB nr 1, 3, 6), warsztaty teatralno-recytatorskie prowadziła Anna Batorska-Smyk (ODM, FB nr 1, 3, 4)
- Realizacja IX edycji akcji *Czytam i rysuję z energią*, promującej czytelnictwo oraz uczącej bezpiecznego użytkowania energii elektrycznej. Program skierowany do starszych przedszkolaków (5-6 lat) wspierany przez PGE Dystrybucja S.A. O. Zamość – ODM, FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Bajeczne spotkania, Kwadrans z książką, Bajki naszych sąsiadów, Zacytane przedszkolaki, Bajki naszych sąsiadów, Wychowanie przez czytanie, Bajeczka dla przedszkolaka, Głośne czytanie, Spotkanie z bajką* – głośne czytanie przedszkolakom – ODM, FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Sobotnie spotkania z książką* (ODM) oraz *Jesienny kalejdoskop* (FB nr 1, 2, 3, 4, 6) – cotygodniowe zajęcia dla dzieci w wieku szkolnym
- *Harmonijne życie z przyrodą w książce „Nad Niemnem” E. Orzeszkowej* – Rozmowy o książce – FB nr 6

listopad

- *Zmiany wizerunkowe instytucji publicznej na przykładzie Urzędu Statystycznego i bibliotek samorządowych* – seminarium. W programie: promocja książki prof. dr hab. Haliny Wiśniewskiej *Medycyna w nowo powstałym Zamościu i zielnik lekarski Jana Ursyna; Nowe metody gromadzenia i rozpowszechniania danych statystycznych* – S. Dziaduch, US w Lublinie; *Remonty i modernizacje bibliotek publicznych województwa lubelskiego w l. 2010-2017* – P. Kordybacha, WBP w Lublinie; *Modernizacje bibliotek powiatu zamojskiego w ostatnim dziesięcioleciu* – D. Zwolińska, KZ; *Biblioteka u Kazimierza – nowa przestrzeń, nowe możliwości* – W. Trójczak, M. Frączek, MGBP w Modliborzycach; *Inwestycje biblioteczne na terenie gminy Zamość* – E. Stankiewicz, GBP Zamość; *Biblioteka dobrze zaprojektowana* – arch. Sabina Mazurek; prezentacja wydawnictw US w Lublinie O. w Zamościu – Książnica Zamojska, Urząd Statystyczny w Lublinie Oddział w Zamościu
- Zamojska Biesiada Literacka z Beatą Kozaczyńską, m.in. autorką książki *Byliśmy w transportach Dzieci Zamojszczyzny* – Książnica Zamojska
- Dyskusyjny Klub Książki: Kazuo Ishiguro *Nie opuszczaj mnie* – Książnica Zamojska
- *Ocalone z transportów Dzieci Zamojszczyzny; Łąka* – malarstwo Elżbiety Gnyp; *100 rocznica utworzenia Księgarni Polskiej; Tadeusz Kościuszko – człowiek idei wolnej*

Ojczyzny; Ja i mój świat. Barwy autyzmu (OCN); *Astrid Lindgren – pisarka wielu pokoleń* (ODM) – wystawy

- *Starość też radość* – konkurs twórczości satyrycznej – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Biblioteczne spotkania senioralne* nt. literatury – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Puchatkowe spotkania* – zajęcia dla dzieci w wieku przedszkolnym wraz z opiekunami – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Bajeczne spotkania, Kwadrans z książką, Bajki naszych sąsiadów, Zacytane przedszkolaki, Bajki naszych sąsiadów, Wychowanie przez czytanie, Bajeczka dla przedszkolaka, Głośne czytanie, Spotkanie z bajką* – głośne czytanie przedszkolakom – ODM, FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Sobotnie spotkania z książką* (ODM) oraz *Misiowe bajanie* (FB nr 1, 2, 3, 4, 6) – cykliczne zajęcia dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym
- Warsztaty literacko-artystyczne prowadzone przez Łukasza Trojanowskiego w ramach projektu *Rozczytane Miasto* – FB nr 2, 4
- *Poeta uśmiechniętego Boga* – Rozmowy o książce – FB nr 6

grudzień

- Dyskusyjny Klub Książki: *Chigozie Obioma Rybacy* – Książnica Zamojska
- *Ocalone z transportów Dzieci Zamojszczyzny; Świąteczna wystawa prac plastycznych uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej przy Parafii Świętego Michała Archanioła w Zamościu* (OCN); *Czytam i rysuję z energią; Literacki MMS* (ODM, FB nr 1, 2, 3, 4, 6) – wystawy – Książnica Zamojska
- *Biblioteczne spotkania senioralne* (Dzienny Dom Senior+) – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Puchatkowe spotkania* – zajęcia dla dzieci w wieku przedszkolnym wraz z opiekunami – ODM Książnicy Zamojskiej
- Podsumowanie projektu *Rozczytane miasto* dofinansowanego z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W programie m.in.: finał konkursu plastycznego *Literacki MMS*, część artystyczna w wykonaniu Szkolnego Teatru „Mundi”, zwiedzanie wystawy pokonkursowej *Literacki MMS* – ODM, FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- Podsumowanie, dofinansowanej przez PGE Dystrybucja S.A. O. Zamość, IX edycji akcji czytelniczo-edukacyjnej oraz konkursu plastycznego *Czytam i rysuję z energią*; w programie warsztaty *Ciekawski George w bibliotece* prowadzone przez Annę Uszyńską, wręczenie nagród – ODM, FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Sobotnie spotkania z książką* (ODM) oraz *Nastrojowo z koleďą* (FB nr 1, 2, 3, 4, 6) – cykliczne zajęcia dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym
- *Bajeczne spotkania, Kwadrans z książką, Bajki naszych sąsiadów, Zacytane przedszkolaki, Bajki naszych sąsiadów, Wychowanie przez czytanie, Bajeczka dla przedszkolaka, Głośne czytanie, Spotkanie z bajką* – głośne czytanie przedszkolakom – ODM, FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Książki mojego dzieciństwa* – Rozmowy o książce – FB nr 4, Klub Seniora „Pogodna Jesień”

styczeń 2018

- Zamojska Biesiada Literacka z Jakubem Mańkiewiczem – Książnica Zamojska
- Promocja książki Eugeniusza Wilkowskiego *NSZZ Solidarność w Zamojskich Fabrykach Mebli w latach 1980-1990* – Książnica Zamojska
- Dyskusyjny Klub Książki: Anna Kaszubska, Zargan Nasordinova *186 szwów. Z Czeczenii do Polski. Droga matki* – Książnica Zamojska
- *NSZZ Solidarność w Zamojskich Fabrykach Mebli w latach 1980-1990 w świetle materiałów źródłowych* – z archiwum M. Splewińskiego i zbiorów własnych KZ; *Literaccy laureaci Nagrody Nobla (rocznicowa); Święteczna wystawa prac plastycznych uczestników WTZ przy Parafii Świętego Michała Archanioła w Zamościu* (OCN) – wystawy – Książnica Zamojska
- *Biblioteczne spotkania senioralne* (Dzienny Dom Senior+) – OCN Książnicy Zamojskiej
- Ogłoszenie kampanii czytelniczej *PODEJMIJ WYZWANIE CZYTELNICZE. W 2018 roku przeczytam...* trwającej do 30 maja – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Puchatkowe spotkania* – całoroczne cotygodniowe zajęcia dla dzieci w wieku przedszkolnym wraz z opiekunami; w programie m.in. głośne czytanie, zabawy ruchowe, projekcje bajek, zajęcia plastyczne – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Książeczka dla Słoneczka, Kwadrans z książką, Czytanie z przytulanką, Literackie poranki, Dorastanie z książką* (ODM), *Czytanki dla przedszkolaka, Bajeczka dla przedszkolaka, Godzina na historyjkę, Spotkanie z bajką* (FB nr 1, 2, 3, 4, 6) – głośne czytanie przedszkolakom
- *Sobotnie spotkania z książką* (ODM) oraz *Bajki przy kominku* (FB nr 1, 2, 3, 4, 6) – cotygodniowe zajęcia dla dzieci w wieku szkolnym
- *Prawdziwa historia Ireny Sendlerowej* – Rozmowy o książce – FB nr 6

luty 2018

- *Gamifikowanie literatury pięknej na smartfonach* – warsztaty dla bibliotekarzy prowadzone przez Marcina Skrabkę – Książnica Zamojska
- Dyskusyjny Klub Książki: T. Jansson *Słoneczne miasto* – Książnica Zamojska
- *W obronie niepodległej Rzeczypospolitej* (Rok Jubileuszu Konfederacji Barskiej); *NSZZ Solidarność w Zamojskich Fabrykach Mebli w latach 1980-1990; Kolorowy świat Julki* – wystawa rysunku i malarstwa Julii Sikorskiej (OCN); *Poznaj wielką kocią rodzinę* z okazji Światowego Dnia Kota (ODM) – wystawy – Książnica Zamojska
- *Biblioteczne spotkania senioralne* (Dzienny Dom Senior+) – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Ferie z humorem* – zajęcia dla dzieci i młodzieży szkolnej – ODM, CIEiM, FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Książeczka dla Słoneczka, Kwadrans z książką, Czytanie z przytulanką, Literackie poranki, Dorastanie z książką, Czytanki dla przedszkolaka, Bajeczka dla przedszkolaka, Godzina na historyjkę, Spotkanie z bajką* – głośne czytanie przedszkolakom – ODM, FB nr 1, 2, 3, 4, 6

- *Sobotnie spotkania z książką* (ODM) oraz *Plastusiowe zabawy* (FB nr 1, 2, 3, 4, 6) – cotygodniowe zajęcia dla dzieci w wieku szkolnym
- *Romantycznie nastrojowo* – Rozmowy o książce nt. poezji romantycznej – FB nr 4, Klub Seniora „Pogodna Jesień”
- *Adam Zagajewski – poeta współczesny* – Rozmowy o książce – FB nr 6

marzec 2018

- *Długa droga z zesłania w Kazachstanie* – Zamojska Biesiada Literacka z Anatolem Diaczyńskim, repatriantem i literatem – Książnica Zamojska
- Spotkanie autorskie z Lusią Ogińską – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Poezja kobieca i... męska rzecz* – spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki – Książnica Zamojska
- Pierwsze spotkanie Klubu Wolontariatu Książnicy Zamojskiej
- *W obronie niepodległej Rzeczypospolitej* (Rok Jubileuszu Konfederacji Barskiej); *Kolorowy świat Julki; Zapalczana kolekcja* – etykiety zapalczane ze zbiorów S. Rudogo (ODM) – wystawy – Książnica Zamojska
- *Kobieta w roli głównej* – spotkanie literackie niepełnosprawnych twórców – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Biblioteczne spotkania senioralne* (Dzienny Dom Senior+) – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Książeczka dla Stoneczka, Kwadrans z książką, Czytanie z przytulanką, Literackie poranki, Dorastanie z książką, Czytanka dla przedszkolaka, Bajeczka dla przedszkolaka, Godzina na historyjkę, Spotkanie z bajką* – głośne czytanie przedszkolakom – ODM, FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Sobotnie spotkania z książką* (ODM) oraz *Budzimy wiosnę* (FB nr 1, 2, 3, 4, 6) – cotygodniowe zajęcia dla dzieci w wieku szkolnym

kwiecień 2018

- Książnica Zamojska pozyskała z MKiDN dotację w wysokości 140 tys. zł na realizację projektu *Innowacja i informatyzacja jako podstawowe narzędzie w katalogu ofertowym dla użytkowników biblioteki*, dzięki czemu przeprowadzona została modernizacja infrastruktury sieciowo-komputerowej biblioteki i 5. filii. Łączna wartość projektu – 175 tys. zł
- Zamojska edycja II Ogólnopolskiego Czytania *Jeźycjady* M. Musierowicz; w programie: czytanie fragm. przez znanych zamościan, rysowanie bohaterów *Jeźycjady*, zagadki literackie, rozmowy o książkach M. Musierowicz – Książnica Zamojska, ZDK
- Obchody Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich. W programie: happening z udziałem uczniów SP nr 10 (FB nr 4); spotkanie autorskie z Izabelą Winiewicz-Cybulską i wystawa *Sówki Morandówki i inne bohaterki książki „Słownik s(ł)ówek” Izabeli Winiewicz-Cybulskiej* (ODM); dwa spotkania autorskie z dr. Markiem Sikorskim *Kamień smoczy. Historia pewnej mistyfikacji medycznej* (KZ) oraz *Legenda o św. Jerzym w sztuce. Sekrety i osobliwości* (FB nr 2)
- Dyskusyjny Klub Książki: *Jakub Małecki Rdza* – Książnica Zamojska

- *Ilustracja książkowa Magdaleny Józefczuk-Dmitrocy; Henryk Zwolakiewicz (1903-1984) – artysta, grafik, etnograf, bibliofil; W krainie książki – wystawy – Książnica Zamojska*
- *Biblioteczne spotkania senioralne (Dzienny Dom Senior+) – OCN Książnicy Zamojskiej*
- *Ogłoszenie konkursów: Wędrownki po szlakach Roztocza – XVIII edycja regionalnego konkursu ekologicznego (CIEiM) i konkursu plastycznego Bohaterowie polskich bajek, baśni i legend (ODM)*
- *Książeczka dla Słoneczka, Kwadrans z książką, Czytanie z przytulanką, Literackie poranki, Dorastanie z książką, Czytanki dla przedszkolaka, Bajeczka dla przedszkolaka, Godzina na historyjkę, Spotkanie z bajką – głośne czytanie przedszkolakom – ODM, FB nr 1, 2, 3, 4, 6*
- *Sobotnie spotkania z książką (ODM) oraz Baśniowe poczytajki (FB nr 1, 2, 3, 4, 6) – cykliczne zajęcia dla dzieci w wieku szkolnym*
- *Przy szabasowych świecach – Rozmowy o książce – FB nr 4, Klub Seniora „Pogodna Jesień”*
- *Słowami o miłości – poezja miłosna – Rozmowy o książce – FB nr 6*

maj 2018

- 3 maja podczas uroczystej sesji Rady Miasta Zamość została otwarta *Księga wpisów z okazji 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości*, której pomysłodawcą i inicjatorem była Książnica Zamojska. Podczas uroczystości do *Księgi* wpisali się m.in. Prezydent Andrzej Wnuk, Zastępca Prezydenta Magdalena Dołgan i Przewodniczący Rady Miasta Zamość Jan Wojciech Matwiejczuk. *Księga* wędrowała po zamojskich urzędach, instytucjach, szkołach, organizacjach. Trafiła do osób pełniących ważne funkcje państwowe i społeczne, ale także do zwykłych ludzi, którzy swą codziennością przyczyniają się do wzmacniania naszej lokalnej i narodowej wspólnoty
- Obchody Tygodnia Bibliotek ph. *(DO)WOLNOŚĆ CZYTANIA*. W programie m.in.: *Bajka wielu lektorów* – głośne czytanie dzieciom z udziałem na role; spotkania z regionalnymi pisarkami – Moniką Rebizant-Siwiło, Anną Rychter, Izabelą Winiewicz-Cybulską w Kawiarence „Pod Szarlotką”, kiermasz starej książki, *Oni też byli bibliotekarzami – Biblioteczne spotkanie senioralne* – Książnica Zamojska
- *VIII Zamojski Festiwal Książki*. W programie m.in.: *Herbert – więzień historii* (FB nr 3) i *Ars moriendi w poezji Zbigniewa Herberta* (KZ) – wykłady popularyzatorskie dra Lecha Giemzy (KUL); koncert poetycko-muzyczny Kuby Michalskiego *Herbert i Asnyk – dwa spojrzenia*; Turniej Herbertowski z udziałem młodzieży i słuchaczy ZUTW; warsztaty ilustratorskie dla dzieci *Malowanie wierszy* prowadziła Magdalena Józefczuk-Dmitroca; *Literacki challenge* – quizy i zabawy edukacyjne; ogłoszenie konkursu *Pamiętajmy o Herbercie*; gala festiwalowa – Książnica Zamojska
- Promocja książki *Kapłańska droga księdza prałata Jana Zdzisława Ciżmińskiego* – organizatorzy wydarzenia Prezydent Miasta Zamość, Książnica Zamojska oraz stowarzyszenia i ruchy katolickie
- Dyskusyjny Klub Książki: Jarosław Kamiński *Tylko Lola* – Książnica Zamojska
- *Poezja jako obowiązek – Rok Herberta; Henryk Zwolakiewicz (1903-1984) – artysta, grafik, etnograf, bibliofil; W krainie książki – wystawy – Książnica Zamojska*

- *Biblioteczne spotkania senioralne* (Dzienny Dom Senior+); *Spotkanie czwartkowe dla osób niewidomych i słabowidzących* w Punkcie PZN – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Książeczka dla Słoneczka, Kwadrans z książką, Czytanie z przytulanką, Literackie poranki, Dorastanie z książką, Czytanka dla przedszkolaka, Bajeczka dla przedszkolaka, Godzina na historyjkę, Spotkanie z bajką* – głośne czytanie przedszkolakom – ODM, FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Sobotnie spotkania z książką* (ODM) oraz *Majowe spotkania z książką* (FB nr 1, 2, 3, 4, 6) – cykliczne zajęcia dla dzieci w wieku szkolnym
- *Dopalacze niosą śmierć* – prelekcja prozdrowotna w ramach projektu *Zaczytani młodociani* promującego zdrowy styl życia wśród dzieci i młodzieży, dofinansowanego z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – FB nr 3
- Przeprowadzono okresową kontrolę zbiorów w FB nr 5

czerwiec 2018

- Spotkanie autorskie z Ivo Vucó, autorem *Złodzireja* – Książnica Zamojska
- *Czytanie łączy* – obchody XVII Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom. W programie m.in.: głośne czytanie książek dzieciom, warsztaty biblioterapeutyczne, zajęcia plastyczne, finał konkursu rodzinnego *Bohaterowie polskich bajek, baśni i legend*, wystawa pokonkursowa – ODM, OCN, FB nr 1, 2, 3, 4, 6 Książnicy Zamojskiej
- Zamojskie obchody ogólnopolskiej akcji NOC BIBLIOTEK 2018 ph. *Rzeczpospolita Czyta*. W programie m.in.: prelekcje: *Jak wychować kreatywne dziecko* – dr Anna Sak-Styczyńska, *Maurycy Zamoyski i jego czasy* – Tomasz Banach, koncert pieśni patriotycznych w wykonaniu chóru ZUTW, program słowno-muzyczny *Dziś szybuję pośród chmur* w wykonaniu harcerzy, turniej gier planszowych, gry i zabawy muzyczne, ruchowe i literackie dla dzieci, „balonowe” warsztaty dla najmłodszych, podsumowanie akcji czytelniczej *Podjmij wyzwanie czytelnicze 2018* – Książnica Zamojska
- VIII Krajowa Konferencja Stowarzyszenia Pamięci Jana Pawła II (22-24 czerwca). Drugi dzień w Książnicy Zamojskiej, w programie m.in. otwarcie wystawy *Jan Paweł II – święty naszych czasów*, wykład inauguracyjny i referaty programowe (*Zamość Miasto Światowego Dziedzictwa Kultury UNESCO* – dr B. Szyszka, *Zamość; Polscy męczennicy i błogosławieni* – ks. prof. Tomasz Kaczmarek; *Jan Paweł II w polskiej filatelistyce* – ks. prałat dr Roman Zrój; spotkanie autorskie z Januszem Kawalko), stoisko okolicznościowe Poczty Polskiej S.A. – Książnica Zamojska
- *Warsztaty twórczej pracy z bajką* dla bibliotekarzy, realizowane w ramach projektu *Po wiedzę i bibliotekarską inspirację na Kamienną*, dofinansowanego ze środków MKiDN, prowadził Michał Malinowski – Książnica Zamojska
- *Biblioteczne spotkania senioralne* (Dzienny Dom Senior+); *Spotkanie czwartkowe dla osób niewidomych i słabowidzących* (Punkt w PZN) – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Wędrówki po szlakach Roztocza* – podsumowanie regionalnego konkursu ekologicznego – CIEiM Książnicy Zamojskiej

- *Opowiem Ci o Polsce* – podsumowanie regionalnego konkursu dla osób niepełnosprawnych – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Poezja jako obowiązek* – Rok Herberta; *Jan Paweł II – święty naszych czasów*; *Serie wydawnicze dla dzieci*; *Herosi futbolu* (ODM); *Opowiem Ci o Polsce* (OCN); *Wędrówki po szlakach Roztocza* (CIEiM) – wystawy – Książnica Zamojska
- *Książeczka dla Słoneczka*, *Kwadrans z książką*, *Czytanie z przytulanką*, *Literackie poranki*, *Dorastanie z książką*, *Czytanki dla przedszkolaka*, *Bajeczka dla przedszkolaka*, *Godzina na historyjkę*, *Spotkanie z bajką* – głośne czytanie przedszkolakom – ODM, FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Sobotnie spotkania z książką* (ODM) oraz *Poznananie przez czytanie* (FB nr 1, 2, 3, 4, 6) – cykliczne zajęcia dla dzieci w wieku szkolnym
- *Dopalacze niosą śmierć* – prelekcje prozdrowotne w ramach projektu *Zaczytani młodociani* – FB nr 4, 6
- Przeprowadzono okresową kontrolę zbiorów w FB nr 2
- *Zdumiewający świat przyrody* – Rozmowy o książce – FB nr 4, Klub Seniora *Pogodna Jesień*

lipiec / sierpień 2018

- *Pamiętajmy o Herbercie* – ogłoszenie konkursu czytelniczego – Książnica Zamojska
- *Buszujemy po książkowej dżungli* – wakacyjny cykl spotkań (2 razy w tygodniu) dla dzieci i młodzieży w ramach projektu *Zaczytani Młodociani* – ODM, FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Wakacje w Mediatece „The library is cool”* – zajęcia edukacyjno-kulturalne dla dzieci – CIEiM Książnicy Zamojskiej
- *Poezja jako obowiązek* – Rok Herberta; *Herosi futbolu* (ODM); *Opowiem Ci o Polsce* (OCN); *Wędrówki po szlakach Roztocza* (CIEiM) – wystawy – Książnica Zamojska
- *Spotkania czwartkowe dla osób niewidomych i słabowidzących* (Punkt w PZN) – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Puchatkowe spotkania* – cotygodniowe zajęcia dla dzieci w wieku 3-5 lat z udziałem ich opiekunów – ODM Książnicy Zamojskiej
- Okresowa kontrola zbiorów w Wypożyczalni Głównej Książnicy Zamojskiej
- Rozpoczęto remont elewacji budynku Biblioteki Głównej, który potrwał do 30 września – Książnica Zamojska
- *Wędrująca estrada – postaw na rodzinę* – udział w imprezach plenerowych organizowanych przez ZDK – Książnica Zamojska, filie

wrzesień 2018

- *Narodowe Czytanie 2018* – Stefan Żeromski *Przedwiośnie* – zamojska edycja ogólnopolskiej akcji z udziałem przedstawicieli władz miasta, szkół i ośrodków edukacyjno-wychowawczych, młodzieży szkolnej, słuchaczy ZUTW, duchownych, czytelników biblioteki – Książnica Zamojska, Lubelskie Kuratorium Oświaty – Delegatura w Zamościu, LSCDN – O. w Zamościu

- *Iluminacja. Dzieła natury – Roztocze* – wernisaż wystawy fotografii Bartosza Dybowskiego połączony z promocją albumu *Iluminacja. Dzieła natury – Roztocze* – Książnica Zamojska
- *Miej oko na dobrą książkę. Krytyczny przegląd najwartościowszej literatury dla czytelników bibliotek publicznych* – warsztaty dla bibliotekarzy w ramach projektu *Po wiedzę i bibliotekarską inspirację na Kamienną* prowadzone przez Zofię Karaszewską i Sylwię Stano – Książnica Zamojska
- *Śladami Zamojskich Twórców Niepodległości* – plenerowe spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki – Książnica Zamojska
- *Zamojscy Twórcy Niepodległości* – ogłoszenie e-konkursu dla dzieci i młodzieży – Książnica Zamojska
- *Zamojskie sylwetki Niepodległej 1918* – w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa 2018; *Uskrzydleni. (Nie)widzialna depresja; Opowiem Ci o Polsce (OCN); Naszywyki lotnicze (ODM)* – wystawy – Książnica Zamojska
- *Biblioteczne spotkania senioralne (Dzienny Dom Senior+); Czwartkowe Spotkania (Punkt w PZN)* – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Sobotnie spotkania z książką (ODM) oraz Z książką w plecaku (FB nr 1, 2, 3, 4, 6)* – cykliczne zajęcia dla dzieci w wieku szkolnym
- *Dorastanie z książką, Czytanki dla przedszkolaka, Bajeczka dla przedszkolaka, Godzina na historyjkę, Spotkanie z bajką* – głośne czytanie przedszkolakom – FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- Spotkania autorskie z Pawłem Beręsewiczem w ramach projektu *Zaczytani Młodościani* – ODM, FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- Przeprowadzono okresową kontrolę zbiorów w Dziale Informacji, Bibliografii i Wiedzy o Regionie Książnicy Zamojskiej

październik 2018

- Spotkanie autorskie z poetą i pisarzem Jarosławem Mikołajewskim – Książnica Zamojska
- *Depresja dzieci i młodzieży* – seminarium z cyklu „Budowanie przyjaznego świata dla osób niepełnosprawnych”. W programie: *Diagnostyka i leczenie depresji u dzieci i młodzieży* – Agata Poręba-Chabros; *Rola rodziny i szkoły w przebiegu depresji u dziecka* – Aneta Rozmus; *Cyberprzemoc a depresja* – Agnieszka Filipowicz; *Depresja w literaturze dziecięco-młodzieżowej* – Barbara Grabowska – Książnica Zamojska
- *Wirtualna rzeczywistość w bibliotece – jak przyciągnąć do biblioteki nieczytających* – warsztaty dla bibliotekarzy realizowane w ramach projektu *Po wiedzę i bibliotekarską inspirację na Kamienną*, dofinansowanego ze środków MKiDN, prowadził Karol Baranowski – Książnica Zamojska
- *POLONA i ACADEMIKA* – szkolenie w zakresie korzystania z cyfrowych serwisów bibliotecznych; prowadził Iwo Hryniewicz, BN – Książnica Zamojska
- *Biblioteczne spotkania senioralne* – OCN Książnicy Zamojskiej
- Realizacja X edycji akcji *Czytam i rysuję z energią*, promującej czytelnictwo oraz uczącej bezpiecznego użytkownika energii elektrycznej adresowanej do przedszkola-

ków (5-6 lat). Program wspierany przez PGE Dystrybucja S.A. O. Zamość – ODM, FB nr 1, 2, 3, 4, 6

- *Uskrzydleni. (Nie)widzialna depresja* (OCN); *Galeria lalek* (ODM) – wystawy – Książnica Zamojska
- *Bajkowe bajanie, Poczytajki dla przedszkolaka, Dorastanie z książką, Czytanki dla przedszkolaka, Bajeczka dla przedszkolaka, Godzina na historyjkę, Spotkanie z bajką* – głośne czytanie przedszkolakom – ODM, FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Sobotnie spotkania z książką* (ODM) oraz *Czytać czy nie, czytać – oto jest pytanie* (FB nr 1, 2, 3, 4, 6) – cykliczne zajęcia dla dzieci w wieku szkolnym
- W ramach projektu *Zaczytani Młodociანი* zrealizowano: spotkania autorskie z Roksaną Jędrzejewską-Wróbel; spektakle profilaktyczne *Laboratorium życia*; warsztaty teatralno-recytatorskie z Anną Smyk-Batorską; warsztaty biblioterapeutyczne z D. Usidus; ogłoszono konkurs plastyczny *Snap z lektury* – ODM, FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- Przeprowadzono kontrole zbiorów w Centrum Informacji Ekologicznej i Mediatece oraz Czytelnicy Książnicy Zamojskiej

listopad 2018

- *BiblioTEKA NIEPODLEGŁOŚCI* – wydanie i dystrybucja jednodniowej gazety jubileuszowej – Książnica Zamojska
- Podsumowanie e-konkursu *Zamojscy Twórcy Niepodległości*; w programie ogłoszenie wyników, wręczenie nagród, montaż słowno-muzyczny *Dziękujemy Ci Polsko* w wykonaniu dzieci z Przedszkola nr 8 w Zamościu – Książnica Zamojska
- *Czytanie dramatu Iczhoka Lejba Pereca „W nocy na Starym Rynku”* – Książnica Zamojska, MDK, Centrum „Synagoga” FODŻ
- *Podróże literackie i filmowe z Masternakiem* – spotkanie autorskie ze Zbigniewem Masternakiem – Książnica Zamojska
- *Statystyka na Niepodległość* – seminarium. W programie: *Biblioteka w statystyce, statystyka w bibliotece sto lat* – D. Kostrubiec, US w Lublinie O. Zamość; *Od niepodległości do współczesności. Biblioteki publiczne Lubelszczyzny* – M. Pieczykolan i P. Korzybacha, WBP w Lublinie; *Zamojska biblioteka w Niepodległej* – A. Kalniuk, KZ; *Droga do niepodległości mieszkańców gminy Radeczna* – Z. Sykała, BPG Radeczna; *Łabuńskie drogi do odzyskania przez Polskę niepodległości* – B. Szykuła, P. Piela, BPG Łabunie – Książnica Zamojska, Urząd Statystyczny w Lublinie O. w Zamościu
- Dyskusyjny Klub Książki: Marcin Wicha *Rzeczy, których nie wyrzuciłem* – Książnica Zamojska
- *Drogi do niepodległości; Czasopisma regionalne w okresie międzywojennym; Niepodległa 1918-1939* – wystawy – Książnica Zamojska
- *Historia Polski w barwnych odśłonach* – cykl zajęć dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Biblioteczne spotkania senioralne* (Dzienny Dom Senior+); *Spotkanie czwartkowe dla osób niewidomych i słabowidzących* (Punkt w PZN) – OCN Książnicy Zamojskiej

- *W bibliotece też jest super, czyli jak przekonać młodych do korzystania z usług bibliotecznych i czytania* – warsztaty dla bibliotekarzy prowadził dr Michał Zajac (UW) w ramach projektu *Po wiedzę i bibliotekarską inspirację na Kamienną* – Książnica Zamojska
- *Rodzinna Rewia Kreatywności* – cykliczne zajęcia dla całych rodzin w każdy wtorek; w programie m.in. zabawy plastyczne, literackie, językowe, gry planszowe, puzzle, czytanie – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Sobotnie spotkania z książką* (ODM) oraz *Skąd wiem to co wiem* (FB nr 1, 2, 3, 4, 6) – cykliczne zajęcia dla dzieci w wieku szkolnym
- *Bajkowe bajanie, Poczytajki dla przedszkolaka, Dorastanie z książką, Czytanki dla przedszkolaka, Bajeczka dla przedszkolaka, Godzina na historyjkę, Spotkanie z bajką* – głośne czytanie przedszkolakom – ODM, FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Sobotnie spotkania z książką* (ODM) oraz *Poznanie przez czytanie* (FB nr 1, 2, 3, 4, 6) – cykliczne zajęcia dla dzieci w wieku szkolnym
- *Jacek Kaczmarski – legendarny bard Solidarności* – Rozmowy o książce – FB nr 6

grudzień 2018

- Wypożyczalnia Czytaków – nowa usługa w ramach projektu „Wypożyczalnia odtwarza cyfrowej książki mówionej dla osób niewidomych i słabowidzących” Stowarzyszenia LARIX – Książnica Zamojska
- *Czy warto być obywatelem?* – debata; moderator Antoni Rusinek – Książnica Zamojska, Klub Miłośników „Tygodnika Powszechnego”
- *Celtyckie Odrodzenie – Celtic Revival* – ekspozycja poświęcona ruchowi kulturalnemu w Irlandii przygotowana przez Fundację Kultury Irlandzkiej; *Dźwięczące hobby* – ze zbiorów czytelników (ODM); *Czytam i rysuję z energią; Snap z lektury* (ODM, FB nr 1, 2, 3, 4, 6) – wystawy – Książnica Zamojska
- *W bibliotece też jest super – LARP w działaniach bibliotecznych* – warsztaty dla bibliotekarzy prowadził Hubert Stasiuk w ramach projektu *Po wiedzę i bibliotekarską inspirację na Kamienną* – Książnica Zamojska
- *Biblioteczne spotkania senioralne* (Dzienny Dom Senior+); *Spotkanie czwartkowe* (Punkt w PZN) – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Rodzinna Rewia Kreatywności* – cotygodniowe zajęcia dla rodzin – ODM Książnicy Zamojskiej
- Podsumowanie projektu *Zaczytani Młodociani* dofinansowanego z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W programie m.in. finał konkursu plastycznego *Snap z lektury*, zwiedzanie wystawy pokonkursowej *Snap z lektury*, wręczenie nagród – ODM, FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- Podsumowanie, dofinansowanej przez PGE Dystrybucja S.A. O. Zamość, X edycji akcji czytelniczo-edukacyjnej oraz konkursu plastycznego *Czytam i rysuję z energią*; w programie spotkanie z I. Winiewicz-Cybulską, wręczenie nagród, zwiedzanie wystawy pokonkursowej – ODM, FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Bajkowe bajanie, Poczytajki dla przedszkolaka, Dorastanie z książką, Czytanki dla przedszkolaka, Bajeczka dla przedszkolaka, Godzina na historyjkę, Spotkanie z bajką* – głośne czytanie przedszkolakom – ODM, FB nr 1, 2, 3, 4, 6

- *Sobotnie spotkania z książką* (ODM) oraz *Książka pod choinkę* (FB nr 1, 2, 3, 4, 6) – cykliczne zajęcia dla dzieci w wieku szkolnym
- *Osobliwości i sekrety świata nauki* – Rozmowy o książce w Klubie Seniora *Pogodna jesień* – FB nr 4
- *Boże Narodzenie w literaturze* – Rozmowy o książce – FB nr 6

ADAMÓW

lipiec / sierpień 2017

- *Nauczanie ortografii z wykorzystaniem inteligencji wielorakich* – warsztaty z psychologiem i pedagogiem
- *Wakacje w bibliotece* – warsztaty plastyczne i techniczne, gry i zabawy, czytanie tekstów literackich dla dzieci

wrzesień / październik

- Spotkanie autorskie z Agnieszką Tyszką
- *Nie do wiary, w bibliotece kryją się czary* – spektakl edukacyjny teatru *Maska* dla dzieci
- *Anioły z kory palmy* – warsztaty rękodzieła

luty 2018

- *Paczka literacka* – konkurs na recenzję książki wybranej z paczki
- *Kulinarnie w bibliotece* – warsztaty kulinarne dla seniorów
- *Komputerowy ćpun* – spotkanie autorskie Krzysztofa Piersy z gimnazjalistami

marzec / kwiecień

- *Wielkanocne ozdoby* – warsztaty rękodzielnicze dla seniorów
- Spotkanie autorskie z Lusią Ogińską, autorką *Roztoczańskich Ksiąg Krasnali*
- *Konkurs na recenzję utworu Zbigniewa Herberta* – obchody Roku Herberta
- Ogłoszenie Konkursu na logo Biblioteki

maj / czerwiec

- *Opowieści z teczki profesora Książeczki* – spektakl dla dzieci teatru *Maska*
- *Noc Bibliotek*

lipiec / sierpień

- *Wakacyjne piątki w bibliotece* – zajęcia dla dzieci

wrzesień / październik

- *Narodowe czytanie* – udział w ogólnopolskiej akcji czytelniczej
- *Zadanie z patriotyzmu* – spektakl w wykonaniu krakowskiego teatru *Maska*
- *ABC przedsiębiorczości* – edukacja finansowa dla mieszkańców gminy
- Spotkanie autorskie z Agnieszką Martinką
- *Bombki pałacowe* – warsztaty rękodzielnicze

GRABOWIEC

lipiec / sierpień 2017

- *Bibliowakacje*, w programie m.in.: wyjazd na Farmę Iluzji, *kamykowy zawrót głowy*, *pocztówka z wakacji*, *dzień kulinarny*, wycieczka do Obserwatorium Astronomicznego w Trzuszczanach i do Hrubieszowa, *Noc w bibliotece*, *Dzień czarownicy*

wrzesień

- Narodowe czytanie „Przedwiośnia” w plenerze

listopad

- Dzień Pluszowego Misia

luty 2018

- Ferie zimowe – zajęcia biblioteczne i plenerowe organizowane we współpracy z GOK

marzec / kwiecień

- Tydzień z Internetem – warsztaty dla młodzieży licealnej zorganizowane we współpracy z GOK nt. pracy redaktora
- Tworzymy komiks w oparciu o historię Grabowca – warsztaty ze Zbigniewem Masternakiem
- Byliśmy w transportach Dzieci Zamojszczyzny – spotkanie autorskie i wykład dr Beaty Kozaczyńskiej z okazji 75-lecia wysiedleń ludności na Zamojszczyźnie

maj / czerwiec

- Dzień Bibliotekarza – plenerowe spotkanie bibliotekarzy sąsiadujących gmin i dzieci w Dańczypolu
- Dwadzieścia lat z Patronem – współudział w realizacji gry terenowej przygotowanej przez Zespół Szkół w Grabowcu
- Cała Polska Tańczy Poloneza – współudział w wydarzeniu plenerowym

lipiec / sierpień

- Bibliowakacje – zajęcia plastyczne (m.in. glicerynowe mydełka, akwarium w słoiku), zawody sumo, wizyta na placu zabaw, „czarownice”, noc w bibliotece, gra terenowa, wycieczka do Bałtowa; grill na zakończenie wakacji

wrzesień/październik

- Narodowe czytanie – udział w ogólnopolskiej akcji
- Obchody 750-lecia Grabowca – pielęgnacja grobów przed obchodami, festyn rodzinny, gra terenowa

listopad

- Dzień Pluszowego Misia – spotkania urodzinowe z przedszkolakami

KOMARÓW-OSADA

lipiec / sierpień 2017

- Smaki Komarowa – gminny konkurs kulinarny podczas pikniku Komarowski Uśmiech Lata
- 97. rocznica Bitwy pod Komarowem – patriotyczna uroczystość ogólnopolska
- Najładniejszy ogród przydomowy – finał konkursu podczas Dożynek gminno-parafialnych

wrzesień / październik

- Promocja twórczości regionalnej – wydanie i promocja 3. tomików wierszy lokalnych twórców

listopad

- 99. rocznica Odzyskania Niepodległości – gminna uroczystość patriotyczna

styczeń/luty 2018

- VII Gminny Przegląd Kolęd i Pastoralek – SOK i Biblioteka
- XXVI Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Świąteczko do nieba – SOK i Biblioteka
- XX Gminny Przegląd Zespołów Kolędniczych – SOK i Biblioteka
- Spotkanie autorskie z regionalistką Henryką Syty i promocja jej 2. tomików wierszy wydanych przez Bibliotekę
- Obchody 76. rocznicy wysiedleń ludności gm. Komarów

marzec

- Gminny Dzień Kobiet – SOK i Biblioteka, Stow. Aktywni w Kulturze

maj

- Święto 3 Maja – gminne obchody rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja – SOK i Biblioteka
- Ogólnopolska akcja *Polska biega* – impreza rekreacyjno-sportowa – SOK i Biblioteka

czerwiec

- Gminne Święto Sportu – impreza rekreacyjno-sportowa – SOK i Biblioteka
- Najaktywniejszy Czytelnik roku szkolnego 2017/2018 – finał konkursu

lipiec / sierpień

- Na zdrowie – piknik rodzinny w Zubowicach
- Piknik sołecki – wydarzenie środowiskowe
- Smaki Komarowa – gminny konkurs kulinarny podczas pikniku *Komarowski Uśmiech Lata*
- 98. rocznica Bitwy pod Komarowem – uroczystość patriotyczna

wrzesień

- Dożynki – konkurs na najładniejszy ogród przydomowy

KRASNOBRÓD

wrzesień 2017

- Narodowe czytanie „Wesela” na rynku miejskim

listopad / grudzień

- *Zaprogramuj się na czytanie* – warsztaty czytelnicze z elementami kodowania i programowania

styczeń / luty 2018

- Piątkowa wypożyczalnia w Przedszkolu – całoroczny cykl zajęć w Przedszkolu lub w Bibliotece: czytelnicze zajęcia z dziećmi
- *Ferie w bibliotece* – cykl zajęć integracyjnych dla dzieci
- *Ty jesteś dla mnie* – promocja książki Marii Domańskiej

marzec / kwiecień

- *Stroiki wielkanocne* – wiosenne warsztaty dla dorosłych
- *Mistrz Pięknego Czytania* – konkurs dla młodzieży i dorosłych

maj

- *Mały Mistrz Czytania* – gminny konkurs pięknego czytania dla dzieci

czerwiec

- XVII Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom – spotkania biblioteczne dla przed-szkolaków
- Kocham Cię Polsko – międzyszkolny turniej wiedzy o Polsce

lipiec / wrzesień

- Uroki naszego Roztocza. Krasnobród 2018 – konkurs fotograficzny
- Narodowe Czytanie „Przedwiośnia” – we współpracy z Zespołem Szkół w Krasno-brodzie

grudzień

- Boże Narodzenie w moim domu – konkurs plastyczny dla dzieci
- Lampiony świąteczne – warsztaty rękodzielnicze dla dorosłych

ŁABUNIE

sierpień 2017

- Dawna wieś – wystawa malarstwa Krystyny Hubali
- Czytam nagminnie, czyli na okrągło – rajd rowerowy
- Narodowe Czytanie – udział w akcji ogólnopolskiej
- Różne oblicza Matki, Mamy, Mateńki – pokonkursowa wystawa prac laureatów

październik / listopad

- Przerwa na wspólne czytanie. Kinder mleczna kanapka – udział GBP w ogólnopol-skiej akcji promocyjnej
- W Łabuniach. Przelotem lub na stałe – wystawa fotograficzna Floriana Gromka
- Dzień Pluszowego Misia – literackie oblicza misia, zajęcia dla dzieci

grudzień

- 75. Rocznica Wysiedleń na Zamojszczyźnie – wystawa
- Ozdoby choinkowe – wystawa prac czytelników biblioteki

styczeń / luty 2018

- Anioły – wystawa prac Lucyny Mołczan
- Ferie w bibliotece – zajęcia biblioteczne (czytanie bajek, projekcje filmowe w Izbie Muzealnej, gry planszowe, tworzenie własnych gier)
- Mistrz Głośnego Czytania – konkurs współorganizowany ze szkołą z okazji Między-narodowego Dnia Języka Polskiego

marzec

- Żołnierze Wyklęci – wystawa okolicznościowa
- Dzień Czytania z Franklinem – promocja książek i czytelnictwa

kwiecień

- Ocalone z transportu Dzieci Zamojszczyzny – wystawa, projekcje filmu Dzieci Za-mojszczyzny i wykład ks. dr. Czesława Galka dla różnych grup
- Książkowe Emporium – wygrana Biblioteki w ogólnopolskim konkursie organizo-wanym przez Lustró Biblioteki i wydawnictwo Zielona Sowa, realizacja programu we współpracy ze Szkołą Podstawową
- Wiersze wybrane Alicji Saputy – spotkanie autorskie i promocja tomiku

maj

- *Wielka Majówka* – udział Biblioteki w gminnych obchodach święta, m.in. spotkanie autorskie z dr Beatą Kozaczyńską
- Zdobycie tytułu finalisty przez Bibliotekę, Przedszkole i Szkołę Podstawową w ogólnopolskim konkursie *Bazgroł 2018*

czerwiec / lipiec

- *Leśne Nowiny* – gra terenowa zorganizowana we współpracy z UG
- *Noc Bibliotek* – gra terenowa *Rzeczpospolita – Czytam*, czytanie Z. Herberta, projekcja filmu, konkursy, spotkanie autorskie z Marcinem Wrońskim

wrzesień / październik

- Finał Gminnego Konkursu Interdyscyplinarnego z okazji obchodów Roku Z. Herberta i I. Senderowej *ANIOŁOWO* pod patronatem Wójta Gminy Łabunie i Proboszcza Parafii Łabunie
- *Narodowe czytanie „Przedwiośnia” w plenerze* – udział w ogólnopolskiej akcji
- *W kółko zaczytani* – rajd rowerowy, otwarcie nowego szlaku rowerowego z przystankami przy bibliotece i Izbie Muzealnej w Barchaczowie
- Finał projektu *Twórcza alternatywa – Pasje naszych mieszkańców!* – wydanie i promocja publikacji *Pasje naszych mieszkańców*
- *Mała książka – wielki człowiek* – pierwsi dyplomowani 3-letni czytelnicy w Bibliotece, udział w projekcie Instytutu Książki

grudzień

- *Nadchodzące święta każdy zapamięta* – spektakl dla dzieci w zaprezentowany przez Teatr Maska z Krakowa
- *Lucjan Momot: Obrońcy rodzinnych strzech* – ukazała się 28 publikacja z serii „Łabuńska Biblioteczka Regionalisty”
- *Królowa Instagrama, czyli Śnieżka według Piotra Pielu* – wydano kolejną biblioteczną publikację.
- *Wszędzie anioły* – wystawa Urszuli Pilip, łabuńskiej nauczycielki, artystki i podróżniczki

MIĄCZYN

lipiec / sierpień 2017

- *Wakacje w bibliotece* – gry i zabawy, czytanie tekstów literackich dla dzieci

grudzień

- Spotkanie opłatkowe dla dzieci

styczeń / luty 2018

- *Ferie w bibliotece* – biblioteczne zajęcia integracyjne dla dzieci
- Cykliczne głośne czytanie bajek w bibliotece i zajęcia biblioteczne

marzec/czerwiec

- *Ozdoby wielkanocne* – warsztaty dla młodzieży
- *Wycieczki do biblioteki i lekcje biblioteczne* – dla uczniów Szkoły Podstawowej w Miączynie

sierpień

- *Wakacje w bibliotece* – biblioteczne zajęcia dla dzieci

NIELISZ

luty / marzec 2018

- *Martwa natura* – warsztaty plastyczne
- *Biblioteczne gry planszowe* – dla dzieci i młodzieży
- *Moja ulubiona bajka* – konkurs plastyczny, we współpracy ze Szkołą Podstawową

maj / czerwiec

- *Dzień Matki w Bibliotece* – wydarzenie okolicznościowe
- *Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom* – zajęcia dla najmłodszych uczniów szkoły podstawowej i przedszkolaków
- *Polonez na 100-lecie Niepodległości* – udział w ogólnopolskiej próbie bicia rekordu Polski
- *Noc Bibliotek* – udział Biblioteki w ogólnopolskiej akcji
- *Niezwykłe podróże z książką* – ogłoszenie konkursu czytelniczego
- *Mała Książka – Wielki Człowiek* – udział w projekcie ogólnopolskim

lipiec / sierpień

- *Wakacje w bibliotece* – w programie m.in.: *Umysłowy zawrót głowy; Polska jakiej nie znamy; Tydzień spotkań z obcymi kulturami; Bajkowe krasnale; Anioły są wśród nas; Bezpieczne wakacje; Dookoła stołu – zdrowo i kolorowo*

październik / listopad

- *Moje interpretacje natury* – wystawa prac plastycznych Stefanii Wójcik
- *Mirabelka – kielkująca historia* – warsztaty w ramach projektu realizowanego z okazji obchodów 100-lecia Odzyskania Niepodległości
- *Barwy Polski* – zajęcia edukacyjno-plastyczny dla dzieci
- *Warsztaty kulinarne i ekonomiczne* – cykl dwudniowy dla dorosłych współorganizowany z GOPS

grudzień

- *Mikołajkowe Czytanie* – dwudniowa akcja czytelnicza
- *Książka twoim przyjacielem* – zajęcia dla dzieci promujące czytelnictwo
- *Bombki świąteczne* – warsztaty wielopokoleniowe
- *Wigilia Nieliska 2018* – współorganizacja wydarzenia plenerowego
- *Gry bez prądu w Bibliotece*

RADECZNICA

wrzesień 2017

- *Narodowe Czytanie „Wesela”*
- Promocja tomiku wierszy Feliksa Kuny *Biesiada, ach, biesiada*
- *A gdy dzień nadejdzie nowy* – promocja tomiku Reginy Smoter-Grzeszkiewicz

listopad / grudzień

- Finał konkursu literackiego *Talenty małych Ojczyzn*
- *Trudne dzieciństwo. Losy radecznickich dzieci podczas okupacji* – promocja publikacji regionalnej Reginy Smoter-Grzeszkiewicz

styczeń 2018

- *Spotkanie opłatkowe* – dla twórców lokalnych i czytelników

marzec

- *Dzień Kobiet* – spotkanie integracyjne aktywnych czytelników i sympatyków Biblioteki
- *Tradycje naszych dziadków ocalmy od zapomnienia* – konkurs na palmy, pisanki i stroiki wielkanocne współorganizowane z GCK w Radecznicy

kwiecień / maj

- Spotkanie autorskie z Agnieszką Martinką
- *Wystawa malarstwa Pawła Piotra*
- *Słownik Gminy Radecznicza 1984-1990* – promocja książki Reginy Smoter-Grzeszkiewicz
- *Wystawa prac malarskich Dominiki Małysz*

czerwiec

- Promocja tomików wierszy lokalnych poetek Janiny Gąsior i Heleny Sobczak
- *Ocalone z transportów Dzieci Zamojszczyzny (1942-1943)* – wystawa historyczno-fotograficzna i wykład dr Beaty Kozaczyńskiej

wrzesień / październik

- *Narodowe Czytanie* – udział Biblioteki w akcji ogólnopolskiej
- *Na bujanym fotelu* – promocja tomiku wierszy Feliksa Kuny
- *Wspomnienia 1963-1975* – promocja publikacji Reginy Smoter-Grzeszkiewicz
- Warsztaty kosmetyczne dla pań

listopad / grudzień

- *Na kartach wspomnień* – promocja wydawnictwa Heleny Stadnickiej
- *Talenty małych Ojczyzn* – podsumowanie konkursu literackiego
- *I to jest mój kraj* – prezentacja tomiku poetyckiego Feliksa Kuny

MOKRE (BPG ZAMOŚĆ)

lipiec/sierpień 2017

- Wakacje z biblioteką *Z biegiem Wisły wędrujemy* – BPGZ w Mokrem i filie

wrzesień/październik

- *Narodowe Czytanie* – udział Biblioteki w akcji ogólnopolskiej
- *Festiwal Kreatywnego Czytelnictwa „Żeromski z tabletem”* – realizacja projektu z programu *Partnerstwo dla książki*, dofinansowanego przez MKiDN. W ramach festiwalu odbyło się 28 warsztatów dla dzieci i młodzieży, 13 rodzinnych warsztatów wielopokoleniowych w bibliotekach, szkołach i świetlicach wiejskich. W programie festiwalu wykorzystano autorską metodę pracy z tekstem literackim Michała Malinowskiego, założyciela i dyrektora Muzeum Bajek Baśni i Opowieści

listopad

- *Dzień Pluszowego Misia* – BPGZ w Mokrem i filie

grudzień

- *Tydzień Kultury Węgierskiej* – w programie m.in. konkurs prasowo-czytelniczy, spotkanie z Anną Butrym, warsztaty kulinarne, kulturalne, prowadzone przez międzynarodową grupę wolontariuszy – BPGZ w Mokrem

- Wydanie gry planszowej *Z flisakami z biegiem Wisły* oraz tomiku poetyckiego *Pozwolić Pegazowi rozwinąć skrzydła*

styczeń / luty 2018

- *Cała Polska czyta dzieciom* – całoroczny cykl spotkań czytelniczych dla dzieci – wszystkie biblioteki gminy Zamość
- *Ferie w bibliotece* – różnorodne zajęcia dla dzieci w bibliotece gminnej oraz wg odrębnych harmonogramów we wszystkich filiach. Ferie zakończono imprezą finałową dla uczestników z całej gminy z udziałem wolontariusza z Węgier György Lakatosa i przedstawicieli Młodzieżowej Rady Gminy
- *Anioły, Aniołki, Anioleciki* – finał XII edycji konkursu plastycznego pod patronatem Wójta Gminy Zamość oraz wystawa pokonkursowa
- *Wielokulturowe spotkania młodzieży ph. 4 strony świata* – rozpoczął się cykl spotkań bibliotecznych z przedstawicielami Młodzieżowej Rady Gminy, Wolontariatu Europejskiego
- *Dzień Babci i Dziadka* – środowiskowe wydarzenie biblioteczne zorganizowane w partnerstwie z KGW – FB Sitaniec

marzec

- *VII Otwarte Dni Biblioteki* – blok zajęć bibliotecznych w BPGZ w Mokrem dla dzieci i młodzieży z Zespołu Szkół w Zawadzie
- *No to się popisz* – gminne eliminacje do konkursu kaligraficznego organizowanego przez bibliotekę partnerską w Zwierzyńcu oraz udział zwycięzców w finale
- *Dzień z Poezją* – spotkanie autorskie z Lusią Ogińską

kwiecień

- *Pozwolić Pegazowi rozwinąć skrzydła* – promocja tomiku poetyckiego laureatów pięciu edycji konkursu poetyckiego *Odkrywamy ukryte talenty*, wydanego przez Bibliotekę. Promocji towarzyszyło spotkanie poetycko-wokalne
- XII edycja *Konkursu recytatorskiego o Laur Najlepszego Recytatora Gminy Zamość* pod patronatem Wójta Gminy Zamość (przesłuchania recytatorów trwały 2 dni)
- Spotkanie autorskie z Małgorzatą Skowron
- Spotkanie autorskie z Agnieszką Walczak-Chojecką w ramach DKK
- *Losy Dzieci Zamojszczyzny (1942-1943)* – wykład historyczny dr Beaty Kozaczyńskiej w ramach obchodów 100-lecia odzyskania Niepodległości

maj

- *Noc w Bibliotece ph. Niemożliwe nie istnieje* – o tematyce podróżniczo-muzycznej, spotkanie z młodymi podróżnikami i występ zespołu ze Zwierzyńca *Szybki kwartet*

czerwiec

- *Noc Bibliotek dla dzieci* z udziałem przedstawicieli międzynarodowego wolontariatu (przedstawiciele Danii, Gruzji, Hiszpanii i Ukrainy)
- *Poezja i bajka słowem i pędzlem malowana* – X finał konkursu plastycznego pod patronatem Wójta Gminy Zamość
- *Ogólnopolski Tydzień Głośnego Dzieciom* – filie w Kalinowicach, Lipsku, Płoskiem, Wysokiem, Sitańcu, Zawadzie,

lipiec / sierpień

- Wakacje w bibliotece ph. *Rok 2018 Rokiem Kobiet* – cykl zajęć bibliotecznych dla dzieci – 3 dni w tygodniu przez całe wakacje i wydarzenie finałowe
- Spotkanie z Marią Juszcak, lokalną poetką
- *Bukiety z naszych ogrodów* – warsztaty florystyczne dla pań

wrzesień / październik

- *Narodowe Czytanie* – z udziałem szkół z Lipska i Pniówka
- *Danie dla Mola* – udział Biblioteki wraz z zaprzyjaźnionymi Klubami Seniora w konkursie literacko-kulinarnym organizowanym przez MBP w Bychawie
- *Mała Książka – Wielki Człowiek* – udział w projekcie ogólnopolskim

listopad / grudzień

- Spotkanie autorskie z Joanną Marią Chmielewską – w ramach DKK
- *Wieczornica patriotyczna z okazji 100-lecia Odzyskania Niepodległości*
- Obchody Światowego Dnia Pluszowego Misia
- *Sto lat wolnej polski. Sto lat praw wyborczych kobiet* – finał konkursu prasowo-czytelniczego organizowanego pod patronatem Wójta Gminy Zamość
- *Zwierzajki 2* – promocja książeczki dla dzieci i spotkanie z autorką Marią Duławską
- Spotkanie autorskie z Moniką Anną Oleksa połączone ze spotkaniem opłatkowym

SITNO

lipiec / sierpień 2017

- *Pięć wakacyjnych dni z kulturą* – CKzB w Sitnie
- *Wakacyjne spotkania w bibliotece* – FB w Cześniakach i Horyszowie Polskim

październik / listopad

- Przygotowania i udział w rejonowym konkursie *Booktalking, czyli gawęda o książce* – FB Horyszów Polski

styczeń / luty 2018

- *Ocalone z transportów Dzieci Zamojszczyzny (1942-1943)* – wystawa historyczno-fotograficzna i wykład dr Beaty Kozaczyńskiej
- *Koziołek Matolek łączy pokolenia* – konkurs rodzinny
- *Jedna po drugiej, czytamy na długiej* – całoroczna biblioteczna akcja codziennego czytania przez dzieci na długiej przerwie 1 strony wybranej przez dzieci książki – FB Horyszów Polski
- *Ferie w Bibliotece* – zajęcia plastyczne, czytelnicze oraz sportowe dla dzieci – FB Cześniaki, FB Horyszów Polski

marzec / kwiecień

- *Książki roztoczańskich Krasnali* – zajęcia biblioteczne w Przedszkolu w Sitnie
- *Gminne zagadki szkolnej gromadki* – konkurs wiedzy o gminie Sitno
- Obchody Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich – czytelnikom wręczano czerwone róże, słodycze oraz lokalne wydawnictwa

maj / czerwiec

- *Tydzień Bibliotek* – słodki poczęstunek dla czytelników odwiedzających Bibliotekę oraz finał konkursu *Koziołek Matolek łączy pokolenia*

- *Zwiedzanie Pacanowa* – wycieczka dla uczestników konkursu *Koziółek Matolek* łączący pokolenia
- *Noc Bibliotek* – całonocne zajęcia biblioteczne dla dzieci
- *Wycieczka w Bieszczady*

lipiec / sierpień

- *Mała Książka – Wielki Człowiek* – udział w ogólnopolskim projekcie
- *Wakacje w bibliotece* – FB Cześniaki

wrzesień / listopad

- *Szlakiem łez* – we współpracy z Zespołem Szkół akcja zbierania materiałów nt. lokalnych Dzieci Zamojszczyzny
- *Portrety Wielkich Polaków 1918-2018* – konkurs plastyczny
- *100-lecie Odzyskania Niepodległości* – konkurs na kartkę z życzeniami dla Ojczyzny, 100 kotylionów na 100-lecie – FB Horyszów Polski, FB Cześniaki
- *Międzynarodowy Dzień Pluszowego Misia* – FB Horyszów Polski
- *Myszkowanie w Sieci* – szkolenie komputerowe

grudzień

- *Kalendarz adwentowy* – program zajęć bibliotecznych – FB Horyszów Polski
- *Kartka bożonarodzeniowa* – konkurs plastyczny – FB Horyszów Polski
- *Ozdoby świąteczne* – warsztaty plastyczne – FB Cześniaki

SKIERBIESZÓW

wrzesień 2017

- *Wakacyjny Czytelnik 2017 r.* – konkurs czytelniczy
- *Narodowe czytanie*
- *Portret Stanisława Wyspiańskiego* – konkurs plastyczny

listopad

- *Święto Pluszowego Misia*
- *Andrzejki w bibliotece*

grudzień

- *Wigilia Skierbieszowska*
- *Kartka bożonarodzeniowa* – konkurs plastyczny
- *Biuletyn Informacyjny Gminy Skierbieszów* – wznowienie zawieszzonego kwartalnika

styczeń/luty 2018

- *Dzień Babci i Dziadka* – spotkanie okolicznościowe
- *Założenie Dyskusyjnego Klubu Książki dla dorosłych*, spotkania dyskusyjne co miesiąc
- *Nuda zimą nam nie straszna* – zajęcia biblioteczne Ferie 2018
- *Walentynki* – test wiedzy
- *Świat według Brzechwy* – konkurs plastyczny

marzec

- *Bohaterowie polskich legend* – konkurs plastyczny
- *Mistrz ortografii 2018* – konkurs ortograficzny dla uczniów klas VI

- *Wielkanocne symbole świąteczne* – zajęcia plastyczne

kwiecień

- *Jeden z dziesięciu* – konkurs wiedzy dla uczniów kl. V
- *Podróż z Bolkiem i Lolkiem* – konkurs plastyczny

maj

- *Dzień Bibliotekarza i Bibliotek* – wyjazd grupy młodych czytelników do Grabowca i wspólne świętowanie
- *Mistrz Pięknego Czytania 2018* – VIII edycja konkursu gminnego
- *Ulubiona postać biblijna* – konkurs plastyczny
- *Wyjazd do kręgielni* – nagroda dla najbardziej rozczytanych dzieci

czerwiec

- *Dzień Dziecka* – festyn rodzinny
- *W cieniu magnolii* – konkurs na recenzję książki dla klubowiczów DKK
- *Poznajemy historię naszej stolicy* – konkurs wiedzy

lipiec / sierpień

- *Wakacje z biblioteką* – GBP i GOK
- *Wakacyjny Czytelnik 2018* – konkurs

wrzesień / październik

- *Narodowe Czytanie „Przedwiośnia”* przez mieszkańców Skierbieszowa
- *Dzień Przedszkolaka z Biblioteką*
- *Czekoladowy autobus* – warsztaty czekoladowe
- *Świat w okowach lodu* – konkurs plastyczny

październik

- *Jesienne nastroje* – zajęcia plastyczno-techniczne
- *Święto pieczonego ziemniaka* – turniej i wydarzenie integracyjne
- *Jan Paweł II w oczach młodego człowieka* – konkurs plastyczny

listopad

- *Dzień Jeża* – zajęcia czytelniczo-plastyczne
- *Krzyżówki o Julianie Tuwimie* – konkurs czytelniczy
- *Witraże postaci z bajek* – konkurs plastyczny

grudzień

- *Mikołajkowa Loteria w Bibliotece*
- *Czytelnik Roku 2018* – konkurs czytelniczy
- *Najpiękniejsza ozdoba choinkowa* – konkurs plastyczny
- *Wigilia skierbieszowska* – integracyjne wydarzenie plenerowe

STARY ZAMOŚĆ

lipiec 2017

- *Letnisko dla dzieci oraz Wakacje z biblioteką* – GBP we współpracy z GOK i FB Udrycze

wrzesień / październik 2017

- *Narodowe czytanie* we współpracy ze Szkołą Podstawową w Wierzbie

- *Święto pieczonego ziemniaka* – konkurs kulinarny
- *IX gminny Konkurs Recytatorski* – we współpracy z GOK
- *Zegary z powertexu* – warsztaty plastyczne dla dorosłych

listopad

- *Gminne obchody Święta Niepodległości*
- *Latający kufer oraz Awantura o żabę* – przedstawienia teatralne dla dzieci
- Spotkanie autorskie z Malwiną Martyniuk, piszącą uczennicą kl. IV
- *Dzień Pluszowego Misia* – FB Udrycze
- *Andrzejki* – FB Udrycze
- *Świąteczne bombki w 3D* – warsztaty dla dorosłych

grudzień

- Spotkanie autorskie z Margaret Borroughdame
- Uroczystości obchodów 75. rocznicy wysiedlenia Udrycz
- *Świąteczna kartka* – konkurs plastyczny dla dzieci
- *Schwytaj białego kruka* – finał konkursu literackiego
- *Świąteczne ozdoby* – warsztaty plastyczne dla dorosłych

styczeń / luty 2018

- Całoroczny cykl zajęć czytelniczo-plastycznych dla różnych grup dzieci klas 0-3 poświęconych czytaniu
- Zajęcia czytelniczo-plastyczne dla dzieci kl. 0-3 raz w tygodniu w ciągu roku szkolnego – FB Udrycze
- *Emeryckie ostatki* dla członków Gminnego Koła Emerytów i Rencistów
- *Zimowisko* podczas ferii dla dzieci z terenu gminy we współpracy z GOK
- *Ferie w bibliotece* – FB Udrycze
- *X Halowy Turniej Piłki Nożnej o Puchar Wójta Gminy Stary Zamość*
- *Turniej Wiedzy Pożarniczej* – etap gminny dla dzieci i młodzieży
- *Transfer zdjęcia na podobrazie* – warsztaty plastyczne dla dorosłych

marzec

- *Dzień Kobiet* – gminne święto dla pań z KGW
- *Ocalone z transportów Dzieci Zamojszczyzny (1942-1943)* – wystawa historyczno-fotograficzna i spotkanie z dr Beatą Kozaczyńską
- *Zaczarowane słowa – wiersze Jana Brzechwy* – konkurs recytatorski – FB Udrycze
- *Pożegnanie zimy* – FB Udrycze
- *Palma wielkanocna 2018* – konkurs zorganizowany we współpracy z parafią
- *Świąteczna kartka* – konkurs plastyczny

kwiecień / maj

- Cykl zajęć czytelniczo-plastycznych dla różnych grup uczniów
- *Smokobójstwo i Na tropach smoka wawelskiego* – spotkania autorskie z dr. Markiem Sikorskim dla dzieci i dla młodzieży
- *Na tropie afery, gdzie podziały się litery* – przedstawienie teatralne dla dzieci
- *Noc w Bibliotece z Harry Potterem* – całonocny program zajęć bibliotecznych realizowanych wspólnie z GOK w ramach akcji *Noc bibliotek*

maj / czerwiec

- *Majówka dla seniorów* – przygotowana we współpracy z Gminnym Kołem Emerytów i Rencistów
- *Dzień Dziecka* – festyn o zasięgu gminnym współorganizowany z GOK
- *Integracyjny rajd rowerowy po okolicy* we współpracy z GOK
- *Noc Świętojańska* – impreza integracyjna zorganizowana we współpracy z Gminnym Kołem Emerytów i Rencistów
- *Dzień Rodziny* – wyjazd integracyjny do wioski przygód „Frajda” w Bliżowie – FB Udrycze
- *Letnisko dla dzieci* – współorganizowane z GOK

SUŁÓW

lipiec / sierpień 2017

- *Sekrety Wsi* – gazeta regionalna gminy Sułów – miesięcznik redagowany i wydawany w bibliotece
- *II Piknik archeologiczny w Sąsiadce* – wydarzenie plenerowe współorganizowane przez GBP
- *Pożegnanie lata* – festyn w Kulikowie

wrzesień / październik

- *Narodowe czytanie* we współpracy z Gminną Grupą Artystyczną działającą przy Bibliotece

listopad / grudzień

- *Widowisko słowno-muzyczne z okazji obchodów Święta Niepodległości*
- *Spotkanie opłatkowe mieszkańców gminy*, w programie m.in. *Jasłka* w wykonaniu Grupy Artystycznej Gminy Sułów działającej przy Bibliotece

styczeń / luty 2018

- *Ferie w Bibliotece* – turniej sportowy dla dzieci i młodzieży – GBP

marzec / kwiecień

- *Gminny Dzień Kobiet* – spotkanie okolicznościowe pań z gminy Sułów z przedstawicielkami władzy samorządowej, spektakl *Kandydatki na żonę* w wykonaniu Grupy Artystycznej Gminy Sułów

maj

- *Dzień Bibliotek i Bibliotekarza* – spotkanie okolicznościowe i wspólna zabawa bibliotekarzy i społeczności szkolnej z Sułowa

czerwiec

- *Dzień Dziecka w Sułowcu* – gminna impreza integracyjna
- *II Festiwal Twórczości Patriotyczno-Chrześcijańskiej w Tworcachowie* – wydarzenie o zasięgu ponadlokalnym współorganizowane przez bibliotekę, gminę i parafię w Tworcachowie

lipiec / sierpień

- *III Piknik Archeologiczny w Sąsiadce* – wydarzenie plenerowe współorganizowane przez GBP
- *Sąsiedzkie Spotkania* – integracyjne wydarzenie plenerowe

- *Pożegnanie lata* – festyn w Kulikowie, w tym wyścig kolarski pn. *Memoriał im. Feliksy Poździk*
- *Dożynki gminne* – występ bibliotecznej Grupy Artystycznej

wrzesień/październik

- *Narodowe Czytanie* we współpracy ze szkołami

listopad/grudzień

- *Zaduszki Muzyczne* – koncert w wykonaniu młodzieży
- *Kapliczki – miniatury świątyni* – realizacja projektu dofinansowanego z Programu Narodowego Centrum Kultury (inventaryzacja kapliczek i krzyży z terenu gminy, warsztaty snycerskie oraz wystawa podsumowująca projekt)
- *Gminne Obchody Święta Niepodległości* – wydarzenie plenerowe, w tym nadanie im. 100-lecia Niepodległości placowi, przy którym mieści się GBP
- *Bez tej miłości można żyć* – wieczornica patriotyczna
- *Spotkanie opłatkowe* mieszkańców gminy, w programie m.in. okolicznościowy spektakl słowno-muzyczny Grupy Artystycznej

SZCZEBRZESZYN

październik / listopad 2017

- *Przerwa na wspólne czytanie. Kinder mleczna kanapka* – udział MGBP w ogólnopolskiej akcji promocyjnej
- *Szczebrzeszyn za 150 lat* – finał konkursu na opowiadanie fantastyczne dla dzieci i młodzieży
- *List do koleżanki lub kolegi* – finał konkursu realizowanego w ramach Międzynarodowego Dnia Pisania Listów
- *Moja ulubiona postać z bajki* – finał konkursu plastycznego dla dzieci
- *Przy onej dolinie* – udział w koncercie w Zaburzu podsumowującym projekt realizowany przez GCK w Radecznicy i biblioteki gminne w Sułowie, Szczzebrzeszynie i Radecznicy oraz Towarzystwo dla Natury i Człowieka w Lublinie

styczeń / luty 2018

- *Kiermasz książek*
- *Warsztaty w zakresie programowania* w ramach projektu *Eksperci programowania w Podregionie Chełmsko-Zamojskim* – warsztaty w 3. szkołach
- *Spotkanie autorskie z Krzysztofem Piersą nt. uzależnień od gier komputerowych*

kwiecień / maj

- *Międzynarodowy Dzień Książek dla Dzieci* – 4-dniowy cykl zajęć bibliotecznych dla najmłodszych
- *Kiermasz książek*
- *Spotkanie autorskie z Wiesławem Drabikiem*
- *Mój wymarzony dzień wagarowicza* – finał konkursu
- *Opowieści z teczki profesora Książeczki* – spektakl dla dzieci w wykonaniu Teatru Maska z Krakowa

czerwiec

- *Noc Bibliotek* – program zajęć dla dzieci

- *Dzień Smerfa* – w Przedszkolu Samorządowym w Bodaczowie
- *Las z mojej książki* – finał konkursu edukacyjno-plastycznego

wrzesień / październik

- *Mała Książka – Wielki Człowiek* – projekt skierowany do 3-latków i ich rodziców
- Spotkanie autorskie z Piotrem Macierzyńskim nt. II wojny światowej i holocaustu
- *Konrad Bartoszewski „Wir”* – wystawa
- *Cała Polska czyta dzieciom* – bibliotekarze czytają przedszkolakom przez cały rok szkolny
- *W drodze ku wolności. Powstanie styczniowe w okolicach Józefowa* – wystawa

listopad / grudzień

- Kiermasz Mikołajkowy
- *Z jakiej jestem bajki* – finał konkursu plastycznego
- *Mikołaj w bibliotece* – wizyta Mikołaja wśród przedszkolaków uczestniczących w zajęciach bibliotecznych

ZWIERZYNIEC

wrzesień / październik 2017

- *Narodowe Czytanie „Wesela”* – wydarzenie plenerowe
- *Pasowanie na czytelnika* – dla najmłodszych czytelników Biblioteki
- Spotkanie z poezją religijną ks. Pawła Słonopasa

marzec 2018

- *Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych* – zajęcia biblioteczne dla gimnazjalistów
- *Dzień kobiet w Bibliotece* – prawa kobiet w literaturze
- *No to się popisz* – VII edycja konkursu kaligraficznego

maj

- *Czyste powietrze wokół nas* – zajęcia biblioteczne z przedszkolakami
- *Rozpoznaj autora – zgarnij książkę* – quiz literacki
- Warsztaty recytatorskie z udziałem Michała Dudzińskiego
- Recytatorski przegląd poezji Władysława Sitkowskiego z okazji 90. urodzin – z udziałem Jubilata
- *O finansach ... w bibliotece* – kurs dla seniorów

wrzesień / październik

- *Narodowe Czytanie „Przedwiośnia”* – w plenerze
- *Biblioteka w obiektywie Wojciecha Lewandowskiego*
- Spotkanie autorskie z Marią Grzyb, lokalną poetką i promocja jej tomiku *Uciekające pejzaże*
- Spotkanie autorskie z Hanną Wasiak, promujące tomik poetycki *Zwierzyniec i jego genius loci*

listopad / grudzień

- *Mała Książka – Wielki Człowiek* – udział Biblioteki w ogólnopolskim projekcie

Anna Kalniuk, Danuta Zwolińska, Książnica Zamojska

Książnica Zamojska na Wędrującej Estradzie

Bajka wielu lektorów – Tydzień Bibliotek w Książnicy Zamojskiej

Narodowe Czytanie w Zamościu

Warsztaty twórczej pracy z bajką

VIII Zamojski Festiwal Książki - koncert Kuby Michalskiego